

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XX-a

SESIUNEA a II-a ORDINARĂ – MAI 2015

Ședința din ziua de 28 mai 2015

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*) 4
2. Dezbaterea ordinii de zi și aprobarea ei. 4–20
3. Adoptarea proiectului de Hotărîre nr.93 din 23 martie 2015 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pe anul 2015. Proiectul nr.93 a fost dezbătut într-o ședință anterioară. La ședința de astăzi acesta a fost supus doar votului. 21
4. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.160 din 24 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului privind comerțul cu arme. Proiectul nr.160 a fost dezbătut într-o ședință anterioară. La ședința de astăzi acesta a fost supus doar votului. 21
5. Respingerea proiectului de Lege nr.1101 din 23 mai 2012 pentru modificarea și completarea Legii Curții de Conturi nr.261-XVI din 5 decembrie 2008 (*art.8, 26, 28, 34, 36*). Proiectul nr.1101 a fost dezbătut într-o ședință anterioară. La ședința de astăzi acesta a fost supus doar votului. 21–22
6. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.222 din 11 iunie 2014 pentru modificarea și completarea Legii nr.1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (*art. 2, 3, 9, 10, 13, 14, 15 ș.a.*). Proiectul nr.222 a fost dezbătut într-o ședință anterioară. La ședința de astăzi acesta a fost supus doar votului. 22–23
7. Adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.116 din 1 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea privind organizarea judecătorească – art. 23², 23³; Legea cu privire la statutul judecătorului – art. 15, 20, 21 ș.a.; Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii – art. 4, 7¹, 21, 22, ș.a.; Legea privind testarea integrității profesionale – art. 17*). Proiectul nr.116 a fost dezbătut într-o ședință anterioară. La ședința de astăzi acesta a fost supus doar votului. 23

8. Dezbateră și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.203 din 18 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Codul fiscal – art.125, anexa nr.1; Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative – art. XXVI*). 23–25
9. Dezbateră în lectură finală a proiectului de Lege nr.537 din 19 martie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei – art.2, 3, 5 ș.a.; Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător – art.8 ș.a.*). Procedura de vot a proiectului nr.537 se transferă pentru o ședință ulterioară. 25–26
10. Dezbateră și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.11 din 21 ianuarie 2015 cu privire la completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (*art.7, 9*). 26–27
11. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.175 din 4 mai 2015 privind ratificarea Protocolului adițional 4 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA). 27–29
12. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.205 din 18 mai 2015 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene. 29–31
13. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.173 din 4 mai 2015 pentru ratificarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenele și condițiile generale pentru dezvoltare. 31–33
14. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.187 din 11 mai 2015 pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust. 33–35
15. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.174 din 4 mai 2015 pentru ratificarea Protocolului privind încetarea Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai 1995. 35–37
16. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectură a doua a proiectului de Lege nr.190 din 12 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe. 37–39

17. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.208 din 19 mai 2015 privind cooperarea operațională și strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție. 39–41
18. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.220 din 26 mai 2015 cu privire la întreprinderea unor măsuri provizorii pe piața de capital. 41–48
19. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.165 din 28 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările audiovizuale. 48–50
20. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.219 din 25 mai 2015 cu privire la modificarea articolului 2 din Hotărârea Parlamentului nr.25 din 27 februarie 2015 pentru constituirea unei comisii speciale permanente de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și al declarațiilor de interese personale ale președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate. 50–51
21. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărâre nr.226 din 27 mai 2015 privind suspendarea din funcția de Președinte și membru al Curții de Conturi. 52–65
22. Reexaminarea, în cadrul proiectului nr.1236 din 25 mai 2015, a Legii nr.90 din 14 mai 2015 privind importul unor obiecte de cult religios. (*Referitor la proiectul de Lege nr.37 din 20 februarie 2015.*) Adoptarea proiectului nr.1236. 66–68
23. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.217 din 22 mai 2015 privind importul unor bunuri. 68–70
24. Dezbateră în primă lectură a proiectului de Lege nr.202 din 18 mai 2015 cu privire la Procuratură. Procedura de vot a proiectului nr.202 se transferă. 71–135
25. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.228 din 28 mai 2015 pentru ratificarea Acordului de finanțare adițională dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă” (Credit nr.5639-MD). 71; 135–144

Ședința începe la ora 10.10

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Bună dimineța, dragi colegi.

Rog Secretariatul Parlamentului,

Să anunțe prezența în sală.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineța.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 90 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Andronachi Vladimir, Carpov Eugen, Fusu Corina, Furculiță Corneliu, Greceanîi Zinaida – cerere, Leancă Iurie, Savva Oleg, Voronin Vladimir – cerere, Ghilețchi Valeriu, Ivanov Violeta – deplasare; Dudoglo Nicolai.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

90 de deputați sînt prezenți. Ședința este deliberativă. Vă rog frumos să deschidem ședința prin a onora Drapelul de Stat al Republicii Moldova. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Vă mulțumim.

Cîteva anunțuri, înainte de a începe ședința pe dezbateri. În perioada premergătoare ședinței de azi și-a sărbătorit ziua de naștere domnul Vladimir Voronin. Să-i urăm „La mulți ani”, multă sănătate și succese în activitate. *(Aplauze.)*

Biroul permanent a repartizat deputaților, a propus plenului o ordine de zi. În mod regulamentar, în baza articolului 46 din Regulamentul Parlamentului, au fost făcute cîteva demersuri pentru a completa ordinea de zi. Dați-mi voie să trecem să le discutăm în plen.

O primă propunere este de a introduce pe ordinea de zi proiectul nr.219 din 25 mai cu privire la modificarea unui articol din Hotărîrea Parlamentului privind constituirea unei Comisii speciale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate ale membrilor Comisiei Naționale de Integritate.

Domnule Sîrbu,

Vă rog frumos, să ne spuneți despre ce-i vorba.

Serghei Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Este vorba de un proiect tehnic ce ține de prelungirea termenului de prezentare a raportului în plenul Parlamentului. Și, de aceea, vă rog să introduceți în ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Este necesar raportul comisiei sau e o chestiune pur tehnică doar de amânare a termenului?

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi, ca și completare, a proiectului nr.219 din 25 mai 2015 cu privire la modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.25 din 27 februarie 2015 pentru constituirea unei Comisii speciale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și al declarațiilor de interese personale ale președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate. Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea celor prezenți.

Proiectul nr.219 este introdus pe ordinea de zi.

În continuare, se propune proiectul Legii nr.37 din 20 februarie 2015 privind importul unor obiecte de cult religios. Îl prezintă domnul Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Bună ziua, domnule Președinte,

Stimați colegi.

Предлагаю включить в повестку дня данный закон.

Уважаемые друзья,

14 мая мы приняли Закон под номером 90, который Президент страны непромулгировал, предлагает применить Закон о гуманитарной помощи, но практически его нельзя... Поэтому предлагаю включить в повестку дня для обсуждения и переголосования.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Comisia.

Vă rugăm frumos, Comisia economie, buget și finanțe.

Domnule Creangă,

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Anunț că la ora 13.00 Comisia economie, buget și finanțe se va întruni și va examina proiectul respectiv pentru a prezenta raportul. Dar comisia solicită să fie introdus în ordinea de zi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim pentru susținere.

Cine este pentru introducerea proiectului nr.217 din 22 mai 2015 pe ordinea de zi, vă rog frumos să votați.

Plenul a decis introducerea acestuia. Și rugăm comisia să se expună ulterior printr-un raport.

O altă propunere este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.18 din 29 ianuarie 2015.

Vă rog frumos, doamna Domentii.

Doamna Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Vreau să propun pentru ședința legislativului de mâine, dacă este posibil, proiectul de Lege cu privire la activitatea farmaceutică în lectura a doua. Este vorba de proiectul de lege care prevede instituirea diferențiată a adaosului comercial la medicamente.

Comisia a definitivat lucrul asupra acestui proiect de lege, avem raportul aprobat ieri. În curând toți membrii Parlamentului vor primi raportul și proiectul de lege redactat.

Domnul Andrian Candu:

Rugăm Secretariatul Parlamentului să repartizeze tuturor deputaților raportul la proiectul de lege nr.18.

Cine este pentru introducerea acestuia pe ordinea de zi, vă rog frumos să votați.

Majoritatea.

Proiectul nr.18 din 29 ianuarie 2015 pentru lectura a doua este introdus.

În continuare, doamnă Domentii, vă rugăm frumos, să ne expuneți propunerea pentru a introduce pe ordinea de zi proiectul nr.35. Dar aici aș vrea să fac o mențiune, bănuiesc că-i din partea comisiei.

Da, vă rog frumos.

Doamna Oxana Domentii:

Stimați colegi,

Vreau să propun pentru dezbateri, iarăși, dacă este posibil, pentru ședința de mâine a Parlamentului, pachetul de legi privind controlul tutunului – proiectul de Lege nr.35 din 4 februarie 2014. Este un proiect de lege care se află demult pe rafturile Parlamentului. Comisia a definitivat lucrul asupra acestui proiect. Am examinat peste 200 de amendamente care au venit din partea tuturor deputaților, iarăși avem finalizat raportul, sinteza raportului. Și pe parcursul acestei zile va fi și proiectul de lege redactat, dar sinteza o remitem acum deputaților. Vreau să vă rog să ne susțineți cu introducerea acestui proiect de lege.

La 31 mai comunitatea internațională marchează Ziua internațională fără tutun. La 1 iunie este marcată Ziua internațională a copilului. Și vreau să fac un

apel să ne susțineți ca să examinăm aceste proiecte de lege în ajunul acestor două date marcante.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Și mulțumim și comisiei. Înțelegem că, într-adevăr, în comisie s-a lucrat foarte mult pe acest subiect. La acest subiect, bineînțeles, fracțiunile și liderii partidelor au dreptul să se expună.

Vă rog frumos, domnul Ceban.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

Într-adevăr este un proiect mult așteptat. Noi am elaborat, pe de altă parte, alte câteva proiecte de lege care vin în acest sprijin. Dar dacă astăzi putem să-l votăm în lectura a doua, cred că o să fie un lucru foarte, foarte, foarte bun. Da, noi le retragem pe ale noastre și-l votăm pe acesta. Frațiunea Partidului Socialiștilor susține plenar.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Fracțiunea Partidului Liberal,

Vrea să se expună?

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Este un proiect mult așteptat. Din păcate s-a discutat foarte îndelung, probabil au existat și anumite interese în acest sens ca legea în formula în care s-a ajuns acum să fie cât mai greu adoptată. Noi vom susține în lectura a doua acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

S-a așteptat să o facem frumos cu ocazia zilei de 31 mai. Și domnul Mihai Ghimpu promite să lase fumatul de la 1 iunie de Ziua internațională a copilului. Vă rog frumos să înregistrați lucrul acesta în stenogramă și după aceea să fie tras la răspundere disciplinară, dacă nu își îndeplinește promisiunile.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului ...

Cer scuze.

Domnul Valeriu Streleț.

Cer scuze.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi n-am avut nici un fel de ezitări, mă refer la Frațiunea PLDM, și în legislatura precedentă, și acum de a susține acest proiect al Guvernului și îl vom

susține și acum. Important este ca în sinteza amendamentelor pentru lectura a doua, într-adevăr, să nu apară careva surprize sau situații care să facă greu de implementat acest proiect sau care să-l târăgăneze la nesfârșit.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Bineînțeles, nu punem la îndoială competența și profesionalismul celor din comisie.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.35 din 4 februarie 2014 pentru lectura a doua, vă rog frumos să votați.

În unanimitatea celor prezenți, proiectul nr.35 numit generic „legea antituton”, a fost introdus pe ordinea de zi.

În continuare, din partea Frațiunii Partidului Liberal se propune introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.168 din 30 aprilie 2015 cu privire la modificarea Codului vamal al Republicii Moldova.

Domnule Brega,

Vă rog frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Deci în anul 2012 a fost completat articolul 95 din Codul vamal cu alineatul (1¹) care permite amplasarea magazinelor duty-free înaintea punctelor de control al pasagerilor la intrarea în țară.

Aceste prevederi reprezintă o inovație prevăzută doar în legislația Republicii Moldova care este contrară principiilor de bază ale regimului vamal duty-free.

Practica internațională stabilește că magazinele duty-free sînt destinate pentru persoanele care părăsesc țara sau pentru corpul diplomatic acreditat în această țară. Această practică este argumentată prin faptul că în cazul în care s-ar permite persoanelor care intră în țară procurarea bunurilor din magazin, se neglijează principiul regimului vamal duty-free și se generează evaziuni fiscale, ceea ce duce la diminuarea impozitelor acumulate la bugetul de stat.

După cum cunoașteți, Partidul Liberal a atacat această prevedere. Mai mult ca atît, ceea ce se referă la Codul vamal și la politica bugetar-fiscală din... care și-a asumat Guvernul răspunderea, dar deoarece Curtea Constituțională la moment nu are ședință, o să dureze mult timp, dar evaziunile fiscale o să fie mai departe.

Proiectul are scopul de a interzice magazinele le duty-free la intrarea în țară. Noi la moment avem 4 magazine duty-free la intrarea în țară.

Evaziunile fiscale sînt foarte mari, deoarece nici Ministerul Finanțelor, nici vama n-au putut da date concrete, care este suma mărfurilor și volumul mărfurilor importate.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Mă adresez comisiei domnului Ștefan Creangă, aveți raportul pe acest proiect nr.168?

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,
Stimați colegi,

Comisia nu a examinat acest proiect, cu părere de rău, pentru că nu era avizul Guvernului. Acesta a fost... este motivul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.
Mă adresez liderilor fracțiunilor.
Da, domnul Ghimpu,
Poftiți.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.
Stimați colegi,
Domnule Creangă,
Guvernul e obligat să dea aviz, când este vorba de finanțe, când de cheltuit.
Dar aici banii o să vină în buget și nu-i nevoie de avizul Guvernului. Că nu se iau bani din Guvern, din contra se aduc bani în buget. Și care ei, vasăzică, sînt duși în buzunare celor bogați și acei săraci rămîn în continuare flămînzi și dezbrăcați. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnul Creangă,
Vă rog frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.
Domnule președinte Ghimpu,
Eu apreciez înalt poziția dumneavoastră pentru suportul bugetar care doriți să-l faceți în cadrul... prin implementarea acestui proiect, însă procedura și legea este mai presus ca orice deputat. Urmează să așteptăm avizul Guvernului.
Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.
Din aceste considerente, acest subiect nu poate fi inclus pe ordinea de zi.
În continuare, este proiectul, ați...
Domnul Brega,
De procedură, poftiți.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Președinte,

Noi nu o dată am votat în primă lectură fără avizul Guvernului și nu numai o lege.

Acolo unde se necesitau sume alocate suplimentar.

De aceea noi putem supune votului în primă lectură, pentru a-l include și a-l dezbate în primă lectură. Pentru a doua lectură așteptăm avizul Guvernului.
(Rumoare în sală.)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Liderii fracțiunilor sau fracțiunile vor să se expună pe marginea subiectului respectiv?

Domnul Streleț,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

Subiectul în cauză fracțiunea noastră îl examinează inclusiv prin anumite demersuri care au fost adresate colegilor din Guvern pentru a da informații detaliate care este suma drepturilor de import care nu se încasează în cazul activității magazinelor aflate pînă la intrarea în țară.

La momentul de față noi încă nu am primit un răspuns detaliat la acest subiect, atît referitor la suma generală, cît și la acea parte din sumă care este invocată de către colegii liberali, deoarece și noi sîntem în proces de elaborare a unui proiect de lege la acest subiect, care trebuie să aibă o abordare mai complexă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

De aceea consider că trebuie să se pronunțe Guvernul, să obținem toate informațiile detaliate, inclusiv în cifre, pentru a avea o decizie mai complexă la acest subiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Și ca o informare pentru colegii din Frațiunea Partidului Liberal.

Articolul 131 alineatul (4) din Constituție spune următoarele: „Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare se aprobă doar cu avizul pozitiv al Guvernului.”

Vă mulțumesc frumos.

Din aceste considerente, acest subiect nu este inclus pe ordinea de zi.

În continuare, proiectul de Lege privind modificarea și completarea Codului educației nr.227 din 27.05.2015, doamna Șupac face respectiva propunere.

Vă rog frumos.

Doamna Inna Șupac:

Stimați colegi,

Săptămîna următoare va începe sesiunea de bacalaureat. În acest context, avînd în vedere mai multe adresări din partea profesorilor, elevilor și părinților, Frațiunea PCRМ reiterează poziția sa cu privire la inadmisibilitatea transformării centrelor de bacalaureat în purgatoriu în loc ca ele să fie locuri de creație.

Din anul 2013 noi insistăm asupra faptului că camerele video ar trebui să fie instalate, în primul rînd, în cabinetele conducătorilor ai diferitor instituții de stat. Și iată, că situația de astăzi confirmă opinia noastră că dacă ar fi fost luate aceste măsuri preventive, miliardul nu ar fi fost furat.

În această ordine de idei, Frațiunea PCRМ, în regim prioritar, propune includerea în ordinea de zi de astăzi a proiectului de lege cu privire la modificarea Codului educației, care interzice echiparea centrelor de bacalaureat cu aparate de bruier, depistarea legăturii telefonice, camere video, precum și utilizarea detectoarelor de metale, astfel încît, stimați colegi, deja primul examen de bacalaureat să fie desfășurat în mod civilizat și democratic, fără utilizarea acestor aparataje tehnice.

Vă rog să supuneți la vot, stimate domnule Președinte.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Hotineanu,

Vă rugăm frumos să vă expuneți și dumneavoastră pe marginea acestui subiect, proiectul nr.227, dacă există avizul, dacă este raportul comisiei în mod special.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Nu este raportul comisiei.

Și vreau să-i aduc aminte mult stimatei doamne deputat Șupac că în anul trecut și Duma de Stat din Rusia a introdus camerele de luat vederi la examenele de bacalaureat în Rusia, și în Moscova, și în Vladivostok.

De aceea, doamnă Șupac, nu aveți grijă atît de mare în acest aspect. Nu este subiectul camerelor cel de vină pentru a asigura buna desfășurare a examenelor de bacalaureat în Republica Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doar pentru a informa deputații în același context al camerelor de luat vederi, în Parlamentul Republicii Moldova au fost instalate suplimentar camere pentru a arăta calitatea și imaginea instituției, după cum vedeți aici, în contextul proiectului de lege.

Domnul Ghimpu,

Vă rog frumos, la același subiect.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Dacă e vorba de educație, să vorbim de educație, da?

Iată vreau să vă spun că cei care n-au susținut astăzi propunerea Frațiunii Partidului Liberal ce ține de off-shore, adică de shor, înseamnă că sînt complici cu Shor. Înseamnă că mîncăți de-acolo, beți de-acolo, fumați de-acolo.

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte,
Vă mulțumim frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Dar cum să înțeleg eu lucrul acesta?

Domnul Andrian Candu:

Cu referire la educație.

Domnul Mihai Ghimpu:

Despre educație vorbim. Unde-i buna educație?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Luînd în considerare lipsa raportului asupra acestui subiect, precum și iminentele procese educaționale din țară pînă la examinarea acestuia și dezbateră subiectului în comisie, cu regret, nu putem supune la vot acest subiect.

Doamnă Șupac,

Mai aveți o minută la dispoziție pentru precizări.

Doamna Inna Șupac:

Eu vă mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Cu toate că este numai a treia ședință a plenului Parlamentului în care eu particip în calitate de deputat, eu deja am fost martor al unor precedente cînd au fost supuse la vot unele proiecte de legi fără a fi fost careva rapoarte ale comisiilor.

Spre exemplu, data trecută cînd prezida ședința plenului la început doamna Palihovici, ea a supus la vot plenului un proiect de lege propus din partea Partidului Socialiștilor, fără a exista vreun raport.

Așa că eu vă rog, stimate domnule Candu, să supuneți la vot.

Domnul Andrian Candu:

Supunerea la vot a proiectelor fără raportul comisiei sînt cazuri excepționale, ce ține de subiecte extrem, extrem, extrem de importante.

Dacă Frațiunea Partidului Comuniștilor o să insiste că acesta este un subiect „pe viață și pe moarte” și o întreb pe doamna Ivanov, dar din păcate, nu este.

Cine ar putea din partea frațiunii să se expună?

Domnule Reșetnicov,
Vă rugăm frumos, asumați-vă acest rol și spuneți-mi cât de mult insistați ca să supunem la vot.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule Președinte,
Este propunerea formată conform legislației, expusă de dumneavoastră, de aceea a fost expusă de colega noastră, deputata Șupac.
De aceea insistăm această propunere să fie supusă votului.
Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Cine este pentru introducerea proiectului nr.227 din 27 mai 2015, să fie inclus pe ordinea de zi, fără raportul comisiei, în mod excepțional, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii să dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 24.

Sectorul nr.2 – 18.

Domnul Andrian Candu:

42 de voturi din cele 46 necesare. Cu regret, propunerea nu este acceptată să fie introdusă pe ordinea de zi.

Mai sînt chestiuni de procedură?

Doamna Raisa Apolschii,

Vă rog frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Din numele comisiei, solicit includerea în ordinea de zi a proiectului de Hotărîre privind suspendarea din funcția de președinte și membru al Curții de Conturi a domnului Serafim Urechean, în legătură cu campania electorală.

Eu vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, încă o dată să ne expuneți numărul.

Doamna Raisa Apolschii:

Nr.226 din 27 mai.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Este o chestiune pur tehnică. Domnul Urechean – candidat la funcția de Primar General al capitalei. Trebuie să nu fac reclamă. Doar sînt obligat, potrivit Regulamentului, să dau informație. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Reșetnicov,

Poftim.

Da, apropo, eu n-am zis dacă-i bun candidat sau e rău candidat. Am spus că e, pur și simplu, candidat.

Domnul Artur Reșetnicov:

A, mulțumesc.

Domnule Președinte,

De fapt, o întrebare către doamna președinte al comisiei, înainte de...

Domnul Andrian Candu:

La acest subiect...

Domnul Artur Reșetnicov:

Da. Sigur că la acest subiect, înainte de a vota.

Noi cunoaștem că s-au încălcat procedurile legale. Acest candidat, concurent deja desfășoară campania de agitație electorală, iar conform prevederilor legislației urma să fie suspendat. Ceea ce nu s-a realizat. Este o problemă de încălcare gravă a Codului electoral.

De ce nu s-a respectat termenul legal de...

Domnul Andrian Candu:

Domnul Reșetnicov...

Domnul Artur Reșetnicov:

...suspendare?

Domnul Andrian Candu:

Permiteți-mi doar să fac o mică remarcă. Ceea ce ridicați dumneavoastră ca și subiect e deja de substanță.

Noi acum discutăm doar introducerea pe ordinea de zi ca să vă dăm posibilitatea, eventual, să veniți cu argumentele pe care o să le considerați atunci.

Da, poftiți.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci nu este de substanță, așa cum spuneți dumneavoastră, pentru că deja aproape de jumătate din perioada de campanie electorală s-a desfășurat, dumnealui a desfășurat agitație electorală contrar prevederilor Codului electoral.

Trebuia să fie suspendat imediat în termenul prevăzut.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Streleț,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Îndreptățesc cumva această falsă îngrijorare. De fapt, nu îndreptățesc, sînt împotriva, din cauză că domnul Urechean, imediat după ce a fost înregistrat în calitate de concurent, a depus toate demersurile necesare către Parlament, inclusiv declarația sa de suspendare din funcție, cererea ca Parlamentul să adopte o hotărîre. E deja de competența Parlamentului de ce pînă în prezent n-a fost adoptată această hotărîre.

De aceea, domnule Reșetnicov, vă îndemn să susțineți această inițiativă, ca să nu mai fie acest anacronism.

Domnul Andrian Candu:

Mai mult ca atît, acest subiect se va discuta nemijlocit cînd se va trece la discutarea și dezbaterea subiectului. Iată de ce, cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.226, vă rog frumos să votați.

Majoritatea din cei prezenți în sală. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, dacă sînt dubii cu privire la numărul necesar, rog numărătorii pe sectoare să dea rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero voturi.

Sectorul nr.2 – 36 de voturi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Încă o dată sectorul nr.1, vă rugăm frumos.

Sectorul nr.1,

Încă o dată.

Sectorul nr.2,

Vă rog.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – zero voturi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Sectorul nr.2? (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

– 18.

Sectorul nr.3 – 26.

Domnul Andrian Candu:

Cu 44 de voturi, aparent, acest proiect de hotărîre nu este introdus pe ordinea de zi, dar... (*Rumoare în sală.*)

Plus 13 ale colegilor liberali.

Vă rog frumos, sectorul nr.3 încă o dată să ne dați atunci rezultatul pe întreg sectorul, pentru stenogramă.

N u m ă r ă t o r i i:

– 26 de voturi.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 18.

Domnul Andrian Candu:

Cu 44 de voturi, aparent, acest ... (*Rumoare în sală.*)

Plus 2 din sectorul nr.1, sînt 46 de voturi și cu acest număr de voturi ... (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, reluăm încă o dată și vă rog frumos numărătorii să fie foarte corecți în a număra voturile.

Sectorul nr.1,

Vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – două voturi.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2? (*Rumoare în sală.*)

Sectorul nr.2,

Încă o dată.

N u m ă r ă t o r i i:

– 18.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

– 27.

Domnul Andrian Candu:

Cu 47 de voturi, proiectul nr.226, ce ține de suspendarea din funcție a domnului Urechean, pentru dezbatere este introdus pe ordinea de zi.

Vă rog frumos...
Doamna Stratan,
Aveți ceva? Numai o clipă. Am o listă.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să vă rog, din partea Frațiunii Partidului Democrat, să uzați de dreptul dumneavoastră de a introduce în ordinea de zi proiectul nr.192 din data de 13 mai, pentru a fi discutat în lectura a doua.

Am convenit cu doamna președinte, vom convoca ședința comisiei la o pauză și vom avea și raportul pe marginea acestui proiect.

Proiectul prevede alegerea și oferirea opțiunii beneficiarilor de a alege modalitatea de plată a drepturilor sociale.

Mă refer aici la pensii, suplimente financiare și alte prestații sociale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

O să revină doamna Domenti, o să reconfirmăm acest lucru și, ulterior, o să supunem la vot și nr.192, în situația în care o să existe o astfel de confirmare.

În continuare, domnul Bolea, de procedură.

Domnul Vasile Bolea:

Domnul Președinte,

O rugăminte. Încă o dată de revotat proiectul cu privire la suspendarea domnului Urechean. S-a enunțat în sectorul nr.3 – 27 de voturi, cu toate că sectorul are 28 de deputați, 3 sînt lipsă.

Nu putem noi, 28 minus 3 sînt 25, dar votează 27.

Nu erau pe scări, doamnă președinte. (*Rumoare în sală.*)

Păi, numărați, uitați-vă încă o dată. Trei sînt lipsă.

Domnul Andrian Candu:

Supun la vot...

Domnul Vasile Bolea:

Vă rog mult încă o dată să revotați.

Domnul Andrian Candu:

...solicitarea din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor este să se revoteze. Din acest... trebuie să anulez votul precedent.

Cine este pentru anularea votului precedent. (*Rumoare în sală.*)

Cu... Vot insuficient pentru anularea votului precedent. Iată de ce continuăm.

De procedură, domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Noi azi avem deja două precedente când unul încă nu s-a consumat, în momentul în care cineva, un deputat propune și se fac angajamente și promisiuni că la ora unu, după colț, nu știu unde o să facem comisia și atunci eu vă promit că o să avem raportul, de aceea – introducem pe ordinea de zi. Dumneavoastră o așteptați pe doamna președinte al Comisiei protecției socială, sănătate și familie să vină, să vă facă aceleași angajamente aici. Eu cred că nu-i corect.

Noi trebuie... nu există în ordinea de zi să... și noi avem deja unul introdus după paradigma pe care v-am enunțat-o mai sus. Se lucrează în comisie, se face raportul, după care se introduc în ordinea de zi.

Doamna Stratan v-a făcut o solicitare, s-a înțeles cu președintele comisiei. Nu există astfel de proceduri. Haideti să ne respectăm întreg plenul Parlamentului, pentru că dăm un exemplu prost pentru cei care ne văd și ne aud.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos pentru corectările respective.

Domnul Creangă Ștefan,

Dacă aveți ceva de procedură.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule Președinte,

Din numele comisiei, solicit a fi inclus în ordinea de zi proiectul de Lege nr.217 din 22 mai privind importul unor bunuri. Se referă la utilaj, stație de epurare pentru o tabără de vară de copii și Școala specială internat din Strășeni.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nr.217?

Domnul Ștefan Creangă:

Da.

Domnul Andrian Candu:

Păi, noi deja am discutat, l-am inclus pe ordinea de zi.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumim. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Liliana Palihovici: *(Nu vorbește la microfon.)*

Acela-i al lui Gagauz. *(Rumoare în sală.)* Nu ai spus numărul corect.

Domnul Andrian Candu:

Noi am votat pentru nr.217. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Gagauz,

Ne-ați confundat atunci. Ce număr al proiectului dumneavoastră l-ați menționat, că noi am vorbit despre nr.217.

Domnul Fiodor Gagauz:

Да. Я хотел проинформировать наших коллег. Фракция Социалистов сегодня зарегистрировала инициативу о включении в повестку дня законопроекта от 20 марта, предполагающий формирование... №90...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Gagauz,

Pe alt subiect. Pe alt subiect.

Vă mulțumim frumos.

La subiectul acesta o să revenim.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Pentru stenogramă. Inițial, propunerea discutată a fost proiectul nr.37, de care vorbea domnul Gagauz, privind importul unor obiecte de cult religios. În continuare... care a fost introdus pe ordinea de zi.

În continuare, se supune la vot propunerea pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.217 privind importul unor bunuri.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Este introdus pe ordinea de zi proiectul nr.217 din 22 mai 2015 privind importul unor bunuri.

În continuare... domnule Ceban,

Aveți ceva de procedură?

Domnul Ion Ceban:

Da. Domnule Președinte,

Vă mulțumesc.

Aș vrea să mă înscrieți cu declarație la sfârșitul ședinței în ceea ce ține de situația din domeniul mass-media și în special referitor la cazul „Rossia 24”.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Aveți tot dreptul să vă înscrieți cu luări de cuvânt la sfârșitul ședinței, cu declarații la sfârșitul ședinței.

Înscrieți-l, vă rog frumos, pe domnul Ceban la sfârșitul ședinței de astăzi cu o declarație.

Luând în considerare că sînt epuizate toate propunerile pentru ordinea de zi, vă rog frumos să votăm în... (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos.

Domnul Bolea – de procedură.

Vă rog frumos să apăsați butonul, domnule Bolea, dacă aveți de procedură.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte,
A vorbit colegul meu Grigore Novac de procedură.

Domnul Andrian Candu:

Nu. Domnul Novac a adus o solicitare. (*Rumoare în sală.*)
Domnule Novac,
Vă rog frumos, expuneți-vă în privința acestui subiect.

Domnul Grigore Novac:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

Deci solicit introducerea în ordinea de zi a ședinței de astăzi invitarea ministrului afacerilor interne cu un raport vizavi de... deci pe larg au fost mediatizate, în ziua de ieri, unele situații mai puțin plăcute cu alerte cu bombă sau nu știu de care, de ce gen. Se creează impresia că tot ei le pun și tot ei le găsesc.

De aceea, pentru a calma spiritele în societate, ar trebui ca domnul ministru să nu vină cu... peste 20 de minute deja mai că să nu vină cu învinuiri, dar să vină aici, în plen, să explice tuturor care este situația de facto.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Solicitarea dumneavoastră a fost făcută fără respectarea Regulamentului Parlamentului, articolul 46, care spune că pînă la ședința în plen se depun astfel... pînă la începutul ședinței în plen se depun astfel de demersuri. Iată de ce, cu regret, nu pot s-o supun la vot.

În continuare, supun la vot ordinea de zi a ședinței plenare pentru zilele de 28 și 29 mai 2015, cea care a fost pusă la dispoziție de către Biroul permanent, la care se mai adaugă următoarele proiecte: nr.219, nr.37, nr.18, nr.35, nr.226, nr.192 și nr.217.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea au votat ordinea de zi a ședinței plenare.

În continuare, de procedură.

Domnul Novac.

Domnul Grigore Novac:

Domnule Președinte,

Eu, cu regret, constat că procedura, cum ați spus dumneavoastră că nu am respectat procedura, dumneavoastră aveți în față înregistrată oficial, frumos, cum necesită procedura, însă nu știu de ce ne duceți în eroare că nu a fost...

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Novac,

Doar nu vreți acum să intrăm în dezbateri cînd mi-ați adus mie această solicitare. Toată sala a văzut că mi-ați adus-o acum. De aceea, haideți să încetăm

cu aceste dezbateri inutile și să începem să lucrăm, ceea ce de fapt ar trebui să facă acest Parlament.

În continuare. A fost dezbătut proiectul de Hotărîre cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru anul 2015. Aș vrea să întreb șefii de fracțiuni dacă urmează să supunem la vot acest subiect.

Se propune votului proiectul de Hotărîre nr.93 din 23 martie 2015 cu privire la aprobarea bugetului Comisiei Naționale a Pieței Financiare pentru anul 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea celor prezenți în sală au votat pentru adoptarea proiectului de hotărîre, respectiv el este adoptat.

La fel, se supune votului, se propune votului, de la ședințele anterioare a rămas proiectul de Lege nr.160 din 24 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului privind comerțul cu arme. Pentru lectura a doua.

Vă rog frumos.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii, să dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 1 vot.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

61 de voturi, proiectul de Lege nr.160 din 24 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului privind comerțul cu arme a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune la vot proiectul de Lege nr.1101 din 23 mai 2012 pentru modificarea și completarea Legii Curții de Conturi. La fel, în lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Numărătorii,

Vă rog frumos să dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 1 vot.

Sectorul nr.2 – 0.

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Sîrbu,

Vă rog frumos.

Sectorul nr.2?

Domnul Oleg Sîrbu:

Sectorul nr.2 – 6.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 30 de voturi proiectul de Lege nr.1101 din 23 mai 2015 pentru modificarea și completarea Legii Curții de Conturi nu a fost aprobat în lectura a doua, respectiv – respins.

În continuare, se supune votului proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.1134 privind societățile pe acțiuni. Numărul de înregistrare al proiectului – nr.222 din 11 iunie 2014. Pentru lectura a doua.

Cine este pentru aprobarea acestuia, vă rog frumos să votați.

Numărătorii,

Vă rog frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 1 vot.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, încă o dată rezultatele pe sectoare.

Sectorul nr.1,

Vă rog frumos, încă o dată.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 2 voturi. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 38.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Andrian Candu:

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege nr.222 din 11 iunie 2014 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni proiectul a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului proiectul de Lege nr.116 din 1 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr.5 pe ordinea de zi. La fel, pentru lectura a doua.

Vă rog frumos.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Numărătorii pe sectoare,

Vă rog frumos, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 2 voturi.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3 – 11.

Cu 51 de voturi, proiectul de Lege nr.116 din 1 aprilie 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune dezbaterii pentru lectura a doua proiectul de Lege nr.203 din 18 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Rog comisia. Domnul Ștefan Creangă, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul pentru lectura a doua.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia economie, buget și finanțe, în contextul avizelor prezentate de comisiile parlamentare, de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și amendamentelor deputaților, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative pentru lectura a doua și comunică următoarele.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului propune ca la articolul 1 punctul 2 sintagma „punctul 5” urmează a fi substituită cu sintagma „punctul 4”, reieșind din conținutul normei supuse modificării.

Comisia economie, buget și finanțe și Guvernul Republicii Moldova au susținut amendamentul deputatului Ștefan Creangă ce vizează punerea în aplicare începând cu 1 ianuarie 2015 a modificărilor privind majorarea scutirii personale de la 9 516 lei la 10 128 lei, scutirii pentru persoanele întreținute de la 2 140 la 2 256, scutirii pentru invalizi de la 9 516 la 10 128, precum și majorarea grilei de venituri impozabile de la 27 852 la 29 640 lei.

Această propunere vine să soluționeze problema apărută la calcularea impozitului pe venit din salariu și alte plăți, avînd în vedere faptul că scutirea personală este anuală, iar modificarea acesteia pe parcursul anului implică costuri mari pentru contribuabili la adaptarea soft-ului.

Astfel, articolul II din proiectul de lege se propune de modificat după cum urmează: sintagma „articolului IV punctul 2” se substituie cu sintagma „articolului IV punctul 2, punctul 5, punctul 13, punctul 14, punctul 15 referitor la articolul 35 alineatul (1) și alineatul (2), punctul 29”.

Totodată, comisia susține de a completa articolul de lege cu un nou articol în următoarea redacție:

„Articolul 3. – Dispoziții tranzitorii.

Pentru perioada 1 ianuarie 2015 și intrarea în vigoare a prezentei legi, patronii urmează să efectueze recalculul impozitului pe venitul persoanelor fizice. Organele fiscale nu vor aplica sancțiuni fiscale pentru perioada respectivă aferentă recalculului impozitului pe venitul persoanelor fizice”.

Pornind de la cele expuse, comisia propune Parlamentului proiectul de lege spre adoptare în a doua lectură ca lectură finală.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Dacă sînt întrebări în adresa comisiei? Pentru lectura a doua, atrag atenția.

Vă mulțumim frumos, domnule Ștefan Creangă.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Supun votului ... Și rog deputații să-și ia locurile potrivit procedurii. Supun votului proiectul de Lege nr.203 din 18 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor act legislative, , pentru lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Numărătorii pe sectoare,

Vă rog frumos, rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 1. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos liderii de fracțiuni să anunțați deputații, care foarte mult au obosit după 10 minute de lucru, să revină în Sala de ședințe.

Sectorul nr.2,

Vă rog frumos.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.1,
Revenim la numărătoare.

Domnul Vladimir Odnostalco:

2 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Cu 53 de voturi, proiectul de Lege nr.203 din 18 mai 2015 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost votat și adoptat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune dezbaterii în lectură finală proiectul de Lege nr.537 din 19 martie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Îl rog pe domnul Ștefan Creangă să prezinte raportul pentru lectura finală a acestui proiect de lege.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Stimați domni deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative în lectură finală, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și raportează următoarele.

După adoptarea proiectului de lege în a doua lectură, acesta a fost redactat conform sintezei amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor acceptate care au parvenit din partea deputaților în Parlament, comisiilor permanente de specialitate ale Parlamentului, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului. Totodată, au fost introduse modificări, ca rezultat al propunerilor, completării Legii nr.548 din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei în perioada de perfectare a proiectului de lege.

Respectiv, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului spre adoptare în lectură finală proiectul de lege redactat, care este parte integrantă a raportului comisiei.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dacă nu sînt întrebări în adresa comisiei? Cel mai puțin probabil, pentru lectura finală deja fiind vorba doar de amendamente și de redacție.

Vă mulțumim frumos, domnule Creangă.

În continuare, voi supune votului proiectul de ... *(Rumoare în sală.)*

Domnule Streleț

Despre ce este vorba?

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Din numele fracțiunii rugăm ca procedura de vot pe acest subiect să fie transferată pentru o altă ședință de plen.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Ghimpu,

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

A venit, ne-a întrebat pe noi, noi am glumit și dumnealui ia decizie în numele nostru. O să auziți votul PL, nu-l ascultați pe domnul Streleț. Da. Eu nu-i dau darea de seamă lui Streleț ce face fracțiunea. Vă rog frumos, lăsați proiectul și supuneți votului. Noi sîntem împotriva să fie amînat. Discutat și la vot, vă rog frumos.

Domnul Andrian Candu:

La solicitarea Frațiunii Partidului Liberal Democrat o să amînăm puțin votul asupra acestui proiect de lege extrem de important și solicitat și de partenerii noștri de dezvoltare.

În continuare, supunem dezbaterii în lectura a doua proiectul de Lege nr.11 din 21 ianuarie 2015 cu privire la completarea Codului fiscal.

Rog frumos domnul Creangă să prezinte raportul comisiei pentru lectura a doua. Nr.8 pe ordinea de zi.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat plen,

Comisia economie, buget și finanțe, în contextul avizelor prezentate de comisiile parlamentare, Guvernul Republicii Moldova și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, precum și al stenogramei ședinței plenare din 21.05.2015, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului fiscal pentru lectura a doua și comunică următoarele.

Comisia reiterează că articolul 76 din Constituția Republicii Moldova prevede că: legea se publică în Monitorul Oficial și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei.

Reieșind din norma constituțională și în scopul respectării acesteia, comisia propune ca textul proiectului de lege să fie expus în felul următor: „Modificările și/sau completările prezentului cod și a legilor de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal se pun în aplicare peste 180 de zile calendaristice de la data publicării legii de modificare și/sau de completare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

Pornind de la cele menționate, comisia propune Parlamentului proiectul de lege spre adoptare în a doua lectură ca lectură finală.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dacă sînt întrebări în adresa raportorului, în adresa președintelui de comisie?

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim frumos, domnule Creangă.

Și vă mulțumim și pentru munca depusă pe acest proiect.

Cine este pentru adoptarea proiectului de Lege nr.11 din 21 ianuarie 2015 cu privire la completarea Codului fiscal în lectura a doua, vă rog frumos să votați.

Numărătorii,

Vă rog frumos să dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 74 de voturi, proiectul de Lege nr.11 din 21 ianuarie 2015 a fost votat, adoptat în lectura a doua.

În continuare, se supune dezbaterii proiectul de Lege nr.10 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.175 din 4 mai 2015 privind ratificarea Protocolului adițional 4 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (denumit CEFTA).

Din partea autorilor domnul Calmîc, vă rog frumos, viceministru al economiei.

Domnul Octavian Calmîc – viceministru al economiei:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați deputați,

Se propune spre examinare proiectul Legii privind ratificarea Protocolului adițional 4 la Acordul CEFTA, care a fost semnat de către Republica Moldova în 2005 și care a intrat în vigoare, și care prevede un șir de etape de liberalizare a comerțului cu mărfuri între Republica Moldova și statele membre ale acestei inițiative regionale.

Vrem să menționăm că aceasta este etapa finală de liberalizare a comerțului între Republica Moldova și aceste state, prin anularea unei singure cote sau contingent tarifar care a existat în comerțul între Republica Moldova și Macedonia la exportul, importul de vinuri.

Toate celelalte contingente, conform graficului care a fost inițial stabilit și ratificat în urma unor negocieri, deci au prevăzut eliberarea... eliminarea tuturor acestor cote și contingente tarifare care au existat în comerțul Republicii Moldova cu aceste state.

Vrem să menționăm că, din punct de vedere economic, impact negativ asupra Republicii Moldova nu există, doar că se creează perspective de stimulare a

exporturilor de vinuri din Republica Moldova pe piața regională CEFTA, în particular a Macedoniei.

Rugăm suportul dumneavoastră în ratificarea acestui protocol.

Domnul Andrian Candu:

Cine are... întrebări dacă sînt, cer scuze, întrebări dacă sînt în adresa reprezentantului Guvernului?

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumesc frumos.

În continuare, îl invit pe domnul Corman, președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană să prezinte raportul comisiei.

Vă rog frumos.

Domnul Igor Corman:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia nu are obiecții. Propunem ratificarea acestui protocol în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Ștefan Creangă,

Vă rog frumos, coraportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe susține pentru a fi votat în ambele lecturi.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Supun votului pentru primă lectură proiectul de Lege nr.175 din 4 mai 2015 privind ratificarea Protocolului adițional 4 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

În unanimitate proiectul de Lege a fost aprobat în primă lectură.

Liderii fracțiunilor îi întreb dacă nu au nimic obiecții pentru lectura a doua?

Nu văd obiecții.

Supun votului atunci proiectul de Lege nr.175 din 4 mai 2015 privind ratificarea Protocolului adițional 4 la Acordul respectiv.

Cine este pentru lectura a doua, să fie votat acest proiect, vă rog frumos, să votați.

Iar numărătorii să dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 23.

Sectorul nr. 2 – 38.

Sectorul nr. 3 – 25.

Domnul Andrian Candu:

Cu 86 de voturi proiectul nr.175 din 4 mai 2015 ce ține de amendarea Acordului Central European de Comerț Liber a fost votat și adoptat în lectură finală.

În continuare, se supune dezbaterii proiectul de Lege pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene.

Prezintă proiectul domnul Octavian Calmîc, viceministru al economiei.

Domnul Octavian Calmîc:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Se propune spre examinare proiectul Legii pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene care, în esență, vine să substituie anexa de la Acordul de Asociere, Acordul privind Comerțul Liber Aprofundat și Cuprinzător, semnat între Republica Moldova și Uniunea Europeană în anul 2014 și pus în aplicare la 1 septembrie 2014, care țin de regulile de origine.

Drept obiectiv care noi îl urmărim este simplificarea regulilor de origine preferențiale, care sînt utilizate în comerțul între Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Doi la mîna. Este vorba de extinderea numărului de țări participante la aceste reguli de origine, ceea ce urmărim drept scop unificarea regulilor în comerțul internațional și utilizarea acelorași seturi de documente, care însoțesc marfa în tranzacțiile internaționale, precum și crearea unor perspective noi de dezvoltare a schimburilor comerciale între toate țările care sînt participante la Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană și la acordurile... la convenția respectivă.

Este vorba de 42 de state ale bazinului Mării Mediteraneene care sînt semnatare și acceptă această convenție, care deschide noi perspective de business și de cooperare industrială, în special, pentru produsele textile, alte produse complexe care sînt inclusiv capacitatea de producere și în Republica Moldova.

Avînd în vedere că are loc o simplificare a regulilor în comerțul internațional care va avea un impact pozitiv asupra mediului de afaceri din Republica Moldova și se va fluidiza schimburile comerciale între Republica Moldova și Uniunea Europeană, venim cu solicitarea și rugămintea să fie susținută această aderare la această convenție.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

Dacă sînt întrebări în adresa Guvernului?

Nu sînt.

Vă mulțumim frumos, domnule Calmîc.

În continuare, îl rog pe domnul Igor Corman, președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Toate avizele comisiilor pe care le avem sînt pozitive. De asemenea, avizul Direcției generale juridice, raportul comisiei este pozitiv.

Propunem adoptarea acestui proiect în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Ștefan Creangă, copreședintele, vă rugăm frumos, coraportul Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnul Ștefan Creangă:

Domnule Președinte,

Onorat plen,

Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, susține proiectul respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

În continuare, supun votului pentru primă lectură proiectul de Lege nr.205 din 18 mai 2015 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

În unanimitatea celor prezenți din sală. Dacă nu sînt obiecții din partea fracțiunilor, supun votului pentru lectura a doua.

(Rumoare în sală.)

Au votat colegii din sectorul nr.1, îmi pare foarte rău.

Nu, toți.

Majoritatea celor prezenți din sală, dacă sînt obiecții cu privire la acest subiect.

În continuare, pentru lectura a doua se supune votului proiectul nr.205 din 18 mai 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii... *(Rumoare în sală.)*

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 2 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Eu am văzut, cel puțin, vreo 3 voturi din partea socialiștilor.

Domnul numărător,

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Odnostalco:

Sectorul nr. 1 – 3 voturi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Sectorul nr. 2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 38.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 25.

Domnul Andrian Candu:

Cu 66 de voturi proiectul de Lege nr.205 din 18 mai 2015 pentru aderarea Republicii Moldova la Convenția regională cu privire la regulile de origine preferențiale pan-euro-mediteraneene a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune dezbaterii proiectul nr.12 pe ordinea de zi, nr.173 de înregistrare din 4 mai 2015, proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenele și condițiile generale pentru dezvoltare.

Domnul Eșanu va prezenta... domnul Nicolae Eșanu, viceministru al justiției, va prezenta acest acord.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de lege supus atenției dumneavoastră vine să asigure ratificarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenele și condițiile generale pentru dezvoltare.

Obiectul acestui protocol este asigurarea acordării asistenței tehnice Republicii Moldova pentru... de către Turcia prin intermediul Agenției de cooperare și coordonare a Turciei în 15 domenii. Menționăm: economie, comerț, infrastructură, tehnologii, drepturi, ocrotirea sănătății și altele.

Proiectul respectiv nu necesită angajamente financiare din partea Republicii Moldova, crearea unor structuri sau amendarea legislației.

În aceste condiții, rugăm susținerea pentru ratificarea acestui instrument internațional.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, domnule Eșanu.

Dacă sînt întrebări în adresa reprezentantului Guvernului?

Vă mulțumim, domnule Eșanu, nu sînt întrebări.

În continuare, îl rog pe domnul Igor Corman, președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană, să prezinte raportul comisiei.

Domnul Igor Corman:

Nu sînt întrebări nici din partea comisiei.

Raportul este pozitiv.

Propunem adoptarea în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Creangă, președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, pentru coraport.

Domnul Creangă,

Vă rugăm frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Discutăm despre Eurojust, este Comisia juridică, numiri și imunități.

Domnul Andrian Candu:

Nu, vorbim despre nr.173. Încă n-am reușit să trecem, despre Turcia.

Domnul Ștefan Creangă:

Îmi cer scuze, nr.173.

Comisia economie, buget și finanțe, cu 7 voturi „pro”, susține proiectul.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim Comisiei economie, buget și finanțe pentru cele 7 voturi de susținere a proiectului.

Și, în continuare, se supune votului pentru primă lectură proiectul de Lege nr.173 din 4 mai 2015 pentru ratificarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenele și condițiile generale pentru dezvoltare.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

În unanimitate, stimate domnule Bolea, acest proiect de lege a fost aprobat în primă lectură.

Și, în continuare, lectura a doua, dacă nu sînt obiecții din partea fracțiunilor. Obiecții nu sînt.

Cine este pentru aprobarea proiectului de Lege nr.173 din 4 mai 2015 pentru ratificarea Protocolului de cooperare dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenele și condițiile generale pentru dezvoltare, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii să dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 84 de voturi, proiectul de Lege nr.173 din 4 mai 2015 a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

În continuare, proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, nr.13 pe ordinea de zi, nr.187 de înregistrare din 11 mai 2015.

Prezintă acest acord domnul Corneliu Gurin, Procuror General al Republicii Moldova.

Domnul Corneliu Gurin – Procuror General al Republicii Moldova:

Onorat Parlament,

Se propune atenției dumneavoastră proiectul de lege corespunzător. Necesitatea negocierii și semnării acordului a decurs din intensificarea asistenței juridice în materie penală cu statele membre ale Uniunii Europene și sporirea numărului de cooperări pe cazuri de crimă organizată și transfrontalieră.

Cooperarea cu Eurojust este o prioritate a Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și este prevăzut, de asemenea, ca o prioritate de o serie de acte de politici aprobate de Parlament și Guvern, în special Strategia de prevenire și combatere a criminalității organizate, Programul național de implementare a planului în domeniul regimului de vize, Strategia națională de management integral al frontierei etc.

Eurojust este o agenție a Uniunii Europene creată pentru a susține activitățile de combatere a criminalității organizate grave transfrontaliere, fiind, totodată, una din instituțiile de bază în informarea practicii de cooperare rapidă cu statele membre ale UE prin instituirea și activitatea echipelor comune de investigații, coordonarea centralizată a operațiunilor comune organizate, schimbul de informații directe și altele.

Prezentul acord nu contravine legislației Republicii Moldova și tratatelor internaționale la care țara noastră este parte. Ratificarea acordului va permite organelor de drept din Republica Moldova aplicarea calitativă a prevederilor cadrului legislativ național și comunitar cu privire la asistența juridică internațională în materie penală în concordanță cu standardele europene.

Autoritatea competentă pentru executarea acordului va fi Procuratura Republicii Moldova. Executarea va putea fi realizată la modul concret fie prin detașarea unui procuror la Eurojust, fie prin numirea unui procuror punct de contact pentru Eurojust, dar în cadrul serviciului său de bază în Republica Moldova.

Ratificarea acordului nu implică consecințe economice pentru țara noastră, nu sînt necesare contribuții și cotizații. Eventualele cheltuieli operaționale sau de întreținere a punctelor de contact se vor face din bugetul Procuraturii.

Conform... în cazul deciderii detașării unui procuror de legătură la Eurojust, conform articolului 5 din acord, se va examina modul suplimentar de întreținere a acestuia.

În contextul celor menționate, considerăm oportună ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust și rugăm susținerea dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, domnule Gurin.

Cine are întrebări în adresa Procuraturii, cu referire la acest subiect?

Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim.

Domnul Corneliu Gurin:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Gurin.

Am înțeles, nimeni nu riscă să adreseze întrebări. (*Rumoare în sală.*)

Cu referire la acest subiect.

Stimate domnule Corman,

Vă rugăm frumos să prezentați și raportul Comisiei și integrare europeană politică externă pe marginea acestui acord.

Domnul Igor Corman:

Raport pozitiv, domnule Președinte, pentru ambele lecturi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

În continuare, doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, la fel, vă rog frumos să ne prezentați coraportul.

Doamna Raisa Apolschii:

Da. A fost susținut de către Comisia juridică, numiri și imunități în unanimitate și propunem plenului Parlamentului examinarea acestuia.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

În continuare, supun votului pentru primă lectură proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust ... 187 numărul de înregistrare din 11 mai 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Da. Vă mulțumesc frumos.

În unanimitate Parlamentul a votat în primă lectură.

În continuare, dacă nu sînt obiecții din partea fracțiunilor parlamentare, pentru lectura a doua. Obiecții nu sînt.

Se supune votului proiectul de Lege nr.187 din 11 mai 2015 pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust, pentru lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă rog frumos, numărătorii pe sectoare să dea rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23.

Sectorul nr.2 – 38.

– 19.

Domnul Andrian Candu:

Cu 80 de voturi, proiectul de Lege nr.187 din 11 mai 2015 pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre Republica Moldova și Eurojust a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune examinării și dezbaterii proiectul nr.14 de pe ordinea de zi, cu numărul de înregistrare 174 din 4 mai 2015, proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului privind încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai 1995.

Prezintă proiectul domnul Botnari din partea... viceministrul finanțelor.

Domnul Simion Botnari – viceministru al finanțelor:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul privind ratificarea Protocolului privind încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai 1995, semnat la Minsk la 25 octombrie 2013.

În perioada anilor 1996 – 2008 Comitetul Valutar Interstatal și-a realizat obiectivele sale principale, însă începînd cu anul 2009 în cadrul Comitetului Valutar Interstatal nu a avut loc nici o ședință. Activitatea acestuia, practic, s-a stopat.

Ca răspuns la cererea Comitetului executiv al CSI privind oportunitatea continuării activității acestui comitet, majoritatea statelor membre CSI au votat pentru încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai 1995.

Astfel, la ședința ordinară a Consiliului economic CSI pe probleme economice din 14 noiembrie 2012 a fost luată decizia de a introduce în ordinea de zi a Consiliului Șefilor de State CSI pentru examinare proiectul Protocolului privind încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai '95.

Prin urmare, la ședința Consiliului Șefilor de State CSI, care a avut loc la Minsk la 25 octombrie 2013, Președintele Republicii Moldova a semnat Protocolul privind încetarea acțiunilor acestui acord privind crearea Comitetului Valutar Interstatal.

Prevederile protocolului dat sînt în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și sînt compatibile cu politica externă a țării.

Ca urmare a ratificării acestui protocol, se notifică desființarea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai '95. Ulterior intrării în vigoare a acestui protocol se va examina oportunitatea unei colaborări mai active și consolidate a statelor membre CSI în domeniul relațiilor financiare, valutare și de credit.

Rog susținerea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dacă sînt întrebări în adresa Guvernului? Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim frumos.

Vă mulțumim. Atît.

Nu, nu, acum... Pe moment, atît.

În continuare, îl rugăm pe domnul Corman, președinte al Comisiei politică externă și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Igor Corman:

Deci comisia nu are întrebări.

Domnule Președinte,

Propunem ratificarea protocolului în ambele lecturi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim și comisiei.

Domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, cu privire la proiectul nr.174, coraportul.

Domnul Ștefan Creangă:

Domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare în ambele lecturi.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

În continuare, dacă nu sînt întrebări în adresa comisiilor, se supune votului pentru primă lectură proiectul de Lege pentru ratificarea Protocolului privind încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai 1995, numărul de înregistrare 174 din 4 mai 2015.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea celor prezenți din sală au votat pentru prima lectură.

Dacă nu sînt obiecții din partea fracțiunilor, pentru votul în a doua lectură. Nu sînt obiecții.

Se supune votului pentru a doua lectură proiectul de Lege nr.174 din 4 mai 2015 pentru ratificarea Protocolului privind încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal din 26 mai 1995.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23 de voturi.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 74 de voturi, proiectul nr.174 din 4 mai 2015, ce ține de ratificarea Protocolului privind încetarea acțiunii Acordului privind crearea Comitetului Valutar Interstatal a fost adoptat în lectură finală, a doua lectură și ultima.

În continuare, se propune examinării și dezbaterii în plen proiectul nr.15 pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.190 din 12 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe.

În continuare, îl invităm pe domnul Botnari să prezinte acest acord.

Domnul Simion Botnari:

Stimate domnule Președinte,

Domnilor deputați,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de ratificare a Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe.

Centrul de Excelență în Finanțe a fost înființat în ianuarie 2001 de către Guvernul sloven, la inițiativa Ministerului Finanțelor din Slovenia, cu suportul Băncii Mondiale și Fondului Monetar Internațional.

Obiectivul de bază al CEF constă în oferirea asistenței în procesul de reformare a finanțelor publice și reglementare bancară a țărilor din spațiul Europei de Sud-Est.

Republica Moldova a devenit membru al Centrului pentru Excelență în Finanțe în anul 2003, alături de România și Bulgaria. Republica Moldova fiind membru CEF din 2003, 10 ani beneficiază pînă în prezent de expertiza, asistența și instruirea necesară în domeniul finanțelor publice și reglementare bancară. Expertiza, asistența și instruirea este oferită cu titlu gratuit de către experții internaționali, inclusiv FMI și Banca Mondială.

CEF se află în strînsă legătură cu ministerele finanțelor din țările din Europa de Est care denotă caracterul regional al acestuia. Astfel, în anul 2011 au fost inițiate procedurile de reorganizare a statutului Centrului pentru Excelență în Finanțe în organizație internațională.

În conformitate cu Decretul Președintelui nr.846 din 31 octombrie 2013, Republica Moldova a semnat Acordul privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe la Ljubljana, la 11 decembrie 2013.

Ratificarea Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe va demara mai multe efecte benefice: va crește substanțial oportunitatea finanțării proiectelor și programelor CEF, astfel încît donatorii nu vor avea constrîngeri legate de faptul că CEF este o entitate slovenă; reorganizarea statutului va permite să atragă experți regionali și internaționali prin prisma condițiilor mai competitive în comparație cu legislația slovenă.

Rog susținerea acestui proiect.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Dacă sînt întrebări în adresa Guvernului? Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim mult.

În continuare, domnul Igor Corman, președinte al Comisiei politice externă și integrare europeană, îl rugăm să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia a examinat acest proiect de lege și vine cu următoarea propunere. Avînd în vedere că domeniul de activitate al centrului respectiv cuprinde și sistemul bancar, iar consiliul de conducere al acestei organizații este compus din miniștrii finanțelor și guvernatorii băncilor naționale, comisia consideră necesar de a indica în proiectul de lege – Banca Națională a Moldovei ca instituție responsabilă împreună cu Guvernul pentru realizarea prevederilor acestui acord.

Deci, pentru stenogramă, propunem ca articolul 2 din proiectul de lege să aibă următorul conținut: „Guvernul și Banca Națională a Moldovei vor întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor acordului menționat”.

Deci cu această propunere, considerăm necesar de a vota proiectul de lege în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dacă sînt întrebări în adresa Comisiei politice externă și integrare europeană sau nemijlocit la acest subiect legat de amendament? Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim.

În continuare, domnul Ștefan Creangă.

Vă rog frumos să ne prezentați coraportul Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,
Onorat plen,
Comisia economie, buget și finanțe, în unanimitate, a propus plenului Parlamentului susținerea proiectului de lege în ambele lecturi.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.
Dacă sînt întrebări în adresa Comisiei economie, buget și finanțe? Nu sînt întrebări.

În continuare supunem votului pentru primă lectură proiectul de Lege nr.190 din 12 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe, luînd în considerare și propunerea Comisiei politică externă și integrare europeană.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

În unanimitate, proiectul de lege a fost votat în primă lectură.

Dacă nu sînt obiecții din partea fracțiunilor, îl voi supune votului pentru a doua lectură. Nu sînt obiecții. Se propune votului pentru a doua lectură și ultima proiectul de Lege nr.190 din 12 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Numărătorii,

Rugăm să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23 de voturi.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 84 de voturi, proiectul de Lege nr.190 din 12 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind constituirea Centrului pentru Excelență în Finanțe a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se propune spre examinare și dezbatere proiectul nr.16 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.208 din 19 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind cooperarea operațională și strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție.

Îl rugăm să ne prezinte proiectul domnul Oleg Babin, viceministru al afacerilor interne.

Domnul Oleg Babin – viceministru al afacerilor interne:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție privind

cooperarea operațională și strategică, semnat la 18 decembrie 2014 de Ministrul Afacerilor Interne.

Acordul în cauză reprezintă o nouă etapă în relațiile de cooperare dintre Republica Moldova și Europol, constituind un progres în consolidarea luptei împotriva criminalității organizate, terorismului și altor forme de criminalitate internațională, în special prin schimbul de informații dintre Republica Moldova și Europol.

În acest context, menționăm că la 22 aprilie curent a fost inaugurat canalul SIENA, care permite schimbul securizat și direct de informații dintre Republica Moldova și cele 28 de state membre ale Uniunii Europene prin intermediul Europol.

Notăm că proiectul vizat a fost prezent la 26 mai curent în cadrul a 3 comisii parlamentare: Comisia politică externă și integrare europeană, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și Comisia economie, buget și finanțe, membrii cărora s-au exprimat în favoarea ratificării acordului sus-menționat.

În temeiul articolului 6 din Acord, Republica Moldova a desemnat în calitate de punct național de contact Europol Centrul de Cooperare Polițienească Internațională a Inspectoratului General de Poliție.

Autoritățile naționale competente ale Republicii Moldova responsabile de prevenirea și combaterea infracțiunilor, în temeiul instrumentului juridic vizat, sînt: Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Ministerul Finanțelor reprezentat prin Serviciul Vamal, Centrul Național Anticorupție și Procuratura Generală.

Statele semnatare vor suporta din cont propriu costurile necesare implementării acordului vizat cu excepția altor cazuri prevăzute de Acord. Notăm că costurile de instalare și configurare a liniei securizate de comunicare au fost acoperite integral de către Europol.

Reieșind din importanța celor menționate, rog susținerea Parlamentului pentru adoptarea proiectului de Lege privind ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție privind cooperarea operațională și strategică, semnat la Chișinău la 18 decembrie 2014, aceasta fiind o prerogativă a Acordului de Asociere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim pentru prezentarea acordului.

Dacă sînt întrebări în adresa domnului Babin? Nu sînt întrebări.

Vă mulțumim pentru prezentarea acordului.

În continuare, îl invităm pe domnul Igor Corman, președinte al Comisiei politice externe și integrare europeană, să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia propune ratificarea Acordului în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dacă sînt întrebări în adresa Comisiei pentru politică externă și integrare europeană? Nu sînt întrebări.

În continuare îl rugăm pe domnul Veaceslav Untila să ne prezinte coraportul Comisiei pentru securitate națională, apărare și ordine publică.

Domnul Veaceslav Untila:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

În legătură cu faptul că Comisia securitate națională, apărare și ordine publică nu a examinat acest proiect de lege, decizia de ratificare le aparține deputaților din plen.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim.

În continuare, se supune votului în primă lectură proiectul de Lege nr.208 din 19 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind cooperarea operațională și strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură, vă rog frumos să votați.

În unanimitate, proiectul de lege a fost aprobat în primă lectură.

Dacă nu sînt obiecții din partea fracțiunilor, îl voi supune votului pentru lectura a doua. Se propune votului pentru lectura a doua proiectul de Lege nr.208 din 19 mai 2015 pentru ratificarea Acordului privind cooperarea operațională și strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Numărătorii,

Vă rog frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 23 de voturi.

Sectorul nr.2 – 38.

Sectorul nr.3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 84 de voturi, proiectul de Lege nr.208 din 19 mai 2015 ce ține de cooperarea operațională și strategică dintre Republica Moldova și Oficiul European de Poliție a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune examinării și dezbaterii proiectul nr.18 de pe ordinea de zi ce ține de proiectul de Lege nr.220 din 26 mai 2015 cu privire la întreprinderea unor măsuri provizorii pe piața de capital, pentru lectura întâi.

O invit la tribuna principală pe doamna Nina Dosca, vicepreședinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Doamna Nina Dosca - *vicepreședinte al Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Permiteți-mi să argumentez necesitatea aprobării acestui proiect de lege în legătură cu activitatea pieței de capital. În principiu avem așa situație că în luna iulie anul 2014, când Guvernul și-a asumat răspunderea, a fost modificată prin Legea nr.180, Legea privind piața de capital. Conform acestor modificări s-a primit că pentru entitățile de interes public ținerea registrului urmează a fi efectuată de către depozitarul central creat sau de Banca Națională, sau de Ministerul Justiției. Anume, Banca Națională trebuia să creeze depozitarul central pentru entitățile de interes public care sînt instituții financiare, Ministerul Justiției pentru alte entități de interes public care nu sînt instituții financiare, cum ar fi: companiile de asigurări și entitățile care sînt admise pe o piață reglementată.

Avem situația când Legea privind piața de capital a intrat totalmente în vigoare, asta este 15 martie 2015. În legătură cu faptul că aceste două depozitare centrale nu sînt create, Legea privind piața de capital nu poate să funcționeze pe deplin, deoarece nu poți să efectuezi tranzacții pe o piață reglementată dacă nu transmiți ținerea registrului către aceste depozitare centrale. Și orice tranzacție pe piața reglementată se suspendă în termen de o lună din data cînd tu devii entitate de interes public și nu vrei să transmiți registrul către aceste depozitare centrale. Funcția de bază a unui depozitar central, după cum cunoaștem, este clearingul și decontarea în tranzacțiile cu valori mobiliare. Respectiv, noi avem astăzi un Depozitar Național de Valori Mobiliare care este creat încă din 1998 și activează.

Ca să existe o continuitate a funcționării pieței de capital noi am venit cu acest proiect de lege, care prevede anumite derogări de la anumite articole din Legea privind piața de capital pentru a-i permite Depozitarului Național de Valori Mobiliare care este astăzi să funcționeze în calitate de depozitar central cu operațiuni numai de clearing, decontare, pînă cînd nu vor fi create celelalte două depozitare, prevăzute de Legea privind piața de capital, conform articolului 81 din această lege.

Rog foarte mult susținerea acestui proiect, fiindcă aprobarea acestui proiect de lege va asigura funcționalitatea pieței de capital, realizarea drepturilor acționarilor de a-și înstrăina valori mobiliare și realizarea dreptului investitorilor potențiali de a achiziționa valorile mobiliare emise de către entitățile de interes public.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dacă sînt întrebări în adresa autorilor, vă rog frumos.

Domnule Reidman,

Poftiți.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо, господин Председатель.

Уважаемые коллеги,

Мы с вами присутствуем при очень интересном феномене: Правительство приняло на себя ответственность за закон, приняло его и не исполнило. Правительство приняло на себя «безответственность» за закон, не исполнило закон по созданию этого депозитария.

Сегодня к нам приходят и предлагают некую временную меру и даже не говорят, насколько она временная. Я вообще такое впервые вижу. То есть, *măsurî provizorii, dar care-i termen? Nici un termen.*

Докладчик докладывает, что нынешний депозитарий функционирует там с какого-то ... 89-го года или, не знаю, с 98-го года функционирует, и функционирует нормально. Зачем нужно было вносить эти возмущения и делать этот новый закон, который не исполнен?

С другой стороны, мы с вами поставлены в очень неловкое положение. Рынок должен работать. Мы ему дали закон, вернее – Правительство ему дало закон, который поставил пробку в это горлышко и не дает рынку работать. И сегодня никто из Правительства вот здесь не стоит. Вы же не член Правительства, правда?

Doamna Nina Dosca:

Нет.

Domnul Oleg Reidman:

Iată așa. Поэтому – я убедительно прошу занести это в стенограмму – в плане контроля парламентского за исполнением законов мы здесь проворонили, а Правительство проявило полную безответственность вместо ответственности. Мы поддержим этот временный закон.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Chirinciuc,

Vă rog frumos, dacă aveți întrebări în adresa autorilor.

Domnul Iurie Chirinciuc:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule autor,

Spuneți, vă rog, de ce pînă în prezent nu a fost creat depozitarul central?

Doamna Nina Dosca:

Eu o să explic așa mai simplu. Astăzi la noi activează două depozitare centrale. Unul este în cadrul Băncii Naționale, care efectuează operațiuni de clearing și de ... operațiuni de evidență a valorilor mobiliare de stat care sînt emise. Și unul este Depozitarul Național de Valori Mobiliare care efectuează clearing și decontarea pentru operațiunile cu valori mobiliare corporative.

După evaluările care au fost efectuate de către organizațiile internaționale, ultima evaluare a SAP-ului a fost în 2014, s-a recomandat ca în Republica Moldova să existe un singur depozitar central. Atunci când în august, în iulie s-a aprobat modificările la Legea privind piața de capital noi nu am fost vizați respectiv ca să ne dăm și noi avizul nostru. Totodată, există mai multe termene contradictorii care sînt și în hotărîrile Guvernului, și în Planul de acțiuni, și în recomandările SAP. Atunci când s-a modificat legea în 2014 nu s-au luat în considerare aceste termene și nu s-a specificat cam în ce termene ar trebui Ministerul Justiției și Banca Națională să creeze aceste depozitare centrale. De aceea noi am intervenit cu rugămintea ca să fie susținut acest proiect provizoriu să poată piața să activeze.

Ceea ce a ținut de Comisia Națională a Pieței Financiare, fiindcă tot prin această lege s-a modificat ... s-a acordat dreptul comisiei de a crea back-upul cu date ce sînt deținute de legislatorul independent. Vreau să vă spun că la etapa de astăzi noi avem deja copiate aceste date. Și mulțumim dumneavoastră că ați aprobat bugetul Comisiei Naționale a Pieței Financiare ca să mergem pentru a doua etapă. Deoarece pentru ca în a doua etapă să monitorizăm aceste tranzacții în regim online, nouă ne-ar trebui surse, surse care sînt prevăzute în bugetul pentru 2015.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Chirinciuc,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Domnul Iurie Chirinciuc:

Eu sînt sigur că dacă era respectată legislația în vigoare noi nu ajungeam la acest proiect de lege și la această situație. Întrebarea mea este următoarea: spuneți, vă rog, dacă aveți informații, cîte proceduri de clearing și decontare sînt blocate pe motivul acestui blocaj creat, care spuneți dumneavoastră?

Doamna Nina Dosca:

Procedura de clearing și de decontare constă din două operațiuni. Clearingul are loc atunci când cineva deponează valori mobiliare și ele se deponează la un anumit cont, ținut de depozitarul central, pentru ca investitorul care vrea să le cumpere să fie sigur că el există. Decontarea de acum are loc după ce s-a cetaționat ordinul la bursă și cumpărătorul primește valorile mobiliare, dar vânzătorul primește banii.

Să vă spun numărul de operațiuni. Aceasta depinde de numărul de tranzacții care au loc la o bursă de valori sau la piața reglementată. Ele pot să fie și zece, și douăzeci, și o sută și avem zile când nu este nici o tranzacție, și nimic.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Dacă nu mai aveți precizări?

Domnule Chirinciuc,

Aveți o precizare. Poftim.

Domnul Iurie Chirinciuc:

Profitînd de ocazia că este Guvernatorul Băncii Naționale, vreau să-l întreb: din ce cauză nu a fost respectată legislația în vigoare la acest capitol? Pentru că noi avem o legislație bună, nu este respectată și dumneavoastră veniți cu un alt proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Nu știu dacă domnul Guvernator este neapărat în ...

Domnul Iurie Chirinciuc:

În temă.

Domnul Andrian Candu:

El e în temă în general bănuiesc, dar acum la acest subiect. Nu, nu e.

Domnul Iurie Chirinciuc:

Nu e. Noi nu vom vota. Pentru că avem legislație bună, este și trebuie de respectat legislația. Eu cred că ar trebui să-i invităm în Parlament și să-i întrebăm: de ce nu se respectă legislația în vigoare?

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

O clipă, domnule Reidman, o să vă dau permisiunea să faceți precizările de rigoare, doar că inițial domnul Lipskii să adreseze întrebările dumnealui.

Domnul Oleg Lipskii:

Mulțumesc frumos, domnule Președinte.

Întrebarea mea e următoarea. Eu sînt aici din partea stîngă, dacă ... Aici sînt. Deci întrebarea mea e următoarea: a suferit cineva pierderi financiare din cauza acestei legi care a fost asumată de Guvern? Care și-a asumat răspunderea pentru această lege.

Doamna Nina Dosca:

Noi ne-am străduit să întreprindem anumite măsuri ca să nu sufere nimeni. De îndată cum am încercat să vedem dacă va fi posibilă crearea acestor două depozitare și am constatat că ele la data de 15 martie nu vor fi create, noi am aprobat un regulament provizoriu prin care s-a permis efectuarea tranzacțiilor în afara pieței reglementate la anumite cerințe și astfel nimeni nu a avut de suferit în cazul dat.

Domnul Andrian Candu:

Dacă aveți a doua întrebare, domnule Lipskii, sau precizare?

Domnul Oleg Lipskii:

Da. Mulțumesc.

Interesul statului a fost afectat în cazul acesta?

Doamna Nina Dosca:

Nu, n-a fost afectat interesul statului. Fiindcă licitația care trebuia să aibă loc între perioada 19 – 22 mai, ea a avut loc la Bursa de Valori și Depozitarul Național de Valori Mobiliare noi am permis ca ei să facă clearing și decontare, luând în considerare că deja Guvernul aprobase proiectul dat pentru înaintare în Parlament.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

În continuare, domnul Reidman,

Vă rog frumos, precizarea de care aveți dreptul.

Domnul Oleg Reidman:

Da, o mică precizare pentru colegă.

Procedură se numește procedură de cliring, nu de clearing. Clearing – это в ресторане на кухне.

Doamna Nina Dosca:

Clearing și decontare, da.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos pentru precizarea cliring-ului și diferența față de clearing.

Doamna Nina Dosca:

În limba engleză e clearing.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, doamna Dosca, vă mulțumim.

Nu mai sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Acum în continuare, îl invităm pe domnul Creangă să ne prezinte raportul comisiei pentru primă lectură.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorați deputați,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege cu privire la întreprinderea unor măsuri provizorii pe piața de capital, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și raportează următoarele.

Prin Legea nr.180 din 25 iulie 2014 privind modificarea și completarea unor acte legislative au fost introduse modificări și completări la Legea nr.171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital.

Astfel, conform articolului 81 alineatul (1) din Legea privind piața de capital funcția de depozitar central, cu forma de organizare juridică stabilită de Guvern, este deținută de Banca Națională a Moldovei pentru entitățile de interes public care sînt instituții financiare și de către Ministerul Justiției pentru entitățile de interes public, altele decît instituțiile financiare.

Depozitarele centrale urmează să efectueze clearingul și decontările la tranzacțiile cu valorile mobiliare admise pe piața reglementată și/sau la sistemul multilateral de tranzacționare, precum și să țină registrele entităților de interes public ale căror valori mobiliare vor fi admise spre tranzacționare pe piața reglementată și/sau în sistemul multilateral de tranzacționare.

Însă, pînă în prezent Ministerul Justiției și Banca Națională a Moldovei nu au creat depozitarele centrale conform prevederilor legislației, ceea ce face imposibil de a efectua tranzacții pe piața reglementată.

Pentru a asigura continuitatea funcționării pieței de capital, protejarea drepturilor și intereselor investitorilor, proiectul de lege vine să deblocheze activitatea pe piața de capital prin oferirea dreptului de a efectua operațiuni de clearing și decontare pentru valorile mobiliare emise de entitățile de interes public Depozitarului Național de Valori Mobiliare a Moldovei, care activează pe piața valorilor mobiliare, începînd cu anul 1998.

Reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului spre adoptare proiectul de lege redactat, care este parte integrantă a raportului comisiei, pentru primă lectură și, dacă nu vor fi anumite obiecții, și pentru lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos, domnul Creangă.

Dacă sînt întrebări în adresa comisiei?

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim.

În continuare, voi supune votului pentru primă lectură proiectul de Lege nr.220 din 26 mai 2015 cu privire la întreprinderea unor măsuri provizorii pe piața de capital.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea din cei prezenți au votat în primă lectură.

Și acum aș vrea să mă adresez fracțiunilor parlamentare, dacă au obiecții cu privire la votarea acestui proiect de lege în lectura a doua? (*Rumoare în sală.*)

Nimeni nu are obiecții.

Rog frumos atunci deputații, toți deputații să fie în sală pregătiți la locurile lor pentru a vota pentru lectura a doua.

În continuare, supun votului pentru lectura a doua proiectul de Lege nr.220 din 26 mai 2015 cu privire la întreprinderea unor măsuri provizorii pe piața de capital.

Cine este pentru, vă rog frumos, să votați.

Numărătorii,

Vă rog frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 23 de voturi.

Sectorul nr. 2 – 36.

Sectorul nr. 3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu 71 de voturi, proiectul de Lege nr.220 din 26 mai 2015 cu privire la întreprinderea unor măsuri provizorii pe piața de capital a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune examinării proiectul nr.9 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege nr.165 din 28 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările audiovizuale.

O invităm la tribuna principală pe doamna Lilia Bolocan, director general al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Doamna Lilia Bolocan – *director general al Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală:*

Mulțumesc.

Mult stimați deputați,

Propun atenției dumneavoastră proiectul de Lege privind semnarea Tratatului de la Beijing în anul 2012. Este vorba despre un tratat care vizează dreptul de autor, este o continuare a unui tratat anterior, care a fost semnat cu zeci de ani înainte de Tratatul de la Beijing.

Tratatul de la Beijing se referă la fixarea, posibilitatea de a fixa execuții, altele decât cele originale, adică se referă la toate categoriile de artiști, dansatori, interpreți din toate domeniile de artă, care execută într-o altă formă, decât opera literară sau artistică originală, iar aceste execuții pot fi fixate și pot fi ulterior difuzate prin transmiterea fără fir sau prin orice alt tip de comunicare publică.

Acest proiect nu necesită eforturi legislative din partea Republicii Moldova, deoarece în Legea privind dreptul de autor și drepturile conexe noi deja am inclus aceste prevederi.

De asemeni, semnarea... ratificarea acestui tratat nu semnifică nici eforturi financiare suplimentare din partea țării noastre.

Rog frumos suportul dumneavoastră pentru acest proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Mulțumim mult, doamna Bolocan.
Dacă sînt întrebări în adresa autorilor?
Nu sînt întrebări. Ați fost foarte explicită.
Vă mulțumim mult. Foarte convingătoare. Sperăm, la fel, și votul să fie la fel de constructiv.
Vă mulțumim.

Doamna Lilia Bolocan:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

În continuare, îl invităm pe domnul Corman, să ne prezinte și raportul Comisiei politice externe și integrare europeană.

Domnul Igor Corman:

Și membrii comisiei sînt încrezuți în necesitatea ratificării acestui acord în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos și membrilor Comisiei politice externe și integrare europeană.

Și în continuare, să vedem ce zic membrii Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media.

Domnul Hotineanu,

Vă rugăm frumos.

Domnul Vladimir Hotineanu:

Membrii comisiei, cu vot unanim, susțin proiectul de lege pentru lectura întâi și doi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim mult și Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, și președintelui ei.

Dragi colegi,

Mai avem încă un picuț pînă la pauză, de aceea haideți să ne mai concentrăm, ne mobilizăm, a mers foarte bine pînă acuma.

Supun votului pentru primă lectură proiectul de Lege nr.165 din 28 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările audiovizuale.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Majoritatea din cei prezenți.

Dacă nu sînt obiecții să fie votat și în lectura a doua? Nu sînt obiecții.

În continuare, supun votului pentru lectura a doua și ultima proiectul de Lege nr.165 din 28 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările audiovizuale.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.
Iar numărătorii să ne dea rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 23 de voturi.

Sectorul nr. 2 – 27.

Sectorul nr. 3 – 23.

Domnul Andrian Candu:

Cu 73 de voturi proiectul de Lege nr.165 din 28 aprilie 2015 pentru ratificarea Tratatului Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale privind interpretările audiovizuale a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune examinării și dezbaterii proiectul nr.219 din 25 mai 2015, nr.2 din suplimentul la ordinea de zi, proiectul de Hotărîre cu privire la modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.25 din 27 februarie 2015 pentru constituirea unei comisii speciale permanente de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și al declarațiilor de interese personale ale președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate.

Îl invit la tribuna principală pe domnul deputat Serghei Sîrbu să prezinte acest proiect de hotărîre.

Domnul Serghei Sîrbu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Prin prezentul proiect propunem prelungirea cu 2 luni a termenului de prezentare în Parlament a raportului anual privind rezultatele controlului declarațiilor cu privire la venituri și proprietate ale președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate.

Menționăm că comisia a fost constituită la finele lunii februarie. Noi am solicitat de la toate organele statale informații pentru a verifica aceste declarații.

Între timp, comisia a aprobat raportul și l-a prezentat în plen, ce ține de regimul conflictului de interes al președintelui CNI și, evident, ultimele informații ce țin de aceste declarații au parvenit abia săptămîna trecută și comisia nu avea cum să examineze și să definitiveze din circumstanțe obiective.

În acest sens, rugăm majorarea acestui termen. Considerăm că 31 iulie este un termen suficient ca comisia să examineze și să prezinte acest raport în plenul Parlamentului.

Vă mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim mult.

Dacă sînt întrebări în adresa autorului.

Domnul Zagorodnîi,

Vă rog frumos.

Domnul Anatolie Zagorodnî:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule autor,

De ce anume ...două luni? Nu e un termen prea mare – două luni? Poate o lună e de ajuns?

Să faci un raport pentru comisie, eu cred că e destul de..., fiindcă acolo întrebările sînt mult mai... la CNI, cunoaștem noi și din presă, cunoaștem și din alte surse. Deci două luni cred că e un termen foarte mare. O lună cred că ar fi bine să vă isprăviți cu un raport.

Mersi.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vreau să vă spun că nu este chiar atît de simplu, deoarece la fiecare capitol din declarație unde noi, eventual, vom găsi anumite divergențe, noi vom trebui să desfășurăm audieri și să invităm fiecare membru să dezbată și să găsim unde sînt erorile.

Noi am putea să avem nu una și nu cîteva ședințe de audieri ale fiecărui membru CNI. Și după toate audierile ulterior comisia deja va urma să finalizeze acest raport, care iarăși poate fi unul voluminos substanțial.

De aceea, ca să nu fie nevoie iarăși să mai intervenim, am propus două luni. Să nu uităm că avem și campania electorală. Uneori nu toți membrii sînt disponibili.

De aceea, ca să ne asigurăm, am prevăzut termenul de 31 iulie.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Nu mai sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim, domnule Sîrbu.

Luînd în considerare că nu există și raportul comisiei, voi supune votului acest proiect de hotărîre.

Vă aduc aminte că e vorba despre proiectul nr.219 din 25 mai 2015 ce se referă la modificarea articolului 2 din Hotărîrea Parlamentului nr.25 din 27 februarie 2015 pentru constituirea unei Comisii speciale permanente de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate și al declarațiilor de interese personale ale președintelui și membrilor Comisiei Naționale de Integritate.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de hotărîre, vă rog frumos să votați.

Majoritatea din cei prezenți.

Proiectul de hotărîre a fost votat.

În continuare, se supune spre examinare proiectul de Lege privind importul unor bunuri, nr.217 din 22 ...

Permiteți-mi să-l întreb pe domnul Creangă dacă, probabil, au nevoie de raportul comisiei.

Da. Vă mulțumim frumos.

Domnul Ștefan Creangă:

Domnule Președinte,
Mulțumesc.
După pauză.

Domnul Andrian Candu:

Revenim după pauză la acest proiect de lege.

Dați-mi voie să întreb, la fel, vă întreb, domnule Creangă, cum stau lucrurile cu proiectul de lege nr.37, fostul anterior, care e în reexaminare și, la fel, se referă la importul unor obiecte de cult religios.

Domnul Ștefan Creangă:

După pauză și acesta.

Domnul Andrian Candu:

După pauză și acesta.

În continuare, se supune examinării spre ... se supune examinării plenului proiectul de Hotărîre nr.226 din 27 mai 2015 privind suspendarea din funcția de Președinte și membru al Curții de Conturi.

Doamna Raisa Apolschii,

Vă rugăm frumos să prezentați proiectul de hotărîre.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Am să dau citire proiectului de hotărîre mai întâi care este și varianta redactată.

„Hotărîre privind suspendarea activității în funcția de Președinte și de membru al Curții de Conturi.

În temeiul articolului 21 alineatul (3) litera b) și alineatul (4) din Legea Curții de Conturi din 5 decembrie 2008 și al articolului 13 alineatul (3) din Codul electoral din noiembrie 1997, Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Articolul 1. – Se aprobă suspendarea activității domnului Serafim Urechean în funcția de Președinte și de membru al Curții de Conturi, pe perioada electorală a alegerilor locale generale din 14 iunie 2015, în legătură cu înregistrarea sa în calitate de candidat la funcția de Primar General al municipiului Chișinău și de consilier în Consiliul municipal Chișinău, conform cererii depuse.

Articolul 2. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării”.

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de hotărîre în cauză și au propus... Deci în rezultatul examinării, membrii comisiei, cu majoritatea voturilor, au decis să propună plenului Parlamentului spre examinare și adoptare proiectului de hotărîre nr.226 din 27 mai 2015, varianta finală, așa cum am menționat, redactată, fiind anexată la prezentul raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim mult, doamna Raisa Apolschii.

Sînt, în continuare, întrebări în adresa autorului și dumneavoastră, ca și președinte al comisiei. Bănuiesc că vor fi multe subiecte juridice.

Domnul Reșetnicov,
Poftiți.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă președinte,

Vă adresez întrebare, în calitate de autor al acestui proiect, pentru că dumneavoastră l-ați înregistrat ieri, la data de 27 mai. În situația în care campania electorală se desfășoară, acest candidat este în plină campanie electorală și dumneavoastră ați venit cu înregistrarea acestui proiect ca urmare a situației unor discuții, inclusiv la consiliul de circumscripție, pentru că candidatul respectiv urma să fie exclus din campania electorală, pentru că a încălcat legislația, nu și-a suspendat activitatea, așa cum prevede și Legea Curții de Conturi, și Codul electoral.

În cazul dat toți candidații trebuie să fie egali, așa prevede, cel puțin, Codul electoral.

Sigur că argumentul dumneavoastră ar putea să fie că a depus cererea respectivă. Și la ce dată a depus cererea?

Doamna Raisa Apolschii:

La 4 mai.

Domnul Artur Reșetnicov:

La 4 mai.

Astăzi sîntem în data de 28 mai. Ca urmare, din ce cauză s-a tăragănat, probabil că intenționat, artificial, suspendarea din funcție și creînd situație... sau favorizînd acest candidat electoral comparativ cu alți candidați, de ce nu s-a suspendat așa, în termenele care le prevede legislația?

Doamna Raisa Apolschii:

Eu vă mulțumesc.

Cu adevărat, vreau să confirm că este cererea domnului Urechean din 4 mai și în comisie am discutat-o, adică în termenii ...de dumnealui au fost respinși.

De fapt, întrebarea cred că nu este numai către mine, ca deputat și în calitate de președinte, deoarece cu această inițiativă legislativă putea veni orișicare deputat, pentru că ea a fost distribuită în circular comisiei deci deputaților.

De fapt, domnul Urechean, așa cum prevede Legea Curții de Conturi, și-a suspendat activitatea. Deci unicul element care rămîne să fie aprobat, care iarăși este prevăzut în Legea cu privire la Curtea de Conturi, de către Parlament.

De fapt, această inițiativă vreau să zic, eu înțeleg că acum e foarte... putem jongla cu date, putem jongla... să ne aruncăm, așa, vina unul altuia, dar orice deputat asta nu este obligatoriu ca președintele Comisiei juridice, numiri și imunități neapărat trebuie să facă o inițiativă legislativă.

Am făcut-o eu, pentru că nu era făcută pînă la moment și v-am prezentat proiectul de hotărîre.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Reșetnicov,

Precizare sau a doua întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Da, înainte de a doua întrebare, o precizare.

Legislația... deci domnul respectiv nu s-a suspendat în momentul depunerii cererii. Legislația expres prevede că suspendarea se realizează de Parlament, prin hotărîrea Parlamentului.

De aceea, pur juridic, dumnealui nu este suspendat, în momentul în care Parlamentul încă n-a adoptat hotărîrea.

Acum privitor la... nu în zadar v-am întrebat sau v-am adresat întrebarea, prima întrebare în calitate de autor, pentru că noi cunoaștem că acest candidat... acest candidat este înaintat din partea unui partid politic, care are reprezentanți inclusiv în Parlament.

Este întrebarea logică, dacă candidatul a depus cererea la data respectivă cu cîteva săptămîni în urmă, de ce deputații din fracțiunea respectivă n-au înregistrat un proiect de hotărîre, dar dumneavoastră, în calitate de deputat din partea altui partid politic, veniți cu acest proiect de hotărîre? Ați văzut că ei nu doresc să suspende și ați hotărît să întrerupeți această ilegalitate sau altă pricină?

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu vă mulțumesc pentru întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Nu este...

Doamna Raisa Apolschii:

Eu cred că...

Domnul Andrian Candu:

Doamna Apolschii,

Nu este o întrebare în adresa dumneavoastră. Haideți să dăm posibilitatea...

Domnul Filat,
Vă rugăm frumos să interveniți.

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu cred că domnul Urechean ar trebui să fie bucuros de atîta atenție care i se oferă în Parlament astăzi, doar că trebuie să urmăriți foarte atent norma legală care spune exact... și mai cu seamă că ați avut și răspuns din partea Comisiei Electorale Centrale, dumnealui s-a suspendat exact așa cum prevede legislația.

Și porniți de la premisa că cetățeanul Republicii Moldova are drepturi și obligațiuni, iar dreptul de a fi ales este un drept consfințit de Constituție.

Întrebarea mea logică este. Și în cazul în care Parlamentul nu votează această hotărîre de Parlament, dumnealui nu are dreptul să candideze, să participe în alegeri?

De aceea rugămintea mea mare care este: s-a făcut, e OK, e politic, îl înțelegem, dar revenind la abordarea juridică și procedurală, este o decizie tehnică, trebuie să recunoaștem, care trebuie să fie aprobată și să continuăm parcurgerea agendei de astăzi a Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Valeriu Munteanu,

Vă rog frumos.

Domnul Valeriu Munteanu:

Doamnă președinte,

Eu am o singură întrebare de formă sau de fond, în funcție de cum o interpretăm. Eu am... dumneavoastră ați spus că dumnealui candidează la funcția de Primar General al municipiul Chișinău, eu m-am uitat în sondaje și nu prea l-am văzut. De la ce partid candidează domnul Urechean, puteți să ne spuneți? (*Rîsete în sală.*)

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Raisa Apolschii,

Vă rog frumos să nu răspundeți la o astfel de întrebare. Este o speculație.

Dar va răspunde la această întrebare domnul Filat.

Domnul Vladimir Filat:

Eu nu voi răspunde la întrebare. Sigur, sarcasmul caracteristic este foarte pronunțat, dar vizavi de sondaje și vizavi de procente eu vreau să vă asigur că vor fi atît și atît de necesare în turul doi. Și eu o să văd atunci care va și tonalitatea, și comportamentul, și rugămintea, dar și elementul de sarcasm.

Mulțumesc. (*Aplauze în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Valeriu Munteanu,
Mai aveți și a doua întrebare?
Ne vedem în turul doi atunci.
Domnule Bolea,
Vă rog frumos.
La fel, pentru turul doi, apropo. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vasile Bolea:

Vreau să vă dezamăgesc. Turul doi nu o să fie. Candidatul nostru va câștiga din primul tur. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vreți prin lege să-l anulăm?

Domnul Vasile Bolea:

Poftim?

Domnul Andrian Candu:

Aveți vreo inițiativă legislativă să anulăm turul doi?

Domnul Vasile Bolea:

Nu. Candidatul nostru va câștiga alegerile din primul tur. Vă asigur.
(*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos. (*Rumoare în sală.*)

Întrebare în adresa autorului.

Domnul Vasile Bolea:

Doamnă președinte,

O întrebare. Dacă va fi suspendat din funcție domnul Urechean, cum credeți dumneavoastră, ar trebui Parlamentul să decidă asupra unei persoane care pe perioada alegerilor să-l înlocuiască pe domnul Urechean la funcția de președinte al Curții de Conturi?

Poate ar trebui să mai includem încă un articol în acest proiect de hotărâre pentru a desemna pe cineva interimar. Nu?

Doamna Raisa Apolschii:

Legea Curții de Conturi prevede situațiile în care... lipsa președintelui și cine intră în funcția de interimat. Așa că este inutil. Și, practic, se asigură funcționalitatea. Legea prevede.

Domnul Andrian Candu:

Este vicepreședintele Curții...

Doamna Raisa Apolschii:

Este vicepreședintele...

Domnul Andrian Candu:

... Curții de Conturi care intră imediat în exercițiul funcțiunii.

A doua întrebare. Nu mai sînt întrebări din partea domnului Bolea.

Domnule Zagorodnîi,

Vă rog frumos.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu am o întrebare, cît mai mult de precizare. Și vreau să vă spun că de ordin juridic domnul candidat care a înaintat spre Parlament demersul respectiv trebuia să atragă atenția la următorul aspect, fiindcă în articolul 21 alineatul (3) al Legii Curții de Conturi scrie că dumnealui își suspendă activitatea, iar alineatul (4) scrie că prezintă Parlamentului. Deci Parlamentul prin hotărîre îi suspendă activitatea.

Dumnealui în demers a scris că: „Conform Codului electoral, îmi suspend activitatea”. Nu are dreptul dumnealui să-și suspende singur activitatea. Cu atît mai mult, a emis și ordin care l-a semnat singur dumnealui. Se suspendă din activitate. Aceasta este procedura juridică care dumnealui, în viziunea mea, a încălcat-o.

De aceea repararea greșelilor respective vine astăzi cam cu întîrziere, după 3 ședințe ale Parlamentului pe care noi le-am avut după data de 4 mai, cam este pus semnul întrebării.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Untila,

Vă rog frumos.

Domnul Veaceslav Untila:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Noi constatăm, totuși, că cetățeanul a încălcat legislația. Cel puțin, atît timp cît el... Parlamentul nu a luat o decizie, acest cetățean trebuia să fie cuminte și să nu facă propagandă electorală. Aceasta e prima.

A doua. Mie îmi pare foarte rău, stimați colegi, dar ultimele articole din presă, cetățeanul refuză că este membru de partid, spune că este al chișinăuienilor și este individual, și așa va rămîne pe toată viața, alături de ei.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

De Urechean am grijă eu personal.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos.

Domnul Țurcan.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

Doamnă președinte,

Stimată doamnă președinte,

Spuneți, vă rog, dar de când se consideră că domnul Urechean este sau va fi suspendat?

Doamna Raisa Apolschii:

De fapt, în Legea Curții de Conturi se indică că își suspendă activitatea, ceea ce a remarcat domnul Anatolie Zagorodnii. Articolul 23, dacă nu mă înșel, vorbește despre faptul că Parlamentul aprobă această suspendare.

Deci noi pornim, pentru că... pornim din ziua de astăzi ca aprobarea hotărârii, aprobând, de fapt, suspendarea dînsului din data... cererea... el la 4 mai a notificat Parlamentul vizavi că își suspendă... Conform Legii Curții de Conturi, dînsul a avut toată libertatea să o facă din punct de vedere juridic.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Țurcan,

Vă rog frumos.

Domnul Vladimir Țurcan:

În cazul dat, dacă e așa, atunci îmi pare că este necesar de indicat însăși în textul hotărârii că „se suspendă începînd cu data de”. Aceasta unu la mîină.

Și în acest context, eu aș vrea să vă aduc aminte că noi am insistat că deputații care au fost în condițiile de incompatibilitate, independent de faptul a fost decizia Parlamentului sau nu, din momentul apariției incompatibilității, conform Constituției, încetează însăși deci... sau sînt suspendați din activitatea lor anterioară sau invers, dacă ei nu încetează, ei din acest moment nu au dreptul să participe la votare.

Deci aceeași situație, eu vă aduc aminte... și eu i-am preîntîmpinat atunci pe toți, uitați-vă care este greșeala.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Cobzac,

Vă rog frumos.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Propun aplicarea articolului 108 al Regulamentului Parlamentului și să încetăm această rundă de dezbateri, întrebări, care sînt de altă sorginte decît cea de a clarifica dacă este sau nu legal proiectul de hotărîre.

Vă mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Înainte de a supune la vot, dacă permiteți, doamna Palihovici a rugat un amendament are, ca propunere la subiectul respectiv.

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Pentru a scoate toate semnele de întrebare propun ca articolul 1 să fie modificat astfel: „Se aprobă cererea de suspendare a activității”, fiindcă noi aceasta o facem în baza cererii depuse de către domnul Urechean. Și cu data indicată.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimată doamnă președinte,

Noi am luat formularea exact cum sună în Legea Curții de Conturi ce se suspendă.

Doamna Liliana Palihovici:

Vedeți că deputații interpretează în mod foarte diferit lucrul acesta. Unul zice că nu a avut dreptul să facă...

Doamna Raisa Apolschii:

Păi, dar este Legea Curții de Conturi. S-a deschis legea și este exact preluat.

Doamna Liliana Palihovici:

OK.

Domnul Andrian Candu:

Direcția generală juridică are ceva să comenteze la acest subiect.

Domnule Creangă,

Vă rog frumos.

Domnul Ion Creangă – șeful Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului:

Da. Domnule Președinte,

Stimați deputați,

Articolul 1 se încadrează perfect în condițiile Legii Curții de Conturi și se... în final scriem: „conform cererii depuse, în condițiile cererii”. Adică noi validăm cererea de la data emiterii ei. Și suspendarea este de la data când s-a suspendat conform cererii depuse Parlamentului.

De aceea considerăm că este hotărârea normală și poate fi adoptată.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

În continuare, supun votului invocarea articolului 108 din Regulamentul Parlamentului privind încheierea dezbaterilor.

Cine este pentru aplicarea articolului 108, vă rog frumos să votați.

Vă rog frumos, rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 2 voturi. (*Rumoare în sală.*)

– 24.

– 13.

Domnul Andrian Candu:

Cu 39 de voturi, a fost respinsă propunerea de aplicare a articolului 108 „Încheierea dezbaterilor”. Continuăm dezbaterile.

Domnule Novac,

Vă rog frumos, aveți întrebări.

Domnul Grigore Novac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Doamnă președinte al comisiei,

Spuneți, vă rog, spuneți anterior că Parlamentul a fost notificat la data de 4 mai, da? Deci întrebarea mea este: dar cine a îndeplinit atribuțiile? Cine a fost în fruntea Curții de Conturi de la data de 4 mai și pînă la ziua de azi, pînă în prezent?

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am răspuns la întrebare.

Domnul Grigore Novac:

Aceasta în condițiile în care, chipurile, domnul candidat nu a fost suspendat, iar altul ...

Doamna Raisa Apolschii:

Deci trebuie să distingem două lucruri. Conform Legii Curții de Conturi este foarte clar indicat în articolul 21 „se suspendă”. De fapt, noi, Parlamentul, aprobăm această suspendare.

Și dacă revenim iarăși la Legea Curții de Conturi, este indicat în care condiții interimatul sau intră în funcție... deja este vicepreședinte al Curții de Conturi. Funcționalitatea deci nu a avut de suferit aici. Eu nu știu exact cine ca persoană a exercitat aceste funcții, dar legea este foarte clară în acest sens. Și mi se pare că este ...Vicepreședinte ... Nu știu cine, Șoitu, altul.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Novac,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Domnul Grigore Novac:

Da. Deoarece e foarte important acest moment, avînd în vedere că domnul candidat deja este în plină campanie și dacă nu s-a folosit de resursele

administrative într-un fel sau altul, nu și-a îndeplinit ori și-a îndeplinit obligațiile de serviciu, aici este o chestiune principială.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu cred că nu este atât de principială. Că dacă prin prisma cum puneți dumneavoastră problema, ce credeți dacă este o hotărîre a Parlamentului prin care se aprobă suspendarea și dacă candidatul dorește să folosească unele ... Păi, eu cred că aceasta nu-i salvarea situației sau nu influențează asupra acestui moment.

Domnul Andrian Candu:

Folosirea sau nefolosirea ...

Doamna Raisa Apolschii:

Folosirea sau nefolosirea resurselor ...

Domnul Andrian Candu:

... cheltuielilor administrative aceasta se va examina cu ușurință, bineînțeles, dacă se vor face verificările respective.

Domnul Bolea,

Vă rog frumos.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte,

O ultimă întrebare de fapt. Dacă cunoașteți dumneavoastră referitor la faptul dacă în această perioadă, din momentul depunerii cererii în Parlament și pînă în prezent, dacă domnul Serafim Urechean efectiv a participat la careva ședințe, a administrat treburile la Curtea de Conturi? Ca să vedem, într-adevăr ...

Doamna Raisa Apolschii:

Eu nu cunosc acest lucru și chiar n-am avut interes să urmăresc, dacă sinceră să fiu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Doamnă președinte,

Spuneți, vă rog, juridic cînd domnul candidat este suspendat din funcție: la momentul depunerii cererii sau la momentul votării în Parlament, suspendarea lui?

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am răspuns deja la întrebarea asta.

Domnul Gheorghe Brega:
Cînd?

Doamna Raisa Apolschii:
Eu înțeleg că toți sînteți cu candidați, luptați, dar ...

Domnul Gheorghe Brega:
Nu, mă interesează cînd ...

Doamna Raisa Apolschii:
... eu chiar ...

Domnul Gheorghe Brega:
... dacă juridic? Eu nu sînt jurist, eu sînt doctor. Cînd?

Doamna Raisa Apolschii:
Noi am făcut trimitere și la Legea Curții de Conturi și a dat explicațiile de rigoare și domnul Ion Creangă, unde este indicat ... în hotărîre este indicat deci aprobarea de către Parlament a acestei suspendări conform cererii depuse. Dacă este din 4 mai atunci cînd a depus-o în cadrul Parlamentului. Astăzi este, dacă vreți, dacă pot să-mi permit să zic, este un lucru tehnic necesar, dar el este mai mult tehnic.

Domnul Andrian Candu:
Doamnă Apolschii,
Vă mulțumim frumos.

Deja devine ridicol, noi toți înțelegem, 100 de minți luminate în acest Parlament înțelegem că, de fapt, tot ce facem noi jumătate de oră e o competiție prostească, scuzați expresia. Omul are dreptul de a fi ales. Noi toți știm că cererea de suspendare a fost depusă în 4 mai și acum, pur și simplu, prin formalitate juridică intrăm în competiții și discuții inutile.

De aceea, domnule Brega, mai vreți să mai adresați o întrebare?

Domnul Gheorghe Brega:
Mai vreau.

Domnul Andrian Candu:
Adresați.

Domnul Gheorghe Brega:
A doua întrebare. Dar vreau să concretizez. Totuși el acum este demis din funcție, suspendat din funcție sau nu?

Domnul Andrian Candu:
Doamnă Apolschii ...

Domnul Gheorghe Brega:

La momentul actual.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Gheorghe Brega:

Pînă ...

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Apolschii,

Vă mulțumim frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Domnule Brega,

Permiteți-mi să nu vă răspund. Că de acum nu știu, cred că acei care ne privesc consideră că nu ne auzim unul pe altul.

Domnul Andrian Candu:

Nu mai sînt întrebări în adresa doamnei Apolschii.

Vă mulțumim frumos.

Domnule Pistrinciuc,

Aveți o chestiune de procedură?

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Am avut o replică. De procedură, da. Dacă îmi permiteți, eu am impresia că mințile chiar nu sînt luminate deloc. Noi mai avem ...

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos vorbiți în numele dumneavoastră.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Da, da, în numele celor prezenți în sate. A mea e tot OK. (*Rumoare în sală. Aplauze.*) Dar noi mai avem așa situații în care trebuie să votăm cînd deputatul își depune mandatul și noi ce nu-i dăm voie să depună?

Voi ați început campania mai devreme decît a se începe ea împreună cu candidatul dumneavoastră și nimeni nu a zis nimic. E clar că din momentul cererii. Fiindcă noi vorbim și de o chestie juridică, apropo, domnule Brega, de îngădire a dreptului unui cetățean să participe în alegeri. Mai este și partea aceasta – și de a fi candidat. Dar dacă voi așa considerați că așa respectați legea și sînt luminate mințile, faceți chestia aceasta.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Pistrinciuc,

Probabil, cineva vrea să ...

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Voi, ieri, de exemplu, vă victimizați că vouă vă încurcă cineva, să vă scoată din campanie. Și astăzi văd că voi folosiți ...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Pistrinciuc,

E foarte simplu. În situația în care Parlamentul acum n-o să arate o voință politică și minți luminate, există posibilitatea ca alegerile să fie anulate pe municipiul Chișinău datorită faptului că se încalcă drepturile fundamentale ale cuiva.

Și în acest context luminat, domnule Pistrinciuc, dați-ne voie să-i dăm posibilitatea domnului Corman să ne prezinte raportul comisiei sau...

Domnul Corman. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnule Președinte,

Eu în speranța că acum imediat o să supuneți votului acest proiect de hotărâre, iar după asta imediat o să anunțați o pauză, eu vreau să rog membrii comisiei să se rețină în sală pentru câteva minute.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

De procedură, domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte,

În conformitate cu articolul 88 alineatul (2) al Regulamentului Parlamentului, înainte de a trece la procedura de vot, rog să fie făcut apelul, ca să vedem câți deputați sîntem.

Și a doua întrebare de procedură. În conformitate cu articolul 90, solicităm, din numele Frațiunii, ca votul să fie prin apel nominal.

Mersi mult. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Ce publicitate are domnul Urechean, nici nu se gîndea vreodată. Și tot datorită Partidului Socialiștilor. Doamna Greceanîi ar trebui să vă mulțumească.

Fac apel către numărători ... Deja întrebările au fost epuizate. N-am avut absolut nimic, am eliberat-o și pe doamna Apolschii de o povară atît de grea pentru a da răspunsuri la unele întrebări considerate întrebări.

Vă rog frumos, numărătorii pe sectoare să ne dea prezența în sală.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 21.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2? Găsiți-l pe numărător. (*Rîsete în sală.*) El îi numără de sus de la tribună.

Domnul Oleg Sîrbu:

– 29.

Domnul Gheorghe Mocanu:

Sectorul nr.3 – 22.

Domnul Andrian Candu:

72 de persoane sîntem în sală. (*Rumoare în sală.*) Numai o clipă. Înainte de a supune votului... și de pozițiile fracțiunii, permiteți-mi să supun la vot propunerea făcută de reprezentanții Frației Partidului Socialiștilor privind votul nominal. Cine este pentru aplicarea votului nominal, vă rog frumos să votați.

Cu o minimă majoritate această propunere n-a fost susținută.

În continuare – viziunea fracțiunii.

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Da, eu cred că acest exercițiu ușor ilar s-a încheiat, eu m-am mai uitat o dată pe sondaje, am ajuns pînă jos, nu am găsit candidatul despre care ne-ați vorbit. Dar Frațiunea ... Dacă spuneți, cu adevărat, că participați, că nu l-am văzut nicăieri că participa în alegeri, noi vă credem și noi o să votăm pentru ca să împlinim aceste proceduri.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Eu cred că mulți o să vă readucă ceva aminte în turul doi, domnule Munteanu.

În continuare, se supune votului proiectul de Hotărîre nr.226 din 27 mai 2015 privind suspendarea din funcție de Președinte și membru al Curții de Conturi.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de hotărîre, vă rog frumos să votați. Aveți nevoie de o numărătoare, domnule Bolea?

Majoritatea celor prezenți din sală au votat pentru adoptarea proiectului de hotărîre.

Luînd în considerare epuizarea ordinii de zi pînă la pauză și luînd în considerare că cîteva comisii trebuie să se întrunească pentru a elabora, pentru a dezbate și elabora raportul comisiei, se declară pauză pînă la 14.00.

Vă mulțumesc frumos.

Ne revedem.

Domnule Vitiuc,

Vă rog frumos, un anunț.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Уважаемые коллеги,

Рабочая группа по нейтралитету, вот тут под лестницы, в кабинете соберемся. (*Rumoare în sală.*)

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Doamna Liliana Palihovici:

... locurile în sală pentru a continua ședința.

Vă rog, numărătorii pe sectoare, să anunțați prezența.

Sectorul nr. 1,

Vă rog, anunțați prezența.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 15 voturi.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr. 2,

Prezența, vă rog, să anunțați.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 27.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr. 3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 14.

Doamna Liliana Palihovici:

În sală sînt 56 deputați. Este cvorum, continuăm ședința.

Următorul proiect pe care-l vom dezbate, este proiectul înregistrat cu nr.1236 din 25 mai 2015, un proiect trimis spre reexaminare de către Președintele Republicii Moldova.

Deci, invit comisia să prezinte raportul.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimată doamnă președinte al ședinței,

Onorat plen,

Comisia economie, buget și finanțe comunică că la data de 14 mai 2015 Parlamentul Republicii Moldova a votat în lectură finală Legea nr.90 din 14 mai 2015 privind importul unor obiecte de cult religios, care prevede permiterea, cu titlu de excepție, comunității religioase Parohia Ortodoxă „Schimbarea la față a Domnului” din municipiul Comrat, UTA Găgăuzia, de a introduce în Republica Moldova obiecte de cult religios, cu scutirea de plata drepturilor de import și fără drept de înstrăinare.

În temeiul articolului 93 alineatul (2) din Constituția Republicii Moldova, Președintele țării nu a promulgat Legea și a transmis-o spre reexaminare Parlamentului cu următoarele obiecții: incorectitudinea pozițiilor tarifare ale obiectelor de cult religios ce urmează a fi importate și aplicarea Legii nr. 1491 din 28 noiembrie 2002 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova și, respectiv, calificarea obiectelor de cult religios ca fiind ajutoare umanitare, acestea din urmă fiind scutite de dreptul de import.

Analizând obiecțiile Președintelui Republicii Moldova, comisia, de comun acord cu autorul proiectului, constată concludentă obiecția privind incorectitudinea unor poziții tarifare din anexa la lege, propunând, în acest sens, înlocuirea acestora conform informației din raport.

În partea ce ține de obiecția privind calificarea obiectelor de cult religios ca fiind ajutoare umanitare, se constată că aceasta nu poate fi susținută, deoarece obiectele de cult religios sînt achiziționate în baza contractului de vânzare-cumpărare, astfel încît acestea nu cad sub incidența Legii nr. 1491 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova, din care considerente este necesar adoptarea proiectului de lege în cauză.

Acest fapt este confirmat și de către Ministerul Finanțelor prin scrisoarea nr.15-05/94 din 16.02.2015, care prevede că în conformitate cu prevederile articolului 2 din Legea nr. 1491 cu privire la ajutoarele umanitare acordate Republicii Moldova, ajutoarele umanitare sînt definite ca ajutoare nominative gratuite sub formă de bunuri, de asistență financiară nerambursabilă, donații benevole sub formă de executări de lucrări, prestare de servicii din partea donatorilor străini, acordate din motive umanitare beneficiarilor de ajutoare umanitare din Republica Moldova. Dar în cazul de față obiectele respective sînt achiziționate în baza contractului de vânzare-cumpărare.

Reieșind din cele expuse, comisia, cu votul majorității membrilor săi, propune Parlamentului revotarea proiectului de lege, cu acceptarea modificării pozițiilor tarifare menționate în raport.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări către raportor?

Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Creangă.

Stimați colegi,

Întrebare către fracțiuni. Sînteți gata pentru vot? Da?

Deci, supun votului Legea nr.90 din 14 mai 2015 privind importul unor obiecte de cult religios. Anunț că trebuie să avem mai mult de 51 de voturi.

Cine este pentru, vă rog votați.

Anunțați, vă rog, rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 11.

Doamna Liliana Palihovici:

Cît? 11, 18.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 28.

Doamna Liliana Palihovici:

28. (*Rumoare în sală.*)

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 16.

Doamna Liliana Palihovici:

62 de voturi. Deci trebuie să rectific în stenogramă, la începutul ședinței erau 56 deputați în sală, acum sînt mai mulți deputați în sală și au votat 62 de deputați pentru această lege.

Următorul proiect este proiectul de Lege privind importul unor bunuri, înregistrat cu nr.217 din 22 mai 2015, inițiativa unui grup de deputați.

Vă rog, cine prezintă?

Domnul Creangă,

Vă rog.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimată doamnă președinte al ședinței,

Onorat plen,

Prezint atenției dumneavoastră, în calitate de coautor, proiectul de Lege privind importul unor bunuri pentru raionul Strășeni.

Vreau să menționez de la bun început faptul că această inițiativă legislativă a fost semnată de către reprezentanții tuturor fracțiunilor din Parlamentul Republicii Moldova, motiv pentru care se pune accent pe importanța acestor probleme.

Proiectul a fost elaborat urmare a solicitării de către Consiliul raional Strășeni privind acordarea de facilități la importul unor bunuri din cadrul proiectelor „Construcția stațiilor de epurare a apei la Tabăra de odihnă pentru copii „Codru”, Școala specială și căminul din orașul Strășeni”.

Astfel, menționăm faptul că Consiliul raional Strășeni a contractat procurarea a două stații de epurare a apei pentru instituțiile din cadrul raionului

respectiv: o stație de epurare a apei pentru Tabăra de copii „Codru” și o stație de epurare a apei pentru Școala specială-internat din orașul Strășeni.

Conform contractelor de vânzare-cumpărare valoarea contractuală constituie 640 de mii de euro, dintre care 320 de mii de euro este un grant din partea Guvernului Sloveniei prin Centrul de cooperare și dezvoltare internațională, iar 320 de mii euro este un credit de la o bancă din Republica Slovenia.

Creditul este acordat pe o perioadă de 5 ani fără dobândă.

Prin urmare, proiectul de lege privind soluționarea problemei în cauză prin oferirea scutirilor respective de dreptul de import la introducerea pe teritoriul vamal al țării, dat fiind faptul că utilajele sînt depozitate încă din 19 decembrie 2014 pe teritoriul antrepozitului vamal din orașul Chișinău... din orașul Strășeni, este nevoie de a acorda suportul respectiv la scutirea drepturilor de import, deoarece Consiliul raional Strășeni nu dispune de sumele respective.

Bunurile respective sînt clasificate la pozițiile tarifare 842121000.

Pornind de la faptul că donatorii și creditorii externi nu acoperă cheltuielile privind achitarea impozitelor și taxelor la buget, iar bugetul Consiliului raional Strășeni nu dispune la moment de mijloacele financiare respective, vă solicităm respectuos, susținerea proiectului în cauză.

Vă mulțumesc și rog susținerea.

Dacă-mi permiteți și în calitate de președinte al comisiei să prezint și raportul comisiei.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, domnule Creangă, prezentați raportul.

Domnul Ștefan Creangă:

Comisia economie, buget și finanțe, examinînd proiectul privind importul unor bunuri, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege este elaborat în scopul soluționării problemei prin importul unei stații de epurare a apei pentru Tabăra de copii „Codru”, a unei stații de epurare pentru Școala specială-internat din orașul Strășeni.

Reieșind din toată informația care a fost prezentată, comisia, cu votul majorității membrilor săi, propune proiectul de lege în cauză spre examinare Parlamentului și aprobare în primă lectură și, dacă nu sînt obiecții, și pentru lectura a doua ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule Creangă.

Stimați colegi,

Supun votului proiectul de Lege privind importul unor bunuri, înregistrat cu nr.217 din 22 mai 2015.

Cine este pentru susținerea proiectului în primă lectură, vă rog votați.

Cu majoritatea voturilor proiectul a fost votat în primă lectură.
Propunerea comisiei a fost să susținem acest proiect astăzi și în lectura a doua.

Fracțiunile, vă rog, aveți obiecții? Nu.

Deci, supun votului proiectul de Lege nr.217 privind importul unor bunuri în lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog votați.

Vă rog, numărătorii, anunțați rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 1 – 18.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr. 1 – 18.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 2 – 29.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr. 2 – 29.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr. 3 – 18.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr. 3 – 18.

Total 65 voturi. Proiectul nr.217 a fost votat în lectura a doua.

Comisia protecție socială, sănătate și familie,

Vă rog să-mi spuneți dacă aveți raportul deja pentru nr.192.

Doamna Stratan.

Doamna Valentina Stratan:

Doamnă președinte,

Noi am votat, de fapt, comisia s-a adunat și a votat adoptarea acestui proiect pentru lectura a doua, dar se pregătește, sîntem în faza de pregătire a sintezei și a raportului.

Doamna Liliana Palihovici:

OK.

Deci îl vom discuta un pic mai tîrziu.

Stimați colegi,

Următorul proiect, am să uzez de dreptul meu de președinte al ședinței pentru a introduce pe ordinea de zi a ședinței de astăzi proiectul înregistrat cu nr.228, Acordul dintre Republica Moldova și Banca Mondială.

Vă rog, cine prezintă? Ministerul... *(Rumoare în sală.)*

Da. Da, da, da.

Eu am întrebat cine prezintă, pentru a avea toată informația și după aceea am să... și să văd dacă Guvernul este gata să...

Vă rog, acuși. Vă rog să anunțați Guvernul, reprezentanții Guvernului, că la solicitarea lor am făcut acest lucru.

Eu supun votului introducerea în ordinea de zi a proiectului cu nr.228.

Cine este pentru, vă rog votați.

Cu majoritatea voturilor deputaților prezenți în sală, proiectul a fost introdus în ordinea de zi.

Și am să rog Secretariatul Parlamentului să invite reprezentanții Guvernului, pentru a prezenta acest proiect un pic mai târziu.

Următorul proiect pe care-l vom supune dezbaterii este proiectul înregistrat cu nr.202 în 18 mai 2015, proiectul de Lege cu privire la Procuratură.

Prezintă proiectul Ministerul Justiției.

Domnul ministru,

Vă rog, vă invit la tribuna centrală.

Domnul Vladimir Grosu – ministru al justiției:

Stimată doamnă președinte,

Stimați deputați,

Reprezentanți ai Guvernului,

Domnule Procuror General,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege cu privire la Procuratură.

Deci este un proiect, cred eu, mult așteptat de către toți, deoarece trebuie să schimbe lucrurile spre bine, spre și mai bine în sistemul Procuraturii.

Sistemul Procuraturii este unul dintre acele sisteme care totuși la moment începând cu 2011, când a fost lansată și votată în Parlament Strategia de reformă a sectorului justiției, totuși la moment încă nu a fost adoptat un proiect de lege în sensul reformării, introducerii reformelor în acest sistem de drept.

Cu privire la conținutul acestui nou proiect de lege, care sînt elementele-cheie, prin ce se deosebește de sistemul actual în care funcționează procurorii și, în genere, structura actuală a Procuraturii, vreau să mă opresc în, primul rînd, la primele articole din codul... din proiectul de Lege cu privire la Procuratură, care se referă la instituția Procuraturii, care este o instituție publică care activează în conformitate cu principiile transparenței, legalității, accesibilității ș.a.m.d.

De asemenea, este stabilit cadrul juridic al Procuraturii și funcțiile. În articolul 5 este foarte important că sînt nominalizate foarte detaliat și clar funcțiile Procuraturii.

Deci, conform acestui articol, printre funcțiile Procuraturii se numără:

– Conducerea și exercitarea urmării penale și reprezentarea învinuirii în instanțele de judecată.

– Organizarea, conducerea și controlul activității organelor de urmărire penală în cadrul procesului penal.

– Efectuarea din oficiu, inclusiv a controlului legislației privind activitatea specială de investigații a legislației privind protecția martorilor.

– Exerciță controlul respectării legilor la aplicarea măsurilor de protecție a martorilor, victimelor infracțiunii și altor participanți la procesul penal.

De asemenea, conform acestui articol, instituția Procuraturii va examina, ca și acum, cereri și petiții, conform competenței.

Care este deosebirea la acest articol de situația actuală la zi?

Știm că la moment organele Procuraturii au dreptul, conform legii, să inițieze și acțiuni civile, să se constituie ca reclamant, ca parte într-un proces civil și să intervină într-un proces civil.

Deci conform logicii noului proiect de lege, instituția Procuraturii se va concentra doar la justiția penală în sens larg al cuvântului. Adică va face investigații penale, va reprezenta învinuirea în cadrul dosarelor penale intentate sau în cadrul dosarelor contravenționale.

Aceasta este o deosebire majoră de ceea ce avem noi astăzi când instituția Procuraturii se concentrează atât la justiția penală, cât și la justiția civilă. Considerăm că concentrarea Procuraturii asupra justiției penale va spori foarte mult și se va reflecta în eficacitatea activității acestui organ.

Sub aspectul structurii organelor Procuraturii, astăzi, la moment, noi avem Procuratura Generală, în frunte cu Procurorul General, avem procuraturi specializate, în frunte cu procurorul-șef al procuraturii specializate, care este Procuratura Anticorupție, Procuratura Militară, Procuratura în domeniul transporturilor și procuraturi teritoriale, în frunte cu procuraturile în fiecare raion din Republica Moldova, în frunte cu procurorul-șef al acestei procuraturi de raion.

Care este deosebirea și ce introducem nou în noul proiect de lege? Conform noului proiect de lege sînt schimbări esențiale la acest capitol. Rămîne a fi Procuratura Generală, în frunte cu Procurorul General, rămîn procuraturile specializate, dar în loc de cele menționate vom avea doar două procuraturi specializate, inclusiv Procuratura Anticorupție și Procuratura pe cauze speciale.

Procuratura Anticorupție se va concentra asupra dosarelor penale menite să combată corupția, precum și să se concentreze asupra actelor infracționale conexe practicilor corupționale, iar Procuratura pe cauze speciale se va ocupa de dosare în domeniul combaterii terorismului, combaterii torturii și alte cauze, în caz de necesitate.

Deci cu privire la procuraturile teritoriale, sigur că ele rămîn a fi prezente pe teritoriul Republicii Moldova ca și astăzi. Printre procuraturile teritoriale rămîne a fi și Procuratura Unității Teritorial Administrative a Găgăuziei, în vederea respectării statutului juridic special al acestei formațiuni autonome.

Apar ca elemente noi în sistemul Procuraturii Adunarea Generală a Procurorilor, Consiliul Superior al Procuraturii, care, deși există la moment, totuși în logica noii legi Consiliul Superior al Procuraturii va obține o independență sporită printr-un buget separat, o independență sporită prin competențe lărgite față de cele competențe care au... de care dispune astăzi Consiliul Superior al Procurorilor conform Legii Procuraturii în vigoare la moment.

Adunarea Generală a Procurorilor va fi organul care se va întruni cel puțin o dată în an și în competențele principale ale căruia intră desemnarea celor 6 membri

în Colegiul Superior al Procurorilor...Consiliul... Mă scuzați, în Consiliul Superior al Procurorilor.

Consiliul Superior al Procurorilor devine un organ foarte important pe lângă Adunarea Generală a Procurorilor în acest sistem de autoadministrare a Procuraturii.

Consiliul Superior al Procurorilor se va ocupa nemijlocit și prin cele 3 colegii ale sale: Colegiul de selecție și carieră a procurorilor, Colegiul de evaluare a performanțelor și Colegiul de disciplină și etică.

Deci CSP-ul, Consiliul Superior al Procurorilor, împreună cu aceste 3 colegii, se va ocupa de cariera procurorilor, transferul dintr-o funcție în alta, admiterea la concurs, propunerea Procurorului General de numire a procurorilor care vor promova concursul pentru funcția de procuror.

Deci va organiza Consiliul Superior al Procurorilor, de asemenea, concursurile pentru procurorii procuraturilor teritoriale, procurorii-șefi ai acestor procuraturi, precum și procurorii-șefi ai procuraturilor specializate.

De asemenea, Consiliul Superior al Procurorilor va organiza concursul pentru ocuparea funcției de Procuror General.

Și aici iarăși un pic de detalii cu privire la noul mecanism de desemnare a Procurorului General, care este în noul proiect de lege.

La moment cunoaștem că Procurorul General este desemnat în funcție la propunerea Președintelui Parlamentului, de către Parlament.

Noul mecanism propus în acest nou proiect de lege spune următoarele: figura Procurorului General va fi selectată prin concurs, un concurs public care va fi transmis o anumită... anumite procedee ale concursului vor fi transmise inclusiv on-line cu accesul mass-media.

Acest concurs va fi organizat de către Consiliul Superior al Procurorilor.

În cadrul acestui concurs, la prima etapă, Consiliul Superior al Procurorilor va efectua preselecția candidaților pentru a vedea dacă dosarele sînt complete și dacă din aceste dosare rezultă că candidații dispun de... sau corespund cerințelor minime stabilite de lege pentru a ocupa funcția de Procuror General. Urmare a acestui fapt, sînt reținute candidaturile care au depus dosarele complete, în termen și candidații corespund cerințelor minime.

Mai departe urmează a doua etapă de interviuare a candidaților la funcția de Procuror General. Această etapă este publică, cu participarea mass-media. Și în rezultatul acestui concurs... acestei etape de interviuare, fiecare membru al Consiliului Superior al Procurorilor își spune cuvîntul, pune nota și, conform notei medii, este reținută candidatura celui mai demn candidat. Această candidatură este propusă deja Președintelui Republicii Moldova.

Conform procedurii ulterioare, Președintele Republicii Moldova va fi în drept să emită un decret pentru numirea în funcție a acestui candidat, în funcția de Procuror General. Fie dacă el dispune de anumite probe convingătoare cu privire la incompatibilitatea, fie că au avut loc încălcări în cadrul procedurilor în cadrul concursului, el va avea dreptul, conform acestui proiect de lege, să nu promoveze această candidatură și să nu o numească în funcție, dar să o respingă.

În această situație, Consiliul Superior al Procurorilor deja revine cu competențele sale, el fie are dreptul să numească un alt candidat, iarăși, conform procedurilor de concurs, fie are dreptul să-și mențină poziția, adică să propună repetat Președintelui Republicii Moldova pentru numire a aceluiași candidat, dacă 2/3 din membrii Consiliului Superior al Procurorilor va vota pentru aceeași candidatură.

În această situație, Președintele Republicii Moldova va fi obligat să-l desemneze pe acest candidat în funcția de Procuror General. Deci aceasta este o deosebire esențială.

Vreau să mă refer și la faptul că în dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului de lege această procedură va intra în vigoare, adică noul Procuror General desemnat conform acestei noi proceduri va putea să fie doar după modificarea Constituției. Aceasta este unica prevedere care nu va fi aplicată concomitent cu celelalte prevederi din acest proiect de lege.

Am... știți că au fost și dezbateri publice. Acest proiect de lege a fost avizat de Comisia de la Veneția. Și Comisia de la Veneția s-a expus în același sens că toate elementele, toate articolele, ideile din proiectul de lege, în viziunea experților Comisiei de la Veneția, sînt conform Constituției Republicii Moldova, cu excepția acestui articol care prevede noul mecanism de desemnare a Procurorului General și care poate să aibă loc, adică să intre în vigoare și procedura să fie aplicată doar după modificarea Constituției.

Cu privire la alte organe care fac parte din sistemul Procuraturii și mai jos sînt în ierarhie sau în structura Consiliului Superior al Procurorilor, am menționat deja că în cadrul Consiliului Superior al Procurorilor, care este foarte asemănător acest nou cadru legal, dacă va fi votat de către dumneavoastră, va fi foarte asemănător cu sistemul Consiliului Superior al Magistraturii. Deci în cadrul sistemului Consiliului Superior al Procurorilor se prevede că vor activa 3 colegii: Colegiul de evaluare a performanțelor, Colegiul de selecție și carieră a procurorilor, Colegiul de etică și disciplină a procurorilor.

Colegiul de evaluare a performanțelor va efectua evaluarea performanțelor, cunoștințelor cu alte cuvinte, cunoașterii practicii și literei buchii legii de către procurori.

Fiecare procuror va fi obligat să fie evaluat din punct de vedere al performanțelor de acest Colegiu de evaluare a performanțelor cel puțin o dată la 4 ani de zile. Noii procurori care au promovat concursul în cadrul Procuraturii vor fi evaluați după 2 ani de zile.

Dar se prevede și evaluarea extraordinară, dacă procurorul... dacă este solicitare din partea Consiliului Superior al Procurorilor sau dacă procurorul va dori să pretindă la ocuparea unei funcții care se ocupă prin concurs, el va putea solicita să fie evaluat extraordinar de către Colegiul de evaluare.

Mai avem Colegiul de selecție și carieră. Acest Colegiu se ocupă cu, să spunem, intrarea în funcție a procurorilor, organizează nemijlocit... sau implementează în practică aceste concursuri, evaluează persoanele cînd, de exemplu, procurorii doresc să intre în funcția de procuror, doresc să se transfere dintr-o funcție de procuror în altă funcție de procuror sau cînd doresc să pretindă în

cadrul unui concurs de ocupare a unui post de procuror-șef, procuror-șef al unei Procuraturi specializate, de exemplu, sau teritoriale.

De asemenea, conform acestui proiect de lege, va exista și Colegiul de disciplină și etică care va examina faptele din punct de vedere al abaterilor disciplinare, există ele sau nu, dacă au fost comise de către procurori.

În acest sistem nou al Procuraturii se mai introduce și o structură nouă care nu există conform legislației existente, este vorba de Inspecția procurorilor.

Inspecția procurorilor va fi, conform proiectului de lege, o instituție... o subdiviziune în cadrul Procuraturii Generale care va fi subordonată Procurorului General și această Inspecție a procurorilor, în cazul în care va fi o plângere, o petiție pe faptele unui procuror, va acumula toată informația, va solicita informații din cadrul... de la procurorul pe faptele căruia este depusă plângerea, va solicita informații de la procurorul, eventual, ierarhic superior, va acumula și alte informații pentru a se convinge dacă este sau nu temei de a considera că a fost comisă abaterea disciplinară.

Dacă Inspecția judiciară... a procurorilor, mă scuzați, va constata că nu a fost comisă o abatere disciplinară, înseamnă că procedura va fi încetată. Dacă Inspecția va ajunge la concluzia contrară, înseamnă că raportul și materialele Inspecției procurorilor vor fi transmise mai departe în adresa acestui Colegiu de etică și disciplină care deja, conform unei alte proceduri, va examina: există sau nu abatere disciplinară.

Și dacă va ajunge la concluzia că există abatere disciplinară, conform acestui proiect de lege, va aplica sancțiunile prevăzute de lege, fie avertisment, fie mustrare, fie retrogradare în funcție, fie eliberarea din funcția de procuror, în cazul în care abaterea disciplinară este suficient de gravă.

De asemenea, acest proiect de lege prevede și anumite garanții sociale pentru procurori. În particular, aș vrea să menționez ceea ce ține de salarizarea procurorilor care se prevede a fi una raportată la salarizarea judecătorilor. Deci mă refer că salariul unui procuror care, raportat la o funcție echivalentă din sistemul judiciar, ar trebui să fie aproximativ de 90% din funcția unui judecător.

Vreau să... și mă refer la componența Consiliului Superior al Procurorilor și componența colegiilor. Consiliul Superior al Procurorilor va fi compus din 12 membri. 6 membri vor fi procurori aleși de Adunarea Generală a Procurorilor. Ceilalți 6 membri, cine sînt ei, 3 sînt din oficiu și 3 sînt membri ai societății civile.

Persoanele din oficiu – este vorba de Procurorul General însuși, de ministrul justiției și de Președintele Consiliului Superior al Magistraturii. Restul 3 membri, care am spus că sînt veniți din rîndurile societății civile, trebuie să fie selectați prin concurs: unul de către Președinte, altul de către Parlament și altul de către Uniunea Avocaților.

Membrii colegiilor din structura Consiliului Superior al Procurorilor, este vorba de Colegiul de evaluare a performanțelor, Colegiul de selecție și carieră și Colegiul de disciplină și etică – aceste colegii sînt compuse din 7 membri, 5 dintre care sînt procurori și 2 vin din societatea civilă.

Cu privire la dispozițiile finale și tranzitorii, aș vrea să mă refer la faptul că, conform acestor dispoziții, noua Lege cu privire la Procuratură, în care îmi exprim

convingerea că va fi votată, trebuie să intre în vigoare începînd cu 1 ianuarie 2016, adică începînd cu anul viitor, cu excepția procedurii de numire a Procurorului General.

Logica proiectului de lege este că mandatul procurorilor deja în funcție, Procurorul General sau procurorii teritoriali, procurorii șefi ai Procuraturilor specializate sînt duse pînă la capăt de aceste persoane care au fost anterior desemnate în funcție pînă la expirarea mandatului. Apoi, ceilalți care vor pretinde în funcțiile respective, conform noii proceduri de concurs, vor fi selectați în baza dispozițiilor deja a noii legi.

Vreau să menționez că această lege de una singură nu poate, sigur că, să corecteze toate neajunsurile care există la moment și în cadrul legal, și nu numai. De rînd cu acest proiect de lege a fost elaborat un proiect de Lege de modificare a Constituției, este elaborat cadrul normativ adiacent sau conex pentru... care este necesar pentru intrarea în vigoare a acestui proiect de lege. Mă refer la faptul că acum grupul de lucru care a elaborat acest proiect de lege lucrează la elaborarea modificărilor la Codul de procedură penală și elaborarea regulamentelor care trebuie să însoțească intrarea în vigoare a acestui proiect de lege.

Deci este vorba de un șir de regulamente: Regulamentul Colegiului de disciplină și etică, Colegiului de evaluare a performanțelor, Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor ș.a.m.d. Deci este vorba de un șir de regulamente, acte normative adiacente care trebuie să însoțească intrarea în vigoare a acestei legi.

De aceea este foarte importantă votarea acestui proiect de lege în această sesiune parlamentară, pentru ca pînă la sfîrșitul anului să fie elaborate și votate, dacă este cazul, în Parlament sau în Guvern, dacă este cazul, aprobate de către Consiliul Superior al Procurorilor sau Procurorul General, a regulamentele strict necesare pentru lucrul efectiv al acestui proiect de lege.

Vreau să menționez că acest proiect de lege a fost elaborat de către un grup de lucru, nu numai de reprezentanții Ministerului Justiției, președinte a fost un reprezentant al societății civile, au fost prezenți și colegii din organele de procuratură.

Vreau să menționez că s-a lucrat mai mult de doi ani de zile. De asemenea, vreau să subliniez foarte adînc faptul că acest proiect de lege rezultă direct din Strategia de reformă a sectorului justiției, care a fost adoptată de către Parlamentul Republicii Moldova, adică de către dumneavoastră, în noiembrie 2011. Din acel document strategic rezultă reforma Procuraturii.

Vreau să menționez că în 2011, cînd a fost votată Strategia de reformă a sectorului justiției, această strategie a fost votată unanim. Adică toate partidele parlamentare la acel moment și sînt aici reprezentanți și deputați ai, cel puțin, Partidului Democrat, Partidului Liberal Democrat, Partidul Comuniștilor, Partidului Liberal care au fost în favoarea aceluși document strategic – Strategia de reformă a sectorului justiției. Și îi îndemn să voteze acest proiect de lege.

Sigur că eu sînt ferm convins că chiar și deputații reprezentanții partidelor care nu erau la acel moment reprezentanți în Parlament, mă refer la Partidul Socialiștilor, de asemenea nu trebuie să aibă motive să nu susțină acest document.

Este în favoarea tuturor, nu numai în favoarea societății, care sigur că este primul beneficiar, beneficiarul este fiecare partid politic, fiecare cetățean al Republicii Moldova, deoarece noi toți avem nevoie de o Procuratură echidistantă, independentă, care să fie asigurată cu un buget pe măsură și procurorii să aibă o independență, pentru ca să-și efectueze competențele, să-și onoreze obligațiile conform legii.

De aceea, stimați deputați, îmi asum convingerea că veți vota acest proiect de lege și solicit susținerea dumneavoastră.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,

Vă mulțumesc pentru prezentarea proiectului.

Și acum trecem la etapa întrebări-răspunsuri. Primul deputat care s-a înregistrat pentru a adresa întrebări este domnul deputat Bolea.

Vă rog, domnule Bolea, prima întrebare.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule raportor,

Am citit cu atenție proiectul propus, a fost dat dezbaterilor și în comisie. Prima constatare pe care vreau s-o fac este aceea că proiectul prevede eliminarea unor competențe ale Procuraturii din afara domeniului penal, prin care se exercită apărarea intereselor generale ale societății, așa cum este prevăzut ... și inclusiv ale cetățenilor, drepturilor și libertăților lor, cum este prevăzut în articolul 124 din Constituție.

De asemenea, la articolul 17, care prevede numirea Procurorului General, la alineatul (13) noi vedem că se propune ca Procurorul General să fie numit pentru 7 ani, cu toate că în Constituție la articolul 125 alineatul (3) noi vedem că este scris că „mandatul procurorilor este de 5 ani”. Spuneți, vă rog, ce v-a inspirat pe dumneavoastră să introduceți unele prevederi care încalcă Constituția Republicii Moldova? Sau Ministerul Justiției nu are nevoie de Constituție? Spuneți vă rog.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule Bolea,

Cu privire la primul aspect care dumneavoastră l-ați abordat. Este o dispută foarte veche cu privire la competențele Procuraturii și eu mă refer în sensul bun al cuvântului, dispută, pe de-o parte, a oponentilor sau susținătorilor ideii: trebuie oare Procuratura să aibă competențe în dosare civile sau competențe extrapenale? Ceea la ce dumneavoastră v-ați referit.

Viziunea mea fermă este că procurorul trebuie să se concentreze asupra justiției penale. Și aceasta este practica mării majorități a statelor-membre ale Consiliului Europei și membre ale Uniunii Europene.

Ce ne-a împins pe noi să facem acest lucru? Conform mediei din statele-membre ale Uniunii Europene, noi, de fapt, avem media procurorilor 750-760 de

procurori care corespunde cu media procurorilor într-o țară-membră a UE. Dar în marea majoritate a țărilor-membre ale Uniunii Europene, cum am menționat, procurorii se concentrează la justiția penală și nu la cea civilă.

La noi, dacă îi concentrăm pe procurori și le dăm competențe și penale, și civile, ei nu pot să se concentreze foarte efectiv la ambele aceste ramuri. De aceea noi în cadrul grupului de lucru ... și Ministerul Justiției susține ideea dată ca procurorul să se concentreze asupra justiției penale și să facă rezultate bune în acest domeniu.

Cu privire la prevederea constituțională. Prevederea constituțională nu ne interzice nouă să restrângem acest obiect al apărării drepturilor și libertăților omului, așa, al societății prin prisma apărării drepturilor și libertății în cadrul justiției penale. De aceea eu sînt ferm convins că restricția atribuțiilor și îndreptarea acestor competențe ale Procuraturii la justiția penală este perfect constituțională.

Cu privire la noua modalitate de numire a Procurorului General. Eu nu sînt de părerea că noi, Ministerul Justiției, sau grupul de lucru care a elaborat acest proiect de lege a încălcat Constituția. Eu doar singur în spiciul meu am menționat că articolul 17 în ceea ce privește modul de numire și mandatul de numire a Procurorului General vor intra în vigoare doar după modificarea Constituției. Ceea ce înseamnă că pînă la modificarea Constituției mandatul procurorului nu va fi unul unic doar de 7 ani de zile. Deci noi nu încălcăm Constituția sub nici o formă. Odată ce va fi modificată Constituția, noi pledăm pentru un mandat fără dreptul la al doilea mandat de către Procurorul General, dar un mandat extins de 7 ani de zile.

Viziunea noastră este că dacă este un mandat ... dacă o persoană sau o funcție de genul Procurorului General, de genul ombudsmanului este de două mandate a câte, să spunem, 5 ani de zile, atunci această persoană poate să-și piardă din independență în politicile sale la sfîrșitul primului mandat pentru a putea concura pentru al doilea mandat.

De aceea viziunea noastră este – un mandat unic, dar de 7 ani de zile, care să asigure independența și eficacitatea figurii, cum este în cazul de față figura Procurorului General. Și să fie independent, să fie echidistant și apoi, dacă va dori, conform proiectului de lege, își va alege o altă funcție în rîndul Procuraturii, fără concurs. În viziunea noastră este perfect democratic și constituțional ș.a.m.d.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bolea,

Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Vasile Bolea:

Precizare mai întîi, doamnă președinte.

Referitor la „Dispoziții finale și tranzitorii”, la care ați făcut referire, eu citesc articolul 97: „Prezenta lege intră în vigoare de la 1 ianuarie 2016, cu excepția prevederilor articolului 17 alineatele (10)–(12)”. La alineatul (13), care eu l-am citat, se prevede ca Procurorul General să fie numit printr-un mandat de 7 ani. Aici e ... și de către Președinte în aceeași ordine de idei.

În ceea ce ține de competența extrapenală, da, dumneavoastră ați făcut referire la faptul că Consiliul Europei recomandă ș.a.m.d. Eu din câte cunosc, Comitetul de miniștri al Consiliului Europei a recomandat în anul 2012 ca această competență extrapenală să fie menținută, adică să nu fie exclusă din competențele procurorilor. Eu nu știu la ce dumneavoastră faceți referire.

Mai mult ca atât, noi acum ne aflăm în faza când s-au furat miliardele, Procurorul General, șeful CNA au spus că trebuie să depună un efort maxim privind recuperarea acestor bani de undeva de peste hotare sau de aici, din Republica Moldova, prin ce metode dacă nu Procuratura va trebui să acționeze inclusiv ...

Domnul Vladimir Grosu:

Sigur că penale.

Domnul Vasile Bolea:

... să acționeze inclusiv în judecată, în contencios civil, pentru a recupera aceste sume.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule deputat.

Domnul Vasile Bolea:

Și atunci dacă noi excludem competența aceasta extrapenală, cum va acționa Procuratura? ...

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule deputat,

Dacă citim atent competențele Procuraturii, vedem că procurorul va avea competențe extrapenale doar în cadrul cauzelor penale. Dacă a fost intentată o cauză penală, el va avea tot dreptul să intenteze o cauză civilă în cadrul acestei cauze penale. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Liber, dumneavoastră singur ați menționat cum procedăm în cazul... dați-mi voie să mă exprim.

Dumneavoastră singur ați menționat cuvintele „furtul, nu știu, al miliardelor” ș.a.m.d.

Furtul este o infracțiune. Și dacă este vorba de o infracțiune, în contextul Codului penal, de procedură penală, procurorul va fi... va avea toate competențele și instrumentele să acționeze.

Și în cazul... exemplul dumneavoastră este foarte bun pentru a spune că noi nu avem nevoie în cazuri de genul acesta de justiție civilă – justiție penală. Și Codul penal, și Codul de procedură penală le dau toate instrumentele.

Și în cazul de față dacă este intentat un dosar penal și procurorul vede cine este beneficiarul pentru ca să fie în final, să aibă rolul de pîrît în cadrul unui dosar civil, el intentează și proiectul de lege prevede acest lucru. Va intenta acțiune civilă în cadrul unui dosar penal.

Mai departe, cu privire la „Dispoziții finale și tranzitorii” și figura Procurorului General, cum va fi numită conform noii modalități.

Articolul 97, dacă citim pînă la capăt, dumneavoastră ați citit doar prima propoziție, articolul 97 alineatul (1). Eu citesc și a doua propoziție, care scrie că: „Pînă la data intrării în vigoare a modificărilor Constituției, se vor aplica prevederile articolului 40 din Legea din 2008 cu privire la Procuratură în partea ce ține de organul care numește Procurorul General”.

Deci noi nu încălcăm termenul care... evident, că termenul care există la moment, mandatul de 5 ani de zile care este acum conform Constituției. (*Voce nedeslușită din sală.*)

Domnule Bolea,

Este foarte clar că tot ce ține de noua procedură, noul mandat al Procurorului General, dacă nu va fi modificată Constituția, atunci va fi aplicată procedura de numire, mandatul, termenul de mandat care există la moment.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bolea,

Vreți o concretizare?

Domnul Vasile Bolea:

A doua întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

A doua întrebare, concretizarea dumneavoastră a fost mai mare decît a doua întrebare.

Nu, vă rog frumos, vă formulați clar întrebările.

Vă rog, domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Referitor la numirea, procedura de numire a Procurorului General.

În cadrul dezbaterilor în comisie, dumneavoastră ați vorbit că grupul de experți a ajuns la această formulă pentru a exclude influența politicului în activitatea Procuraturii.

Aici o întrebare. Dumneavoastră nu ați studiat sau abordat, nu ați abordat dumneavoastră ideea în vederea excluderii influenței politicului asupra Procuraturii, ca funcția de Procuror General să fie aleasă de întreg poporul în așa ordine de idei ca să fie dat mandatul poporului, pentru ca un nou Procuror General, ales de către popor, să aibă mîinile dezlegate în ceea ce ține de combaterea infracționalității și în ceea ce ține de combaterea corupției la nivel înalt?

Spuneți vă rog.

Domnul Vladimir Grosu:

Este un mecanism care nu este aplicat în Europa, domnule Bolea. Este un mecanism care este aplicat în unele state din Statele Unite ale Americii, exact,

unde și judecătorii, și procurorii sînt aleși, da, ca și deputații, de întreg poporul sau în unele ca și președinții de țară.

În țările membre ale Consiliului European, din care noi facem parte, în țările membre UE, la care noi tindem, nu există un asemenea model.

În viziunea noastră el nu este potrivit pentru circumstanțele și situația din Republica Moldova. De ce? Deoarece nu aceasta asigură independența, nu aceasta. Independența reală a procurorului este asigurată de altceva. Și în proiectul de lege se regăsește acest lucru: salarizarea adecvată, cum se dau indicațiile.

Indicațiile de către procurorul ierarhic superior procurorului ierarhic inferior se dau doar în scris. Procurorul ierarhic inferior, căruia i se dau indicații, are dreptul să refuze executarea indicațiilor, dacă el consideră că această indicație nu corespunde cu legea. Ba el încă poate să o conteste.

Deci aceasta asigură independența, statutul și independența procurorului, dar nu doar procedura de selecție.

Dacă va fi selectat și ales de întreg poporul și nu va avea aceste garanții de independență, credeți că va fi mai independent? Nici într-un caz.

Și în viziunea, chiar dacă să admitem poziția dumneavoastră, eu nu vreau să o contrazic total, ideea e că și propunerea noastră nu este mai rea sau propunerea grupului de lucru care se regăsește în proiectul de lege.

Doamna Liliana Palihovici:

Aveți o concretizare, domnule Bolea?

Vă rog, succint.

Domnul Vasile Bolea:

Da, o concretizare. Să știți, domnule ministru, că ridicarea salariilor procurorilor, la fel cum și ridicarea salariilor judecătorilor, nu a dus la nimic absolut, decît ei continuă mai departe ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bolea,

Aceasta nu este concretizare la întrebarea dumneavoastră.

Domnul Vasile Bolea:

Păi, concretizare la întrebare. Mie mi s-a răspuns ...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu, nu, vă rog exact la întrebarea, pe care ați adresat-o.

Următorul deputat.

Domnul Zagorodnîi,

Vă rog.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Vă mulțumesc, doamnă președinte al ședinței.

Stimate domnule autor,

Dumneavoastră în expunerea de motive a proiectului de lege foarte clar ați venit cu unele din... ați trecut în revistă mai multe etape de reformare a sectorului judecătoresc, organelor de drept și ați făcut o trimitere la acel vot când toate partidele politice din legislatura trecută au votat acea strategie.

Dar, vreau să vă spun că sînt sigur că o parte din cei care au votat atunci, astăzi sînt foarte dezamăgiți de implementarea acestor reforme.

Fiindcă pînă la urmă, cu părere de rău, nu vă supărați, dar avem miniștri, foști miniștri care astăzi implementînd reformele la acel moment, în urma votării de către Guvernul Alianței I, II și Guvernul Leancă, s-au pomenit cu dosare penale, urmăriri penale și urmează să nimerească pe banca acuzaților. E regretabil, dar aceasta este o constatare foarte importantă.

Și vreau să vă spun că noi, Frațiunea PCRM, nu am susținut Concepția Procuraturii, dacă țineți minte, în această sală, fiindcă din start am spus și atunci, și acuma reiterăm că aceasta, atît concepția, cît și actualul proiect de lege contravine Constituției, mai ales la capitolul cel mai important pentru... care pe noi ne interesează – numirea Procurorului General, mandatul Procurorului General și scoaterea politicului sau, mai bine zis, scoaterea Procuraturii de sub influența politicului. Pentru că aceasta ne deranjează cel mai mult pe noi. Și nu atît pe noi, cît și pe partenerii noștri externi europeni, care vin și ne spun că avem restanțe la acest capitol, mai ales lupta cu corupția și influența politicului.

Și acum o întrebare, domnule ministru.

Prima. Spuneți, vă rog, de ce totuși considerați că, chiar dacă o să mergeți pe nota respectivă că Procurorul General să fie numit de Președinte, după modificarea Constituției, va beneficia sau...

Doamna Liliana Palihovici:

Continuați, domnul

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da, mersi, doamnă președinte.

De ce considerați că Președintele va avea mai puțină influență politică la numirea Procurorului General? Fiindcă, spre exemplu, avem practica europeană unde este prevăzut că de la caz la caz. Parlamentul numește Procurorul General, dar nu cu o majoritate simplă.

Să trecem poate la o idee ca 2/3 din deputați, să ridicăm nivelul responsabilității și al politicianilor, să consolidăm mai mult forul legislativ ca acest procuror general să fie... într-un fel, să aibă niște garanții și să excludem influența politicului.

Fiindcă din start pășiți greșit cu promovarea unui proiect de lege care contravine Constituției.

Constituția poate să nu fie modificată și 10 ani, consens poate să nu fie găsit, dar o reformă care contravine din start unor norme constituționale nu cred că este benefică, mai ales pentru Republica Moldova.

Eu vă mulțumesc și vreau să-mi răspundeți la prima întrebare.

Mersi.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule deputat,

În primul rînd, cu privire la faptul că nu ați susținut Concepția de reformă a Procuraturii sau că nu ați susținut-o atunci, anul trecut la acel moment.

Eu nu pot să fac comentarii că... *(Voce nedeslușită din sală.)*

Nu, dar eu mi-amintesc cuvintele dumneavoastră chiar. Că dumneavoastră atunci ați spus, domnule deputat, că ar putea să fie votată Legea cu privire la Procuratură și să lăsăm deoparte noul mecanism de numire a Procurorului General, care nu poate să intre în vigoare, deoarece trebuie de modificat Constituția. Chiar eu mi-amintesc foarte bine și eu am să caut.

Dar nu aceasta este principal. Principalul dumneavoastră solicitați un comentariu la faptul: de ce să nu rămîna Parlamentul?

Poate să fie Parlamentul, este o altă opțiune – Președintele.

Noi, autorii de lege, promovăm ideea, pentru ca să facem o reformă. Dumneavoastră promovați ideea ca să lăsăm lucrurile așa cum sînt acuma. Lucrurile așa cum sînt acuma nu înseamnă reformă. Dar dacă doare, înseamnă că este reformă.

Dacă dumneavoastră vreți să rămîna lucrurile așa cum sînt acum, este o opțiune. Noi sîntem adepții la altceva, noi vrem să schimbăm.

Și în viziunea noastră dreptul Consiliului Superior al Procurorului, dreptul de veto, într-un fel, prima dată al președintelui și a doua oară totuși, cu 2/3 de voturi, membrii Consiliului Superior al Procurorilor vor putea să-și mențină candidatura care, inițial, au selectat-o. Aceasta asigură o balanță echitabilă între organul profesional – Consiliul Superior al Procurorilor și organul politic – instituția prezidențială.

În viziunea noastră, este o balanță. Ceea ce nu este o balanță – procedeul sau modul de numire a Procurorului General care există acum.

Dumneavoastră pledați în favoarea acestui mecanism. Viziunea noastră e că nu este cel mai bun, dar dacă nu se modifică Constituția înseamnă că dumneavoastră sînteți cu ideea împlinită, că așa și va rămîne modul de numire a Procurorului General.

Deci eu nu văd îngrijorări, domnule Zagorodnîi, sub aspectul care l-ați atins.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnîi,

Concretizare sau întrebare.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Mulțumesc, domnule ministru, că mi-ați adus aminte cum m-am exprimat eu dar vreau să vă corectez, m-am exprimat în felul următor: legea este una nu rea.

Domnul Vladimir Grosu:

Bună chiar.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Dar problema este, din start, că noi mergem pe picior greșit, pe notă greșită atunci când promovăm o normă neconstituțională. Asta am spus-o atunci și o spun și acum, fiindcă cîteva două, trei norme care contravin Constituției nu este bine pentru noi ca deputați. Dar ceea ce ține de numire și faceți trimitere la Parlament, haideți întîi să mergem pe mecanismul respectiv, ulterior modificăm Constituția, cum doriți dumneavoastră, și legea e mai ușor s-o modificați după Constituție, s-o racordezi la Constituție, așa cum vă doriți.

Eu nu sînt împotriva reformei. Noi nu sîntem împotriva stagnării sau stării, șederii pe loc, a bate pasul pe loc. Reforma nu înseamnă a scrie pe hîrtie. Reforma înseamnă aplicarea legislației și eficiență, și rezultatele. Da rezultatele atunci... după rezultate se apreciază o reformă.

Dar, cu părere de rău, avem ceea ce avem și avem, nu v-o spun eu ca Zagorodnîi acum, Frațiunea PCRM, dar v-o spun experții, cei care v-au subvenționat, într-un fel, cu milioane de euro și, pînă la urmă, avem ceea ce avem.

Și acum vreau să vă adreseze două întrebare ce ține de statutul procurorului. Deci dumneavoastră în articolul 2 din legea respectivă spuneți: „Procurorul este persoană cu funcție de demnitate publică”.

Domnul Vladimir Grosu:

Da.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Pe parcursul textului sau, mai bine zis, în contextul proiectului de lege, noi observăm că dumneavoastră încercați să-i asimilați cu statutul magistraților. Așa este, se vede cu ochiul liber.

Deci dacă noi din start nu ne pornim sau nu ne dorim ca această instituție să facă parte din sistemul de magistrați completamente, ar trebui să fie clar stipulat că procurorul este.. are statut de magistrat și va face parte și după text. Fiindcă, nu știu, argumentele dumneavoastră eu le-am auzit și la audieri cînd le-am avut, dar nu m-ați convins. Fiindcă, pînă la urmă, dumneavoastră vreți să fie și...

Domnul Vladimir Grosu:

Nu.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

...și așa, și așa.

Fiindcă pînă la urmă, nu am vrut să pronunț o familie, dar ca să... dreptul la replică. De ce spun acest lucru, fiindcă Consiliul Superior al Procurorilor dumneavoastră, vedeți, îl propuneți din 12 persoane. Da?

Domnul Vladimir Grosu:

Da.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

6 procurori, 6 din... 3 profesori, deci ministrul justiției, Președintele Consiliului Superior al...

Domnul Vladimir Grosu:

...3 din oficiu ...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Da.

Domnul Vladimir Grosu:

...inclusiv Procurorul General...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Deci nu uitați, domnule ministru, că celelalte 6 persoane sînt persoane politice. 3 sînt numiți de Parlament. Ministrul justiției este persoană politică, numită din Guvern, președintele Consiliului Superior al Magistraturii iarăși este o persoană... indiferent cine o alege acolo pe interior și, dacă un procuror lipsește de la ședința Consiliului Superior al Procurorilor, prevalează politicul.

Sau Procurorul General care are o...

Domnul Vladimir Grosu:

Nu, eu v-aș...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Are... O secundă. Are un vot, pînă la urmă politic, e numit de Președinte.

De aceea, în acest context, aș vrea să avem o claritate, fiindcă cum dumneavoastră considerați ca poate să... acest consiliu să fie din 11 persoane sau din 13 persoane, sau și cu statutul de magistrat.

Vă rog să-mi răspundeți.

Domnul Vladimir Grosu:

Da. Domnule deputat,

Referitor la prima remarcă cu privire la ... prima remarcă care ați făcut-o cu privire la, iarăși, modalitatea de numire a Procurorului General să o lăsăm așa și întîi să modificăm Constituția și pe urmă să modificăm legea cu...

Eu vreau să menționez că totuși proiectul de lege nu... în caz că va fi votat, nu va însemna că există o neconcordanță cu Constituția.

Neconcordanță cu Constituția ar exista, atunci cînd noile prevederi ar fi în vigoare concomitent cu Constituția, ceea ce proiectul de lege nu prevede. Nu trebuie de făcut confuzii în acest sens.

Al doilea moment. Deci noi totuși pledăm pentru faptul ca să fie votată noua lege, cu noua modalitate de numire a Procurorului General, dar nu varianta care o propuneți dumneavoastră.

De ce? Să dăm un semnal că noi vrem schimbare. Toți să dăm un semnal că nu vom proceda așa cum procedăm acum, că nu vor exista lucrurile așa cum există acum și votarea noii proceduri de numire a Procurorului General va însemna că Parlamentul vrea schimbare, ceea ce este, în viziunea mea, și ceea ce dorește Ministerul Justiției, și ceea ce dorește Parlamentul.

Dacă acceptăm versiunea care o... în favoarea căreia pledați dumneavoastră, înseamnă că lăsăm lucrurile așa cum sînt acum și modificăm Constituția, dacă o modificăm, cînd...

Viziunea mea proprie este că trebuie să lansăm un semnal societății că noi vrem să schimbăm lucrurile.

De aceea, să fie votată legea cu noul mecanism de numire a Procurorului General.

Cu privire la membrii CSP-ului, dumneavoastră ați menționat. Da, noi am discutat acest lucru și dumneavoastră l-ați menționat și nu numai dumneavoastră, și domnul Deliu mi se pare că în cadrul dezbaterilor în cadrul Comisiei juridice, numiri și imunități. Da, într-adevăr, membrii CSP-ului sînt 6 procurori, pe urmă 3 membri din oficiu, inclusiv Procurorul General, ministrul justiției și Președintele Consiliului Superior al Magistraturii și 3 persoane din rîndul societății civile.

Dumneavoastră propuneți să fie 11, de ce nu 13. Noi și în cadrul comisiei ne-am arătat deschiși. Haideți pentru a doua lectură să dezbaterem acest lucru dacă este vorba de 11, dacă deputații vor considera. Noi nu credem că acest lucru este contrar conceptului legii și credem că pentru a doua lectură poate să fie obiectul dezbaterii în continuare în cadrul Comisiei juridice, numiri și imunități și, pe urmă, în Parlament.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Domnule ministru,

Mă bucur că la capitolul ce ține de Consiliul Superior al Procurorilor putem reveni, aceasta doar pentru lectura a doua. Dar vreau să vă zic că la primul aspect dacă nu se modifică Constituția, domnule ministru, nu noi ne dorim aceasta, dar dumneavoastră blocați numirea Procurorului General, ceea ce vă doriți dumneavoastră și o să rămîna pe vechi.

Dacă nu modificăm Constituția și nu se reușește modificarea Constituției, fiindcă, pînă la urmă, mecanismul prin care se ajunge cu candidatura în Parlament, fie la Președintele țării, e bun. Consiliul Superior al Procurorilor ... Noi nu contestăm chestiunea ce ține de promovarea persoanei.

Important persoana să fie din sistem, să știe cu ce se mănîncă în bucătăria aceasta din Procuratură, nu să aducem persoane din afară, care n-au idee ce se

întâmplă acolo și vin, și ne încep a scrie cărți, și ne încep a spune că ce de bine e în Procuratură la noi. (*Rumoare în sală.*)

Sau din... da, din afara țării.

Eu pentru aceasta pledez, ca numirea Procurorului General să vină din sistem. Mecanismul care-l propuneți este unul bun. Însăși aprobarea candidaturii, dacă n-o să modificați Constituția, nu că n-o să vină în ceea ce spunem noi cu 2/3 cum propunem, ca exemplu, dar o să rămână cu majoritatea deputaților prezenți, prin hotărâre a Parlamentului, încă 10 ani și n-o să faceți nici o reformă.

Mulțumesc.

De comentariu nu am nevoie.

Mersi.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Bineînțeles că logica proiectului ne indică mai întâi de toate să modificăm Constituția, pentru că dumneavoastră v-ați propus în articolul 17 alineatul 13 la modul de numire în funcție a Procurorului General... aici e scris: „Procurorul General se numește în funcție pentru un mandat de 7 ani, fără drept de a fi numit din nou în această funcție”.

Dumneavoastră acum ați spus că aceasta este o componentă nouă în reforma pe care ați prevăzut-o. Adică, prin această modificare vreți să depolitizați vârful Procuraturii.

Domnul Vladimir Grosu:

Toată Procuratura.

Domnul Chiril Lucinschi:

În situația în care...toată Procuratura, dacă această prevedere nu va fi modificată, adică prin modificarea Constituției înseamnă că rămâne în vigoare modalitatea cea veche, actuală. Înseamnă că Procurorul General poate fi numit încă de 3 ori.

Domnul Vladimir Grosu:

Exact.

Domnul Chiril Lucinschi:

Exact. Înseamnă că noi nimerim într-o capcană, fiindcă dumneavoastră ați venit cu o reformă și vreți să reformăm instituția dată, dar dacă nu modificăm Constituția, atunci această modificare nu se produce.

De aceea vreau să vă întreb dacă, într-adevăr, peste expirarea mandatului actualului Procuror General, procedura rămâne aceeași care este în vigoare. Adică

noi nu modificăm și, da, rămîne în vigoare, poate fi și a doua oară, și a treia oară o să fie numită aceeași persoană.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule deputat,

Eu am comentat mult la acest subiect. Da, ambele variante, fie că este votată legea în versiunea dată, cu noua modalitate și nu se modifică Constituția, oricum, Procurorul General este votat conform regulii actuale. Și poate să fie încă de două ori, da, teoretic, poate să fie de vreo... o dată sau de două ori noul Procuror General votat, conform procedurii actuale. E adevărat.

A doua variantă, ceea ce domnul Zagorodnîi o înainta sau am dezbătut-o și dumneavoastră spuneți că vom nimeri într-o capcană. Eu nu consider că noi nimerim într-o capcană, ba noi mergem înainte, deoarece va fi un presing moral permanent asupra deputaților că trebuie de schimbat modul de desemnare a Procurorului General.

Dar a doua variantă, dacă noi schimbăm proiectul de lege și abandonăm acest nou mecanism de desemnare a Procurorului General, ce se schimbă? Iarăși, Procurorul General va fi desemnat conform actualei proceduri. Ceea ce... nu este ceea ce noi ne dorim. Deci oricum nu se schimbă nimic. Ori așa, ori așa.

De aceea noi vrem ca să fie votată noua lege cu noul mecanism, pentru ca deputații să nu uite să revină să voteze modificările la Constituție, care sînt strict necesare, și nu numai la capitolul ce ține de mandatul Procurorului General, și altele. Dar aceasta ar însemna că Parlamentul trebuie să revină la această situație.

Dacă eu accept, de exemplu, versiunea că noua modalitate este contrară Constituției, chiar dacă nu intră imediat în vigoare, înseamnă că, nu vă supărați, dar Parlamentul mult mai repede va uita că trebuie să modifice Constituția decît comparativ cu ceea ce propun eu.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Eu doar am vrut să precizez un lucru foarte important, componenta, adică procedura de alegere a Procurorului General este o componentă importantă în reforma pe care o propuneți.

Și dacă noi nu votăm și nu modificăm Constituția actuală, înseamnă că noi, pur și simplu, nu aducem această reformă pînă la capăt.

Domnul Vladimir Grosu:

Exact. Sînt de acord. Sigur. E adevărat. Nu poate fi reformată Procuratura... proiectul de lege conține nu numai aceasta, dar foarte multe compartimente și elemente noi: refuzul de la participare în dosare civile a Procurorului, detalierea cu privire la cine este procurorul ierarhic superior pentru un alt procuror care ierarhic îi inferior, aceasta duce la independența statutului fiecărui procuror, independență

procesuală. Deci se instituie aceste procuraturi specializare care duc... care trebuie să ducă la eficacitatea mai mare a instituției Procuraturii.

Și un element foarte important, de acord cu dumneavoastră, este noua procedură de numire a Procurorului General, care nu poate să fie dusă reforma Procuraturii pînă la capăt fără schimbări și la acest capitol.

De aceea abandonarea acestui element ar însemna, într-un fel, măsuri pe jumătate, ceea ce nu este, de fapt, reformă, că nu poate să fie reformată o instituție, inclusiv instituția Procuraturii, fără schimbări de la cel mai jos nivel pînă la cel mai înalt nivel.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Țurcan.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Eu așa gîndesc că sărmanul cuvîntul acesta „reforma”. De cîte ori s-a vorbit aici despre diferite reforme și, iată, dumneavoastră ați prezentat, nu vă supărați, o variantă de reformă care, cu regret, mai mult seamănă cu un machiaj care nici într-un caz nu o să facă fața Procuraturii mai frumoasă, dar invers.

Uitați-vă, aceeași numire a procurorului. Mă rog, este o variantă foarte simplă care va fi votată, eu sînt sigur, de toți: varianta numirii Președintelui Curții Supreme de Justiție care poate fi aplicată și în cazul procurorului. Atît. Și scoateți întrebarea cu reforma.

Dar dacă facem comparația conceptului care este prezentat și conceptul legii actuale, apoi noi vedem că nimic practic nu se schimbă afară de ceea ce numiți numirea procurorului.

Domnul Vladimir Grosu:

Nu e adevărat.

Domnul Vladimir Țurcan:

Altceva este, pur și simplu, o mică încercare de a reconstrui și reconstruirea nu cea mai reușită. Aici s-a numit deja problema articolului 124, printre altele, anume recomandările Consiliului de miniștri a, Consiliului Europei au propus... dumneavoastră așa și nu ați răspuns la întrebarea aceasta, ca să fie păstrate aceste atribuții ale Procuraturii. Ceea ce ați propus în proiectul dat, chiar și... deci unele noțiuni nu prea reușite, de exemplu, că Procuratura contribuie la respectarea ordinii de drept. Nu respectarea, dar apărarea, așa cum și este în articolul 124 al Constituției.

Dar acum vin cu o întrebare. Deci spuneți, vă rog, totuși, ați încercat să faceți o comparație între aceste două concepte, proiectul de lege care-l propuneți și legea actuală? Afară de numirea procurorului, ca conceptual. Eu nu vorbesc de modalitățile de atragere la răspundere disciplinară, grade, aceasta nu-i concept, nu este concept. Iată conceptual sînt alte întrebări. Va fi formulat în a doua întrebare.

Dar actualmente, spuneți, vă rog, afară de numirea procurorului, conceptual, ce mai aveți nou?

Domnul Vladimir Grosu:

Îmi pare rău că am vorbit vreo 20 de minute și nu s-au observat elementele noi. Eu am menționat, există...

Doamna Liliana Palihovici:

Mai repetați o dată.

Domnul Vladimir Grosu:

Deja nu mai repet noul mecanism de numire a Procurorului General, care este conceptual nou.

Conceptual nou se schimbă rolul Consiliului Superior al Procurorilor, care acum este... joacă un rol foarte redus. Acum o bună parte din atribuțiile Procurorului General, conform noului proiect de lege, va fi împărțită cu Consiliul Superior al Procurorilor.

Statele de personal, procurorii, numărul de procurori în fiecare procuratură specializată sau teritorială, transferul procurorilor, evoluția în carieră ș.a.m.d. toate se fac fie cu avizul, fie acceptul Consiliului Superior al Procurorilor.

Un alt element. Adunarea Generală a Procurorilor care va desemna membrii săi, din numele său, în Consiliul Superior al Procurorilor, în Colegiul pentru disciplină și etică, în Colegiul de evaluare a performanțelor și în Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor.

Mai departe. Aceeași salarizare care trebuie să asigure statutul de independență. Exact în lege, conceptual, ceea ce nu există acum, în lege se spune exact cine este procurorul ierarhic superior pentru procurorul ierarhic inferior. La moment nu există claritate și, cel puțin, 6 procurori din diverse instituții de procuratură pot să dea indicații procurorului ierarhic inferior, ceea ce duce la neclaritate, la abuz din partea altor procurori.

Mie mi se pare aceasta... instituirea procuraturii speciale cu competență de investigare a crimei organizate, tortură și terorism, ceea ce nu există acum. Acestea sînt fortificări ale diverselor linii de activitate ale Procuraturii. Aceasta totul este conceptual. Aceasta nu este cosmetic, ba din contra.

V-aș spune că însăși Comisia de la Veneția a menționat în 2008, cînd a fost anume reforma cosmetică a Procuraturii, deoarece nu s-a ținut cont de foarte multe variante de recomandări ale Comisiei de la Veneția, și atunci a fost mai mult cosmetică decît acum.

În viziunea mea, toate elementele care eu le-am menționat țin de concept. De aceea... și nu mă împotrivesc, și consider că poate să fie discutat cine desemnează membrii în Consiliul Superior al Procurorilor, ceea ce domnul Zagorodnîi a menționat. Nu ține de concept, o să fie 11 sau 13 sau cine îi va desemna e altceva.

Cine desemnează membrii colegiilor nu este de concept, poate să fie discutat. Dar elementele care le-am menționat sînt conceptuale, noi, diferite de ceea ce avem astăzi și vor duce la faptul că vom avea o Procuratură mai bună.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Țurcan,

Vă rog.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Mulțumesc.

Domnule ministru,

Deci ceea ce ați numit salarii, chestia aceasta nu este legată de concept. Conceptul ține de înseși atribuțiile și esența activității Procuraturii. Aceasta este. Și, iată, aici taman ați delimitat, ați limitat chiar activitatea Procuraturii prin faptul că vedeți numai în domeniul urmăririi penale și susținerea învinuirii. Altceva, ceea ce ține... așteaptă cetățenii, cu regret, de acum Procuratura, conform acestui concept, nu o să aibă aceste drepturi.

Dar întrebarea a doua. Dumneavoastră ați spus despre faptul că, iată, Procurorul General este limitat în careva drepturi, taman că invers. Actualmente, conform acestui proiect de lege, anume Procurorul General, și nu Parlamentul, prin hotărârea Parlamentului, așa cum este astăzi, deci numește sau stabilește structura Procuraturii anume Procurorul General, dar nu Parlamentul.

Doi. Dumneavoastră ați spus că, iată, este o structură nouă – Procuratura pe cazurile speciale...

Domnul Vladimir Grosu:

Și Inspekția judiciară.

Domnul Vladimir Țurcan:

... dar uitați-vă, în primul rând, ce fel de cazuri – criminalitatea organizată. Căutați în Codul penal, nici nu e așa o denumire.

Domnul Vladimir Grosu:

Este.

Domnul Vladimir Țurcan:

Nu este.

Domnul Vladimir Grosu:

Este...

Domnul Vladimir Țurcan:

Domnule ministru,

Sînt crimele săvîrșite de către grupările criminale, dar nu crima organizată, așa cum ați numit. Ei, bine, aceasta nu-i problema.

Domnul Vladimir Grosu:

Vă dau și articolul.

Domnul Vladimir Țurcan:

Dar spuneți, vă rog, dar câte acte de terorism și de tortură la ziua de azi a investigat Procuratura pentru ca dumneavoastră să creați o structură specializată, în care vor fi pe cinci ani numiți inclusiv colaboratorii operativi, plus procurorii speciali? Aceasta înseamnă că ... Și aceasta iarăși la discreția numai Procurorului General. Aceasta înseamnă că poate fi creată o pîrghie foarte bună administrativă și politică, așa spune eu, în cazul dat pentru a rezolva careva probleme și cazuri speciale. Care este esența și necesitatea introducerii acestei structuri?

Și, totodată, lichidarea Colegiului Procuraturii, care, într-adevăr, trebuie să fie un organ de lucru, așa cum, printre altele, la Curtea Supremă este plenara Curții Supreme care analizează practica etc., etc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Țurcan,
V-ați depășit deja timpul.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule Țurcan,

Cu privire la recomandarea Consiliului Europei. Cei care au menționat, inclusiv dumneavoastră, probabil că nu ați citit-o pînă la capăt, eu am citit-o pînă la capăt și acolo se spune că: statele care totuși hotărăsc să păstreze competențe extrapenale pentru procurori, atunci ar trebui să le reglementeze foarte clar și exact. Care totuși hotărăsc să păstreze. Deoarece tendința generală în Europa este de a nu păstra competențe extrapenale. Trebuie să interpretăm corect actele și recomandările Consiliului Europei.

Cu privire la faptul că ... polemica pe marginea creării acestei structuri – Procuratura pe cauze speciale. Vreau să menționez că în evoluție, dacă va fi necesară, proiectul de lege prevede posibilitatea instituirii unei altei Procuraturi speciale, dacă va fi modificată legea. (*Rumoare în sală.*) Cine? Parlamentul, sigur că. Nu, Parlamentul, dacă va fi modificată legea. Nu, nu e asta.

Și eu revin la Procuratura pe cauze speciale. Mie chiar îmi pare rău că dumneavoastră subestimați importanța acestor cauze care vor fi date în competența acestei structuri – Procuratura pe cauze speciale. Doar să le enumerăm. Trei.

Terorismul. Ceea ce acum, 2014 – 2015, devine una din cele mai mari probleme în lume. Să comentez. Terorismul este o infracțiune transnațională și nimeni nu poate să se autoizoleze.

Tortura. Fără supărare, noi nu am avut un răspuns la evenimentele din 2007, răspuns cum noi toți ni l-am dorit, cum au dorit partenerii noștri de dezvoltare. Este o problemă suficient de mare și noi încă nu avem un răspuns prompt. De aceea aceste categorii de cauze nu pot să fie ca o linie de specializare în organele de Procuratură.

Cu privire la crima organizată. Mie îmi pare rău, dar în Codul penal există, nu, îmi pare rău, nu că există, dar că s-a spus, în Codul penal există răspundere penală pentru crearea sau conducerea unei organizații criminale. Ceea ce

presupune criminalitate organizată, fie faptul de a face parte din asemenea organizație criminală.

Și dacă ea există ca răspundere penală, dar știți foarte bine că ați fost printre conducerea Ministerului Afacerilor Interne, multe infracțiuni nu pot să fie comise decât făcând parte din structuri criminale organizate. Și aceasta este una, iarăși, din cele mai importante direcții în care Ministerul Afacerilor Interne și Procuratura trebuie să se concentreze. De aceea considerăm că nu este greșit.

Cu privire la cauze concrete. Câte cauze de tortură au fost semnalate, descoperite? Probabil că voi ... sau comentarii dacă domnul Procuror General dorește. Nu știu, nu-i dau eu cuvântul, dar dacă ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Țurcan,

O precizare – foarte succint, vă rog.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Mersi mult.

Eu am fost și anchetator pe cazuri excepționale și cunosc foarte bine, atunci când sînt cazurile respective se creează o grupă specială de anchetă și atragerea operativ. Nu trebuie pentru aceasta de făcut o structură în Procuratură deci care s-ar ocupa, numai dacă vor fi cazuri se vor ocupa, nu vor fi, atunci ce vor face?

Ce ține de recomandare. Eu cer scuze, dar eu am citit recomandarea aceasta foarte atent și dumneavoastră trebuie să cunoașteți că această recomandare a fost susținută de 38 de țări, 38. Înțelegeți, da? Aceasta înseamnă că 38 de țări au constatat și au considerat că aceste atribuții trebuie să fie păstrate. Reglementate, da. Poftim, reglementați.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Țurcan,

Comentariul deja nu este așa de succint.

Domnule Procuror General,

Vreți să completați răspunsul domnului ministru?

Vă rog conectați microfonul.

Domnul Corneliu Gurin:

Da, dacă se poate. Eu cred că voi încerca să răspund doar la aspectele legate de criminalitatea organizată.

Domnule Țurcan,

Din păcate sau ... Din păcate, criminalitatea evaluează. Noi nu mai sîntem la etapele, cum ați spus dumneavoastră, când exista doar o grupare criminală și atît. Interferența grupărilor sau a criminalilor cu diferite structuri, inclusiv din domeniul organelor de drept, a organelor de stat, iată aceasta înseamnă astăzi criminalitate organizată. Și aceasta este ideea.

Această procuratură se va ocupa și de aspectele din domeniul financiar-fiscal, și de aspectele din domeniul contrabandei și a tehnologiilor informaționale,

crima cibernetică, și trafic de droguri, și trafic de persoane și tot așa. Tendința modernă este de concentrare a echipelor și de lucru. Dumneavoastră știți foarte bine cum se lucrează în echipele comune de anchetă, când același polițist astăzi este cu procurorul la o anumită acțiune, iar mâine este scos la patrulare. Pentru că aceasta se întâmplă la noi astăzi. Plus scoaterea sau, mai bine-zis, pierderea informației, sau răspândirea informației atunci când nu există o structură comună și nu există un control reciproc, fiecare își are conducătorii săi și controlul său.

De aceea nu trebuie să ne oprim la ideea că nu avem criminalitate organizată. Avem o Lege cu privire la prevenirea și combaterea criminalității organizate, avem o strategie în domeniu, avem tratate internaționale. Astăzi am ratificat, dumneavoastră ați votat, un Acord de cooperare în domeniul combaterii criminalității organizate. Noi ne contrazicem, din păcate, la acest capitol când spunem că nu avem asemenea fenomene. Și, de fapt, atât la momentul respectiv.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Vă rog, domnul Filat.

Domnul Vladimir Filat:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Domnule ministru,

Pentru început, dacă se poate, eu nu cred ca și argumentare în votarea unui proiect de lege sau altuia se poate de pus ca și motivație presiune, morală sau de altă natură, mai cu seamă în Parlamentul Republicii Moldova. Asta-i pentru început.

Acum vizavi de proiectul de lege propriu-zis. Eu cred că noi trebuie să-l vedem ca un tot întreg. Se creează impresia că fiecare încearcă să vadă acest proiect de lege pe domeniul de interes sau pe lucruri importante, dar încă o dată dacă nu sînt văzute în complexitatea lor nu determinante.

În acest proiect de lege noi avem prevederi extrem de importante. Din punctul meu de vedere, cel mai important lucru, care este prevăzut și cred că trebuie de dezvoltat, ca în lectură finală să asigure realmente o independență procesuală procurorilor. Acest lucru este extrem de important și asupra lui trebuie să ne concentrăm foarte și foarte atent.

Doi. Ce ține de competențe. Se vorbește foarte mult de competența Procurorului General iarăși, în schimb ... Nu, eu cred că noi ar trebui să vorbim despre competențele Procuraturii în general, pentru că în rest este vorba de forma de organizare internă.

Eu, personal, am multe întrebări și asupra modului în care se formează și funcționează acest consiliul al... sau Colegiu al Procurorilor, această Comisie de etică sau nu mai știu cum se... nu țin minte exact cum se numește. Deci toate aceste lucruri sînt necesare de a fi discutate și în lectură finală să venim cu îmbunătățiri.

Și, în final, ceea ce ține de această prevedere prezentă în lege. Desigur, este un anacronism. Pe de-o parte, noi avem prezentă în proiectul legii o reglementare. Pe de altă parte, în „Dispoziții finale și tranzitorii” noi spunem că această normă legală, mă refer în cazul dat la modalitatea de numire a Procurorului General, va fi valabilă în momentul în care modificăm Constituția.

Doar că, totodată, eu cred că noi putem să privim acest lucru ca și obiectiv. Și trebuie să înțelegem că, pînă la modificarea Constituției, lucrurile nu se schimbă, deci ele rămîn în reglementarea prezentă.

Și chiar în încheiere. Această lege este mult mai importantă decît chiar ați menționat dumneavoastră, domnule ministru, ea ține și de angajamentele noastre care le avem în raport cu partenerii noștri.

În primul rînd, ce ține de Consiliul Europei și care este un punct distinct în condițiile de monitorizare a Republicii Moldova. Iar noi, cu toții, colegi în Parlamentul Republicii Moldova, cînd comunicăm cu partenerii noștri, spunem că obiectivul nostru este să trecem de la faza de monitorizare la faza de post-monitorizare.

Propunerea mea personală este: cu toate observațiile multipertinente, făcute în ședință de către colegii deputați, care pot să transforme în amendamente și în modificări la această lege în lectură finală. Însă acum ar fi corect această lege să fie votată în primă lectură, să transmitem un semnal foarte clar că Parlamentul Republicii Moldova are voința necesară să asigure reforma Procuraturii, care mulți le poartă grija și vor ca procurorii să dea rezultat, și acuma trebuie să manifeste această dorință și grijă prin vot. Să ne concentrăm pentru lectură finală, să venim cu amendamentele necesare și în lectură finală să fie votată o lege, care categoric nu va întruni... sau înțelegerea fiecăruia luată în parte, dar trebuie să reprezinte un compromis necesar ca să mergem înainte.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Grosu:

Dacă-mi permiteți, doamnă Președinte.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, vă rog, domnule ministru.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu vă mulțumesc, domnule deputat, că mi-ați amintit. Eu trebuia să menționez acest lucru.

Noi în '95 am intrat în Consiliul Europei și Consiliul Europei ne-au făcut o serie de recomandări, inclusiv reforma Procuraturii.

Și, într-adevăr, reforma Procuraturii rămîne singura restanță din '95 încoace de 20 de ani, exact 20 de ani în care noi toți, Parlamentul Republicii Moldova, nu mă refer numai la actuala legislatură, din '95 încoace nu a reușit să facă un pas simțitor, semnificativ și important înainte, astfel ca să fie considerat, într-adevăr, ca reformă, nu doar ceva cosmetic.

De aceea eu vă îndemn ca, într-adevăr, să fie votată legea cum s-a propus în prima lectură, pentru ca apoi, dacă este cazul, să revenim în Comisia juridică, numiri și imunități și în celelalte comisii, pentru ca să dezbatem elementele care nu țin de concept, dar asupra cărora noi putem să venim la un consens.

Chiar și acest proiect de lege, eu vreau să menționez, că tot este produsul unui consens între membrii grupului de lucru din care au făcut parte Ministerul Justiției, Procuratura, societatea civilă.

Nu este ușor să ajungi la un consens între atîția reprezentanți din diverse, să nu spun baricade, dar veniți din cercuri diferite.

De aceea vă îndemn, într-adevăr, să votăm în primă lectură acest document extrem de important.

Doamna Liliana Palihovici:

Pîna la vot, domnule ministru, mai avem încă vreo 15 deputați care s-au înscris cu întrebări.

Deci, domnul Streleț,

Vă rog.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimate domnule ministru,

În continuarea subiectului abordat anterior de domnul președinte Filat.

Prin prisma prevederilor articolului 13 din proiect care vizează independența sau ierarhia procesuală a procurorilor, aș vrea să dați un exemplu practic de modelare, cîți procurori ierarhic superiori are un procuror simplu dintr-o procuratură teritorială comparativ cu situația precedentă sau actuală, pîna la intrarea în vigoare a actualului proiect de lege și competențele respective.

Ce poate face un procuror ierarhic superior în raport cu un procuror ierarhic inferior? În mod special, dacă pornim de la prevederea din partea a doua a acestui articol, faptul că revocă, suspendă sau anulează actele emise de procurorul ierarhic inferior. Aceasta prevede și preluarea dosarelor, și transmiterea altor procurori, și în ce cazuri?

Domnul Vladimir Grosu:

Eu poate am să fac un scurt comentariu și-l voi ruga pe domnul Procuror General, deoarece ține de competența lui, în primul rînd.

Dar un scurt răspuns. După cîte eu îi număr, cam un procuror, la etapa actuală, are undeva 6 procurori ierarhic superiori și noi vrem prin aceasta ca să limităm, să fie foarte clar.

Și domnul Procuror General, dacă vă ... *(Voci nedeslușite din sală.)*

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Procuror General,

Vă rog.

Domnul Vladimir Grosu:

Procurorul-șef teritorial, șef adjunct de procuror al Procuraturii.

Domnul Corneliu Gurin:

Deci ca să modelăm cum a spus domnul Streleț, domnul președinte al fracțiunii, procurorul din sectorul Ciocana, procurorul de rînd din sectorul Ciocana din municipiul Chișinău îi are ca șefi astăzi: pe adjunctul procurorului sectorului, pe șeful Procuraturii sectorului, pe adjunctul procurorului municipal, pe procurorul municipal care, apropo, poate să ia și dosarele, apoi urmează procurorii-șefi din Procuratura Generală pe domeniul controlului urmăririi penale, este procurorul-șef de secție și, după aceasta, Procurorul General sau adjunctii Procurorului General.

Deci, minimum 6.

Domnul Vladimir Grosu:

6 sau 7.

Domnul Corneliu Gurin:

Minimum 6 sau, de fapt, așa ar fi. Însă nu în toate cazurile poate prelua dosarul, nu toți, nu toate aceste persoane pot prelua dosarul dintr-un sector în altul, spre exemplu, o poate face doar adjunctul Procurorului General și Procurorul General.

Iar procurorul-șef nemijlocit, adică adjunctul procurorului de sector și șeful Procuraturii de sector poate lua și transmite altui procuror între ei.

Conform conceptului, de fapt, se reduc posibilitățile de intervenție și de transmitere a acestor dosare și, de fapt, de anulare a hotărîrilor la o singură cale ierarhică, acesta fiind procurorul ierarhic nemijlocit, procurorul-șef sau adjunct și, după aceasta, totul trece în instanța de judecată.

Deci toate demersurile ulterioare pot fi doar prin intermediul instanței de judecată, contestate de către părți.

În același timp, cu titlu de excepție, se păstrează pentru Procurorul General. Doar Procurorul General, nu și unul din adjunctii săi, cum este sau prim-adjunctul, cum este astăzi, sau, eventual, alți șefi din Procuratura Generală, cu titlu de excepție, să poată interveni.

De acord că nu în lege, dar nici nu putem în lege să stabilim cazurile concrete, ele trebuie detaliate în Codul de procedură penală, cînd Procurorul General poate, cu titlu de excepție, să intervină, dar vă asigur că asemenea cazuri se întîmplă, atunci cînd greșesc procurorii ierarhic inferiori și altfel nu poți depăși situația. Cam aceasta, dacă este clar.

Domnul Vladimir Grosu:

Aceasta în loc de 6 sau 7 va fi ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Streleț,

Vă rog, concretizare.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Mie mi-i clar la acest subiect, nu mai am careva precizări.

Doar o precizare tehnică la articolul 17. Cine poate candida pentru funcția de Procuror General?

În alineatul (1) la litera b) se face referință la articolul 22 literele a), b), c), d) ș.a.m.d. Eu cred, m-am uitat cu atenție, probabil, se face referință, totuși, la articolul 20 pînă la urmă, iar corect ar fi referința la articolul 20 alineat (1) literele respective.

Fiindcă în caz contrar intrăm în... cu toate că eu cred că vor mai fi anumite amendamente, cine poate candida pentru funcția de Procuror General? Adică și se va pune, probabil, și excepții de la principiu ca să fie cetățean al Republicii Moldova, dar aceasta este altă temă.

Domnul Vladimir Grosu:

Da, noi revedem, domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

O altă întrebare este legată de Consiliul Superior al Procurorilor, competențele căruia, conform proiectului de lege, sînt foarte vaste și el devine, practic, un organ central în cadrul Procuraturii, un element nevralgic.

Înțelegem perfect că din oficiu în acest consiliu sînt 7, nu 6 procurori. Fiindcă sînt 6 aleși de Adunarea Generală a Procurorilor, plus Procurorul General. Adică 7 din 12.

Domnul Vladimir Grosu:

Da.

Domnul Valeriu Streleț:

Întrebarea mea este: cum s-au inspirat autorii, cînd au propus această concepție de formare a consiliului? Care sînt argumentele? Fiindcă astăzi deja a răsunit întrebarea dacă putem remodela și redimensiona în așa mod ca să nu existe, totuși, monopolul procurorilor în Consiliul Superior al Procurorilor, dar să existe și un pluralism de opinii, și alte influențe care ar putea fi resimțite.

Și dacă această concepție se bazează pe un model, pe o argumentare cvasi științifică sau nu știu, sau reieșind din anumite considerente, practic, am vrea să le-auzim.

Dacă aceasta este doar o viziune generală care nu repetă o experiență din alte state sau nu se bazează pe careva argumentări strict delimitate, de asemenea, am vrea să auzim.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule deputat,

Nu am făcut parte din grupul de lucru, dar paralela a fost făcută, din câte știu, cu Consiliul Superior al Magistraturii care tot este făcut după un model analogic și în care 6 judecători sînt aleși de către Adunarea Generală a Judecătorilor.

Deci este făcută o paralelă cu acel sistem. Da, este o viziune a autorilor și, cum am spus, haideți să votăm în primă lectură, ca în a doua să... dacă sînt idei de perfecționare care să nu contravină conceptului, le discutăm în comisie.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Procuror,

Vreți să adăugați ceva sau nu?

Domnul Corneliu Gurin:

Vreau să confirm că, într-adevăr, se reiese din experiența Consiliului Superior al Magistraturii.

Nu prea există, într-adevăr, în Europa modele care au fost aplicate ca și la noi cu Consiliul Superior al Procurorilor. Sînt, de obicei, camere care sînt în cadrul unui consiliu comun. Dar experiența Portugaliei a fost inspirată pentru acest consiliu.

Deja la aspectul de număr, că ar fi mai mulți sau ar fi mai puțini, în principiu, aici, nici nu vreau să mă expun, nu cred că este cazul.

Dar este o transpunere a situației din Consiliul Superior al Magistraturii.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Am două întrebări la care aș dori să răspundă domnul Procuror General.

Întrebarea mea ține de capitolul III articolul 13 alineatul (4).

Citez: „Procurorul este în drept să refuze executarea unei indicații, care este vădit ilegală sau care vine în contradicție cu conștiința sa juridică și o poate contesta procurorului ierarhic superior procurorului care a emis-o.” Sună foarte bine.

Domnule Procuror General,

Spuneți-mi, vă rog, în activitatea dumneavoastră a fost vreun caz cînd un procuror a refuzat să îndeplinească o indicație vădit ilegală și a mai rămas în sistem?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Procuror,

Vă rog.

Domnul Corneliu Gurin:

Deci întrebarea nu știu dacă are legătură concretă cu proiectul de lege, pentru că ...

Doamna Maria Ciobanu:

Are, are.

Domnul Corneliu Gurin:

Ascultați răspunsul.

Doamna Maria Ciobanu:

Foarte bine.

Domnul Corneliu Gurin:

Deci în proiectul de... în legea actuală tot există această normă.

Eu nu am avut demersuri în scris de la procurori prin care să conteste asemenea decizii. Dar eu știu că nu au fost demersuri, de exemplu, nici de la ofițerii de urmărire penală sau la alte structuri implicate.

Să eliberăm din funcție procurori pentru asemenea, să spunem, manifestări ale dreptului său, cel puțin în ultimii 3 ani de zile nu am auzit. În experiența mea de 2 ani de zile, cu siguranță, nu au fost procurori care să fie cercetați sau forțați să plece, sau, într-un fel, admonestați, pentru că ar fi refuzat să execute anumite indicații ilegale.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamnă Ciobanu,

Vă rog, a doua întrebare.

Doamna Maria Ciobanu:

A doua întrebare reiese din prima, domnule Procuror General.

Spuneți-mi, vă rog, cu actualul contingent de procurori pe care-l are Republica Moldova este posibil de reformat instituția Procuratura?

Domnul Corneliu Gurin:

Înțeleg subtextul întrebării. Eu cred că este posibil.

Eu cred că este posibil. Nu spun că toți 100% sînt cei mai buni, cei mai onești și cei mai devotați profesiei, dar există o schimbare, există schimbări de sânge, dacă doriți. În fiecare an vin minimum cîte 20, 25 de tineri noi. Apropo, majoritatea dintre ei sînt... destul de... bine se încadrează în profesie și se manifestă foarte bine în cadrul procuraturilor, colegii lor mai în vîrstă sau colegi care ar fi moștenit practici mai rele.

Nu vreau să fac paralelă. Procuratura este parte a societății. Întrebarea trebuie adresată cred că și viceversa.

Doamna Liliana Palihovici:

Aveți careva concretizări? Nu.

Următorul deputat, domnul Dimitriu. (*Rumoare în sală.*)

Înainte de a adresa întrebarea, domnul Dimitriu, eu pot să vă citesc lista fiecare cum v-ați înscris. Urmează domnul Munteanu – Partidul Liberal, urmează doamna Postoico – PCRM, domnul Gagauz – PSRM, domnul Cobzac – PLDM. (*Rumoare în sală.*)

Bine, dar ce să fac eu dacă așa s-a apăsător... (*Rumoare în sală.*)

Nu am dreptul. Mi-ați spus că trebuie să respect lista, eu respect lista.

Domnul Dimitriu,

Vă rog.

Domnul Anatolie Dimitriu:

Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule ministru,

Ați vorbit despre rolul foarte important al Consiliului Superior al Procurorilor, care vine în proiectul acesta de lege privind reformarea Procuraturii.

Vreau să vă întreb dacă la atribuțiile Procurorului General, alineatul (2), dumneavoastră, în proiectul de lege se... este prevăzut că „în termen de 3 luni de la numirea în funcție, Procurorul General numește adjuncții săi”.

Nu credeți că adjuncții tot ar trebui să vină la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor?

Domnul Vladimir Grosu:

Este și aceasta o opțiune, dar grupul de lucru a considerat că Procurorul General trebuie să-și aleagă echipa și oamenii cu care să lucreze și noi, eu nu consider, aceasta ne... sau ieșit din comun. Consider că este suficient de rezonabil.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Dimitriu,

Concretizare, dacă aveți?

Domnul Anatolie Dimitriu:

Da. Vă mulțumesc.

Și ca concretizare. Totodată, aș vrea să întreb, în majoritatea țărilor europene totuși există prim-adjunctul Procurorului General care îndeplinește funcția de interimat, în caz că pleacă în concediu sau în deplasare Procurorul General.

De ce a dispărut această funcție din proiectul de lege?

Domnul Vladimir Grosu:

În proiect este stipularea că se împarte competența. Procurorul General împarte competența și în caz că există... deci Procurorul General nu desemnează în locul său pe cineva care să-l înlocuiască în diferite situații, concediu, boală ș.a.m.d., procurorul cu cea mai mare activitate din rîndurile Procuraturii, cea mai mare carieră de procuror, cu alte cuvinte, acela va îndeplini funcția de Procuror

General și, într-un fel, este și el, se primește că prim-adjunct în caz de lipsă a Procurorului General.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Dimitriu,
A doua întrebare.

Domnul Anatolie Dimitriu:

A doua întrebare ține de procuraturile specializate și anume să vedeți punctul 5 privind detașarea ofițerilor de urmărire penală și ofițerilor de investigații.

Citez penultima propoziție: „Detașarea se face prin ordinul Procurorului General, cu acordul conducătorului instituției”.

Cum vedeți dumneavoastră detașarea unui ofițer de urmărire penală? Oare are dreptul Procurorul General să ordone unui ofițer de urmărire penală? Ar fi poate invers, el să facă detașarea prin ordinul conducătorului instituției, în cazul dat conducătorului IGP-ul sau CNA la cererea Procurorului General, dar nu Procurorul General prin ordin îl detașează pe un ofițer de urmărire penală de la altă instituție.

Oare are dreptul?

Domnul Vladimir Grosu:

Nu, noi... Eu am citit foarte atent acest alineat.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Procuror General,
Vă rog, dacă doriți să răspundeți.

Domnul Corneliu Gurin:

Da. Pot comenta. Acest ofițer de urmărire penală sau acest ofițer de investigației vine să lucreze într-o structură. Deci nu poate el să fie trimis și cineva să nu ia act de acest lucru.

Deci trebuie să existe ordinul Procurorului General, pentru că el se va ocupa de cazuri concrete. Și dacă vom...

Doamna Liliana Palihovici:

Nu. Întrebarea era că el este angajatul altei subdiviziuni...

Domnul Corneliu Gurin:

Deci...

Doamna Liliana Palihovici:

...și ar trebui să faceți ...

Domnul Corneliu Gurin:

Corect.

Doamna Liliana Palihovici:

... în scris o solicitare.

Domnul Vladimir Grosu:

Nu. Domnul...

Domnul Corneliu Gurin:

Aceasta și se presupune, de fapt, prin această detașare. Nu, domnul deputat a întrebat că ordinul ar trebui să fie al șefului poliției, iar Procurorul General să ia act sau alții.

Dar el vine într-o structură și s-a inspirat din practica, dacă doriți, practica vecinilor. Acolo, spre exemplu, există o competiție și ofițerii de urmărire penală, și ofițerii de investigații se bat pentru a ajunge în DNA și în ... DIICOT. Se bat. Pentru că altfel el poate lucra doar la cazuri minore sau la patrulare.

Domnul Vladimir Grosu:

Este chestie tehnică. Eu am înțeles. Deci ultima propoziție, detașarea, din alineatul (5): „Detașarea se face prin ordinul Procurorului General, cu acordul conducătorului instituției”.

Deci se primește că în practică vor trebui să fie două ordine: și ordinul instituției, de exemplu, CNA care detașează, și ordinul Procurorului General, instituția în care vine ca detașat.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Dimitriu.

Domnul Anatolie Dimitriu:

Eu văd că domnul ministru a înțeles mai exact ce am dorit eu să ...

Detașarea trebuie să fie făcută prin ordinul conducătorului ...

Domnul Vladimir Grosu:

Da. Exact. ...

Domnul Anatolie Dimitriu:

...instituției, nu al Procurorului General. Dar încadrarea sau de acum mai departe e prin ordinul Procurorului General.

Dar însăși detașarea...

Domnul Vladimir Grosu:

Două ordine. Exact.

Domnul Anatolie Dimitriu:

...trebuie să fie prin conducătorul instituției, nu prin ordinul Procurorului General.

Domnul Vladimir Grosu:

Cuvintele „cu acordul conducătorului instituției” presupune emiterea unui ordin de către, să spunem, CNA sau altcineva.

Domnul Anatolie Dimitriu:

În lectura a doua trebuie să venim cu explicații mai clare aici.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Munteanu,

Vă rog.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule ministru,

Stimați colegi,

Examinăm acest proiect de lege de aproape două ore, iar cuvântul de ordine pentru această temă a fost cuvântul „reformă”. Da?

Haideți să vedem totuși în Dicționarul explicativ al limbii române ce înseamnă acest cuvânt. Și o să citesc: „Transformare politică, economică, socială, culturală, cu caracter limitat sau de structură, a unei stări de lucruri, pentru a obține o ameliorare sau un progres”.

Vreau să menționez că acest cuvânt a fost pronunțat în această sală în ultimele două ore de 36 de ori și, probabil, va fi pronunțat exact de atâtea ori pînă la sfîrșitul examinării.

Deci cuvântul determinant în explicațiile pe care le dă Dicționarul explicativ al limbii române este „progres”.

Eu cred că anume progres trebuie să înregistrăm după eventuala adoptare a acestui proiect de lege. Or, în accepțiunea mea și sînt absolut sigur că în accepțiunea fiecărui cetățean, care este departe de debaterile pe care le facem noi aici, progres înseamnă ca Procuratura să fie una eficientă, așa cum este în România, iar procurorii să aibă capacitatea să trimită în instanța de judecată nu doar găinari și bandiți foarte mărunți, ci și politicieni, milionari, șori și altă protipendadă a noastră moldovenească.

În momentul în care Procuratura, și din punctul meu de vedere, nu poate să realizeze acest lucru în baza proiectului care s-a propus, reforma nu va fi realizată și noi o să raportăm la Consiliul Europei că noi am adoptat, am făcut reforma prin adoptarea unei legi, dar ei vor ști să citească acest lucru, pentru că eficiența nu se va deosebi de cea care există acum.

A doua. Am, de fapt, vreo 350 de întrebări, nu știu pe care să vi le adresez. Sînt foarte multe, dar totuși o să vă adresez o întrebare foarte importantă. Ați venit în Parlament cu modificarea legii, dar după care se implică și modificarea Constituției. Guvernul are această prerogativă să modifice Constituția. De ce nu ați venit în pachet sau cu alt pachet și cu modificarea Constituției?

Pentru că ne bateți obrazul și ne spuneți: Parlamentul trebuie să aibă rușine și după asta să se responsabilizeze... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vladimir Grosu:

Eu nu am spus...

Doamna Liliana Palihovici:

Continuați, domnule Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Ideea era ca dumneavoastră... și aveți timp suficient din iulie 2014, de când a fost adoptată reforma, pardon, Concepția privind reforma Procuraturii, a trecut un an de zile, ați avut suficient timp să mergeți pe aceeași cale la Curtea Constituțională, să avizați proiectul sau să ne rugați pe noi sau pe colegii dumneavoastră din fracțiune, sau să veniți paralel cu aceste două concepte și atunci lucrurile...

Dar care este ideea, de ce vă detașați de acest proiect de modificare a Constituției? Pentru că, din punctul nostru de vedere, acest lucru nu schimbă lucrurile, pentru că avem nevoie de adoptarea unei noi Constituții.

Iar în momentul în care niște prevederi se vor adopta, iar altele vor rămînea în aer, pentru că Parlamentul este așa cum este, că este emanația societății, și nu avem nici o problemă în acest sens, dar nu strîngem astăzi 2/3 pentru modificarea Constituției, atunci pun la îndoială intențiile profunde de reformă, iar...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Munteanu,

Nu pot să vă dau timp mai mult. Trei minute ați epuizat.

Vă rog, domnule ministru.

Domnul Vladimir Grosu:

Da. Nu știu ce să îi răspund domnului Munteanu că, de fapt, a făcut comentariu, dar nu întrebare. Eu am spus proiectul de lege... și în pledoaria mea am menționat... (*Valeriu Munteanu nu vorbește la microfon*) proiectul de lege este gata, de modificare a Constituției. Și nu numai proiectul de lege de modificare a Constituției, dar și este practic gata proiectul de lege adiacent, adică conex acestei legi.

De ce nu l-am înaintat pînă acum? Păi, dacă dumneavoastră nu votați acest proiect de lege, la ce bun avem să modificăm Constituția. Faceți... (*Valeriu Munteanu nu vorbește la microfon*) Eu pot să spun și eu două cuvinte?

Noi nu trebuie să venim cu amîndouă odată, noi trebuie să venim cu acest proiect de lege care trebuie să meargă primul și din urmă foarte scurt timp un întreg pachet, arsenal de legi care să asigure implementarea acestui proiect de lege. Și este gata.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Munteanu,

A doua întrebare.

Domnul Valeriu Munteanu:

Din păcate, nu m-ați convins, domnule ministru, pentru că ați avut această prerogativă, ați avut și nu doar prerogativa, ci și obligația să faceți acest lucru. Și în momentul în care nu veniți cu modificarea Constituției, revin la ideea pe care am avut-o în comisie, la dezbateri, că aceste... inițiativa de a adopta legea în primă lectură în formă foarte crudă, eu sînt absolut sigur, și o să le număr la sfîrșit, că această lege va aduna cel puțin 100, 150 de modificări.

Și în momentul în care, voi în ședință plenară, în campanie electorală veniți cu o lege care va aduna 150 de modificări la lectura a doua și lectură finală, după care va mai trebui și modificarea Constituției, atunci este clar că această lege este coaptă pe campania electorală.

A doua întrebare a mea era pe propunerea privind desemnarea Procurorului-șef al UTA Gagauzia la propunerea Adunării din regiune. Dumneavoastră sînteți membru al Guvernului. Din punctul nostru de vedere, acest lucru depășește limitele Constituției.

Dumneavoastră sînteți un jurist reabil, știți să citiți Constituția, legile. Și în cadrul Guvernului aveți și obligația pro-activă să sesizați în momentul în care o lege este în disonanță cu Constituția. În momentul în care se merge pe o paradigmă veche și în disonanță cu Constituția, dumneavoastră preferați să adaptați sistemul Procuraturii și alte sisteme la o lege care depășește limitele Constituției.

De ce nu sînteți activ în acest sens ca să mergeți și să clarificați acest lucru la Curtea Constituțională? Știu că politic e complicat, dar nimic nu este ușor în această republică.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule Munteanu,

Dumneavoastră ați enunțat ideea că mergeți la Curtea Constituțională. Eu salut acest lucru. Eu cred că voi fi mai activ și în acest domeniu. Da.

Doamna Liliana Palihovici:

Clar. Nu este clar numai ce are Procuratura cu campania electorală.

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Domnule ministru,

Pe dumneavoastră nu trebuie să vă mire faptul că au loc aceste dezbateri atît de aprinse și poate sînt unele întrebări banale din partea deputaților, dar trebuie să vă aducem la cunoștință, fiindcă noi nu... în comisie nu s-a dezbătut acest proiect, unde puteau foarte multe întrebări care acum sînt înaintate din partea deputaților să fie clare în ședințele comisiilor.

În Comisia drepturile omului și relații interetnice, la fel, cunosc că încă nu a fost dezbătut acest proiect. Desigur că vor fi foarte multe amendamente, cum și s-au expus acum colegii.

Dar vreau să vă adresez și eu o întrebare, poate că este banală, dar, oricum, trebuie să fie clarificată, ca să nu înaintăm oarecare amendament care va fi pe urmă respins. Au fost cazuri când a fost numit Procurorul General și, conform legii, era prevăzut că dumnealui înaintează candidaturile la procurorul... la funcția de adjuncți.

În cazul dat dumneavoastră... care e poziția dumneavoastră? Deci poate este necesar de arătat și termenul acesta care... la care se înaintează la funcția de procuror adjunct. Fiindcă, zic încă o dată, se târăgănează, se tergiversează acest moment. Și, uneori, câte 6, 7 luni sau chiar mai mult nu este, nu sînt înaintate aceste candidaturi. Care este poziția dumneavoastră?

Domnul Vladimir Grosu:

Stimată doamnă deputat,
Proiectul de lege prevede...

Doamna Maria Postoico:

Deci articolul 18, aici unde se prevede numirea în funcție a adjuncților Procurorului General.

Domnul Vladimir Grosu:

Da. Și proiectul de lege prevede că Procurorul General, în decurs de 3 luni de zile, desemnează adjuncții săi. Termenul pentru adjuncți... termenul mandatului nu este exact, dar se menționează că mandatul adjuncților expiră odată cu expirarea termenului mandatului Procurorului General. Aceasta înseamnă că, în linii generale, el trebuie să coincidă.

Doamna Maria Postoico:

Cu mandatul...

Domnul Vladimir Grosu:

Cu mandatul Procurorului General.

Doamna Maria Postoico:

... Procurorului General.

Domnul Vladimir Grosu:

Și, totuși, deci ei își exercită mandatul și mandatul lor, al adjuncților, expiră odată cu expirarea mandatului Procurorului General. Dar ei își continuă exercitarea funcțiilor pînă la desemnarea noilor adjuncți.

Deci, în linii generale, mandatul adjuncților coincide sau poate să difere cu câteva luni de zile de mandatul Procurorului General.

Doamna Maria Postoico:

Da. Și o concretizare, la fel, la acest articol. Alineatul (3), deci „Adjuncții Procurorului General se numesc în funcție fără concurs, prin ordinul Procurorului

General, cu acordul Consiliului Superior al Procurorilor”. Întrebarea este: acordul acesta dacă nu este exprimat, în cazul dat cum va proceda Procurorul General?

Domnul Vladimir Grosu:

Dacă nu este...

Doamna Maria Postoico:

Nu va... dacă nu va deține acest acord.

Domnul Vladimir Grosu:

Înseamnă că trebuie să-și aleagă alți adjuncți, dacă nu are decizia de accept al Consiliului Superior al Procurorilor.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Și acordul se exprimă prin contrasemnătură sau printr-o decizie a Consiliului Superior al Procurorilor?

Domnul Vladimir Grosu:

Doamnă Postoico,

Eu presupun că printr-o decizie a Consiliului Superior al Procurorilor. Dar de ce am spus „presupun”? Deoarece trebuie să fie adoptate un șir de regulamente, inclusiv Regulamentul de activitate a Consiliului Superior al Procurorilor în care se va reflecta acest lucru, cum acționează, de exemplu, în situația dată. Cum? Prin luarea unei decizii ș.a.m.d.

Doamna Maria Postoico:

Și a doua întrebare.

Deci fiecare... orice reformă, noi cunoaștem, că are un cost. Acum cunoașteți, după acest proiect, cam care va fi costul acestui proiect care a fost înaintat și dezbătut acum în Parlament?

Domnul Vladimir Grosu:

Este foarte... sîntem la o etapă foarte prematură poate ca să spunem care ar fi costurile, deoarece costurile acestei reforme nu se reflectă doar în majorarea de salarii pentru procurori.

Un compartiment foarte mare în costurile reformei Procuraturii se mai conține și în aceste sedii ale Procuraturilor raionale care vor fi optimizate și foarte apropiate de optimizarea hărții instanțelor de judecată care are loc tot acum, în lunile acestea. Și trebuie să fie votată o altă lege pentru optimizarea hărții judecătorești care se între în vigoare de la 1 ianuarie 2016. Deci este... depinde una de alta. De aceea mă voi abține aici ca să...

Doamna Liliana Palihovici:

Mai aveți concretizări?

Domnul Vladimir Grosu:

... ca să fac un comentariu mai exact.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Gagauz.

Domnul Fiodor Gagauz:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Уважаемый господин министр, периодически центральные власти предлагают законопроекты, которые не учитывают статус Гагаузской автономии согласно закону об особом правовом статусе 94-го года, в том числе и исходящие от Министерства Юстиции, к сожалению.

Представленный вами законопроект также не учитывает положения данного закона. Конкретно, статья 21: «Прокуратура Гагаузии осуществляем свою деятельность в соответствии с Законом о Прокуратуре Республики Молдова с исключениями, предусмотренными настоящим законом.»

Часть 2. «Прокурор Гагаузии назначается Генеральным прокурором Республики Молдова по представлению Народного Собрания и является по должности членом коллегии Генеральной прокуратуры Республики Молдова.»

И часть 3. «Нижестоящие прокуроры Гагаузии назначаются Генеральным Прокурором Республики Молдова по представлению Прокурора Гагаузии, согласованному с Народным Собранием.»

Вопрос. При подготовке данного законопроекта почему вы не соблюдаете требования закона об особом правовом статусе, специального органического закона, каким является закон о статусе Гагаузии? И почему не привлекли к работе рабочей комиссии представителей Гагаузии?

Спасибо.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule deputat,

În viziunea noastră se respectă Constituția și se respectă Legea privind statutul juridic special al Găgăuziei prin acest proiect de lege. De altfel, prin acest proiect de lege, să știți, că nu se modifică esențial ceea ce avem noi astăzi cu numirea procurorilor în UTA Găgăuzia, absolut. Nimic mai puțin nu se dă sau nu se ia din competențele UTA Găgăuzia.

Cu privire la a doua întrebare, pe care dumneavoastră ați menționat-o, de ce nu au fost atrași specialiștii din autonomia Găgăuză la elaborarea acestui proiect de lege? Eu înseamnă că trebuie să menționez, cu regret, că invitațiile Ministerului Justiției la Conferința finală de dezbateri, când trebuiau să fie aduse modificări finale, care a avut loc o lună și jumătate în urmă, aproximativ în jur de 20 aprilie anul curent, noi am invitat reprezentanții și ai Comitetului executiv al Gagauziei și

ai Adunării Populare din Găgăuzia, regretabil, nimeni nu s-a prezentat. Mai mult, în ședința de Guvern Bașkanul nu a intervenit să facă careva comentarii, deoarece, iarăși, a lipsit.

În ședința Comisiei juridice, numiri și imunități care a avut loc săptămîna aceasta, eu personal, înainte de ședința comisiei, am semnat o invitație în adresa Adunării Populare, solicitînd desemnarea și trimiterea unui reprezentant al Adunării Populare chiar cu gîndul ca să vedem care sînt propunerile chiar și la această etapă de dezbateri în cadrul Comisiei juridice, numiri și imunități, adică dezbateri în comisia parlamentară. Nimeni nu a venit.

Nu este vorba de rea-voință a Ministerului Justiției sau grupului de lucru, sau a altcuiva. Eu vă îndemn în continuare, domnule Gagauz, ca să trimiteți, totuși, să delegați reprezentanți ai Adunării Populare la discuțiile, dezbaterile care vor avea loc, presupun eu, după prima lectură, deja, totuși, să vină cineva din UTA Găgăuzia. Noi am solicitat chiar concret delegarea domnului Leciu, care este membru al Adunării Populare, care are o vastă experiență ca procuror, inclusiv procuror al UTA Găgăuzia, dar, regretabil, noi nu l-am avut în calitate de expert invitat și oaspete. Nu este greșeala autorităților centrale.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Gagauz,
Vă rog, a doua întrebare.

Domnul Fiodor Gagauz:

Am o precizare. Я думаю, уважаемый господин министр, нет никаких оснований, чтобы Вы не учитывали требования вышеизложенного закона. И когда вы говорите о том, что Вы их учитываете... Если говорить конкретно, то однозначно Вы их не учитываете. Вы нейтрализуете положения Закона об особом правовом статусе, с чем, я думаю, гагаузская сторона не будет согласна. И, на мой взгляд, процедура назначения прокурора Гагаузии, территориальных прокуроров должна сохраниться. Если коллегия как коллегиальный орган Прокуратуры трансформирует и эти функции передаются Высшему совету прокуроров, то логичным является, чтобы прокурор Гагаузии являлся по должности членом Высшего совета магистратуры. И эти положения на следующих чтениях, при обсуждении, на мой взгляд, должны быть Вами учтены.

Что касается Ваших приглашений представителей автономии, в том числе и уважаемого господина Лечу, якобы Вы информировали. Насколько мне известно, видимо, приглашение в такой форме было сделано, чтобы он практически не смог участвовать. Готовность есть, предложения со стороны автономии будут, просьба, чтобы вы их учитывали в предстоящих изменениях, которые, возможно, будут поступать.

Второго вопроса у меня нет.
Спасибо.

Domnul Vladimir Grosu:

Domnule Gagauz,

Invitația pentru domnul Leciu, ca reprezentant al Adunării Populare din Găgăuzia a fost fix aceeași invitație ca și pentru toți ceilalți invitați pentru ședința Comisiei juridice, numiri și imunități. Eu nu știu ce a fost găsit inadecvat.

Faptul că noi nu am beneficiat, chiar eu sincer spun, de expertiza domnului Leciu. Și aceasta este regretabil. Dar eu cred ...

Doamna Liliana Palihovici:

Am înțeles, domnule ministru.

Stimați colegi,

Avem exact două ore de când lucrăm. Continuăm sau pauză? Continuăm. (*Rumoare în sală.*) Nu, nu, eu întrebam, dacă pauză și apoi continuăm sau ...? Continuăm? (*Rumoare în sală.*) Da, continuăm.

Domnul deputat Cobzac.

Domnul Grigore Cobzac:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule ministru,

Am și eu două întrebări. Țin să vă informez că nu sînt jurist de profesie. Și în calitatea mea de cetățean, atît de cetățean simplu, cît și de deputat am o temere de o instituție închisă, netransparentă, care noi știm în ce poate să se transforme. Avem exemple destule.

Am citit cu profundă satisfacție articolul 3 alineatul (2). Principiile de organizare și activitate ale Procuraturii și ale procurorului.

Alineatul (2). Îl citesc integral: „Organizarea și activitatea Procuraturii este transparentă și presupune garantarea accesului societății și al mijloacelor de informare în masă la informațiile despre aceasta, cu excepțiile ...” ș.a.m.d.

Este foarte bine scris, dar, la părerea mea, rămîne declarativ. Din ce cauză? La articolul 6. Drepturile și obligațiile procurorului. Alineatul (3): „Procurorul este obligat”. Nu se pomenește nimic despre această obligație a procurorului. Nu este nici un alineat despre comunicarea cu societatea civilă, cu presa ș.a.m.d.

Mai mult ca atît, articolul 15 „Interdicțiile” alineatul (1) litera d): Procurorul este obligat să facă declarații publice cu privire la cauze pe care nu le instrumentează... sau cu privire la cauze pe care le gestionează dacă acestea „ar putea încălca prezumția nevinovăției”. Este bine scris. „Dreptul la viața privată”. Este bine scris. „Și oricărei persoane”. Tot este bine scris.

Și ultima sintagmă „sau ar putea afecta urmărirea penală”. Vă asigur că această ultimă sintagmă va exclude orice posibilitate de a accesa informația prevăzută de lege pe o cauză penală sau alta, sau ce ține de activitatea Procuraturii.

Întrebarea mea: nu ar fi mai bine ca să fie stipulate în lege cazurile concrete cînd, ce informație se permite de furnizat din cauze penale și ce nu se permite? Și de exclus această sintagmă ce ar putea afecta urmărirea penală, care, la părerea mea, gata, ar reduce la zero toate eforturile în acest sens.

Domnul Vladimir Grosu:

Da, este foarte bine că nu sînteți jurist, părerea unui „nejurist” ...

Domnul Grigore Cobzac:

Spuneți mai tare că nu au auzit toți.

Domnul Vladimir Grosu:

Este foarte bine că nu sînteți jurist, că părerea unui „nejurist” foarte deseori este mai importantă cînd elaborezi un proiect de lege, că el nu se adresează doar juriștilor, ba chiar, în primul rînd, „nejuriștilor”.

Vreau să spun că, stimate domnule deputat, în serviciul sau în structura Procuraturii există Serviciul protocol, Serviciul presă care trebuie să dialogheze cu cei din afară: cu mass-media, cu cetățenii, cu altcineva. Probabil asta s-a avut în vedere cînd procurorul nu trebuie el, în primul rînd, să comunice cu mass-media, ceea ce nu i se interzice, da fapt, dar trebuie să fie atent în declarațiile lui. Dar prima sarcină a Serviciului comunicare, protocol cu mass-media trebuie să asigure comunicare cu ceilalți din afara Procuraturii.

Dar doleanțele dumneavoastră eu nu le găsesc nelogice. Și eu propun pentru a doua lectură să gîndim anume o formulă, ca, într-adevăr, să nu se transforme deci formularea aceasta în a pune cruce pe oricare acces la altă informație. În afară de aceasta, propunerea dumneavoastră, de fapt, se regăsește și în anumite articole din Codul de procedură penală și trebuie să ne gîndim, ca să nu contravină una alteia. De aceea, eu propun pentru a doua lectură să revenim la propunerea dumneavoastră cu privire la ultimul articol care l-ați menționat.

Domnul Grigore Cobzac:

Vă mulțumesc.

Într-o măsură oarecare sînt satisfăcut de răspuns. Și aș vrea printr-un exemplu concret să-l calificați dacă el ar fi, conform acestei legi, o solicitare pe care o s-o expun puțin mai jos sau nu ar fi conform acestei legi?

Cazul BEM. De exemplu, eu ca și deputat sau ca și cetățean simplu, ar fi legală o solicitare de a mea de a afla cifra concretă a prejudiciului? Asta parcă sună în presă, parcă nu sună. Dar noi avem altă informație care ține că sînt deschise 22 de cazuri penale.

Iată, suma prejudiciului estimativ în aceste 22 de cauze penale este egală cu prejudiciul în general sau nu este egală?

Deschid parantezele, eu vreau să știu dacă sub urmărire penală acuma sînt... este tot prejudiciul... este acoperit cu urmărire penală, tot prejudiciul adus în cazul BEM sau nu?

Sau nouă ni se propun cîteva dosare acolo, 22, care 10 milioane, care 5 milioane în sumă totală ca și prejudiciul de vreo 300 de milioane, dar miliardul rămîne deoparte.

Este legală această solicitare a mea sau nu, conform acestei legi?

Domnul Vladimir Grosu:

În viziunea mea, da.

Domnul Grigore Cobzac:

Dar conform legii vechi?

Domnul Vladimir Grosu:

La fel, da, în viziunea mea.

Domnule Procuror,

Poate doriți să interveniți?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Procuror General,

Vă rog.

Domnul Corneliu Gurin:

Deci, întrebarea, de fapt, este retorică și eu cred că domnul deputat înțelege foarte bine care ar fi răspunsul. Nu vreau să vă dezamăgesc, dar să spunem că avem un prejudiciu clar estimat în legătură cu dosarele vizînd sistemul financiar la această etapă nu există.

Referitor dacă întrebarea este legală sau nu, este legală și dacă aveți dreptul sau nu aveți dreptul. În primul rînd, transparența presupune pe acei care sînt părți în dosar.

Pentru că orice alte interferențe și orice alte doleanțe, solicitări etc. pot fi interpretate ca imixtiune sau ca aflarea unor date, pe care nu ar trebui să le cunoască acei ce nu sînt parte în proces.

În calitate de deputat, exponent al interesului public, sigur că aveți dreptul la informațiile corespunzătoare.

Însă în întrebarea care ați formulat-o cu concretizare, ea chiar este prematură la etapa actuală. Și nimeni n-o să stea să vă facă sinteză, să adune toate dosarele, să vă spună dacă aceasta este conform sau nu este conform, vom putea recupera sau dacă am pus... va fi sechestrat, va fi confiscat sau nu va fi confiscat.

Deci, prejudiciul este o etapă care se determină poate chiar după acele expertize financiare contabile care știți singur și eu v-am spus și data trecută am declarat aici că durează și uneori îți dau rezultate cu totul altele, decît te aștepți. Și aceasta este.

La etapa actuală diferite cifre se vehiculează, n-o să vă dea nimeni, nici organul de urmărire penală, nici BNM, nici administratorul special al BEM, pentru că ei nu au formulat încă respectivele estimări ale prejudiciului.

Dar aceasta eu cred că ține de altă temă, nu de proiectul de lege propriu-zis cu privire la Procuratură.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Cobzac,

Aveți careva precizări?

Da, vă rog.

Domnul Grigore Cobzac:

Doar vroiam să-i mulțumesc pentru răspuns.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Novac.

Domnul Grigore Novac:

Vă mulțumesc, doamnă președinte al ședinței.

Am să încep cu remarcă și aș vrea să atrag atenția aici domnului Procuror General, dar și domnului ministru.

Deci, stimabili domni, trebuie să știți și, cum ați spus dumneavoastră, domnule Procuror General, cu regret, nu știți. Eu am deschis chiar dicționarul de termeni juridici și așa termen ca „criminalitate organizată” nu există.

Și dau citire: există termeni de „crimă”, „crimă organizată”, „criminalitate” ș.a.m.d.

Acuma la întrebare. Deseori se întâmplă că acțiunile sau inacțiunile procurorilor discreditează imaginea Procuraturii. Și în acest sens, aș vrea să vă întreb, care sînt mecanismele și modalitățile de sancționare a procurorilor pînă la etapa de demitere din funcție?

Domnul Vladimir Grosu:

Este vorba de paleta de sancțiuni. Vă referiți care pot să fie aplicate față de un procuror ...

Domnul Grigore Novac:

Pînă la etapa, vor fi demiși ori ...

Domnul Vladimir Grosu:

Pînă la – sînt toate.

Domnul Grigore Novac:

În proiect, eu mă refer la proiect acuma.

Domnul Vladimir Grosu:

Da. În proiect se prevede că odată ce a fost constatată vinovăția unui procuror în comiterea unei abateri disciplinare, față de el poate fi aplicat: avertismentul, mustrarea, retrogradarea din funcție, reducerea salariului între 15 și 30% și demisia. Altceva? Asta este.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Novac.

Domnul Vladimir Grosu:

Este comiterea unei abateri disciplinare. Aceasta este temeiul juridic și cu privire la...

Domnul Grigore Novac:

Așa. Eu am adresat întrebarea ceea ce ține de discreditarea imaginii. Deci, a sunat – de discreditare a imaginii. Nu mă refer la faptul că nu vine la serviciu ori a comis o faptă ilicită în timpul atribuțiilor de serviciu ș.a.m.d.

Eu mă refer la discreditarea imaginii.

Domnul Vladimir Grosu:

Și aceasta poate să fie. Eu dacă deschid... Este vorba de încălcarea ... procurorilor ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Procuror General,
Vă rog.

Domnul Vladimir Grosu:

... și această încălcare tot poate să ducă la sancțiune disciplinară.

O sancțiune disciplinară poate să urmeze odată cu încălcarea fie procesuală, fie a Codului de deontologie și etică al procurorilor, deoarece există un asemenea cod.

Domnul Corneliu Gurin:

Într-adevăr, discreditarea imaginii și prejudicierea intereselor publice prin anumite acțiuni ale procurorilor constituie o încălcare a Codului de conduită, a Codului de etică. Și astăzi chiar sîntem la etapa nouă de elaborare a unui cod mai mare de etică, care va include încă multe alte aspecte.

Și foarte multe sancțiuni se aplică, apropo, pentru încălcarea Codului de etică, dar nu pentru încălcări procesuale. Pentru că la încălcările procesuale adesea este situația de discreție și în instanță nu ar putea să fie... procurorii respectivi ar putea să obțină câștig de cauză, dacă-s sancționați.

Dar dacă se merge pe încălcarea de etică sau de comportament, atunci ține. Și cu criminalitatea organizată. Iată, numai ce am deschis.

Avem Lege cu privire la prevenirea și combaterea criminalității organizate, adoptată de către Parlament în 2012, avem Strategia națională de prevenire și combatere a crimei organizate, avem multe altele, ar trebui de citit legislația, probabil, nu dicționarele.

Doamna Liliana Palihovici:

Trebuie să introducem denumirea legilor în DEX și atunci o să fie bine.

Domnul Novac,
Precizare, dacă aveți.

Domnul Grigore Novac:

De precizare. Probabil, cînd s-a elaborat acea lege, la fel, au inventat un termen și acuma încearcă să-l îndreptățească. Dar faptul că el nu-i în dicționarul de termeni juridici, denotă că...

Domnul Corneliu Gurin:

Dicționarul a rămas în urmă.

Domnul Grigore Novac:

Bine, am a doua întrebare.

Domnul Corneliu Gurin:

Dicționarul a rămas în urmă. Ele au capacitatea de a se învechi.

Domnul Grigore Novac:

Domnule Procuror General,

Vreau să vă spun că-i de pe justice.md, aceasta-i site oficial al Republicii Moldova, nu-i de pe ...

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, a doua întrebare. Despre dicționare o să discutăm altă dată.

Domnul Grigore Novac:

A doua întrebare. Deci, se creează impresia că acest proiect de lege parcă se vrea să facă ceva, însă a fost elaborat în grabă, nu există avizele comisiilor ș.a.m.d.

Deci, o să fac trimitere la articolul 17 din secțiunea I „Numirea Procurorului în funcție”.

Și aici, domnule ministru ori domnule Procuror, care doriți, puteți să răspundeți, la funcția de Procuror General poate candida persoana care întrunește următoarele condiții: „a) are o experiență profesională de 10 ani de activitate în domeniul dreptului, dintre care 5 ani în funcția de procuror.”

Întrebarea mea sună în felul următor: dar ce se întâmplă cu persoanele care au activat 10, 20 de ani, 15, nu are importanță, în sistemul judecătoresc, în ofițer de urmărire penală și altele? Dar au acești 10 ani de activitate în sistemul de drept. Nu pot candida?

Domnul Vladimir Grosu:

Ce să se întâmple?

Ei trebuie să aibă ca condiție, aceasta este o condiție, 10 ani de activitate în domeniul dreptului inclusiv, dintre care 5 ca procuror.

Domnul Corneliu Gurin:

Doar pentru funcția de Procuror General.

Deci, aceasta și este ideea ca să fie reprezentant al breslei, al profesiei. Adică să fie un om cu experiență în domeniu.

Domnul Vladimir Grosu:

Dacă a fost judecător totuși nu cunoaște specificul în detalii mărunte ceea ce se întâmplă în Procuratură. Și ideea autorilor a fost, totuși, să aibă experiență și de procuror ca să știe detalii mărunte, nu numai la nivel de cunoaștere a sistemului dintr-o parte. Eu cred că este ceva binevenit.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Novac,
Ultima precizare, vă rog.

Domnul Grigore Novac:

Da. Deci, considerați că persoanele care activează în sistemul de drept, mă refer la judecători, mă refer la ofițeri de urmărire penală, habar n-au ce se face în procuratură? Așa reiese?

Domnul Vladimir Grosu:

Consider că habar au, lucrează vreo 5 ani în Procuratură, se duc, mai lucrează vreo 5 ani sau mai mult în instanțele de judecată sau în altă parte, în avocatură și pot să pretindă la funcția de Procuror General.

Dumneavoastră doar vă doriți un Procuror General cu experiență vastă și multilaterală? Ca și mine.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Novac.

Domnul Grigore Novac:

10 secunde.

Doamna Liliana Palihovici:

10 secunde domnului Novac.

Domnul Grigore Novac:

Deci, ca o precizare. Știți, ca în bancul cela: „Nu trebuie de schimbat mobila, dar trebuie de schimbat cadrele”.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Lipskii.

Domnul Oleg Lipskii:

Da, mulțumesc frumos.

Întrebarea scurtă și, poate, destul de simplă.

Cine o să se ocupe de cauzele civile în cazul în care Procuratura o să se ocupe numai de cauzele penale?

Domnul Vladimir Grosu:

Mă scuzați, dar eu n-am înțeles.

Domnul Oleg Lipskii:

Ați înțeles, da?

Domnul Vladimir Grosu:

Da.

Ce se întâmplă cu cauzele civile? Cauzele civile sînt intentate, ce făcea sau ce face și la moment procurorul în cauzele civile sau de care cauze civile se ocupă acum instituția Procuraturii.

În mare parte pentru a proteja persoanele vulnerabile. Este vorba de minori, persoane private de capacitatea de exercițiu sau limitate de capacitatea de exercițiu.

Noi avem instituția ombudsmanului care se ocupă și ați votat legea. În acest sens, ombudsmanul trebuie fortificat ca să se ocupe cu protecția grupurilor vulnerabile.

Noi am dezvoltat, cu ajutorul dumneavoastră. Dumneavoastră ați votat legi pentru... Legea cu privire la asigurarea ... asistența juridică garantată de stat. Noi am extins-o... multe categorii victime ale infracțiunilor, minorii victime ale infracțiunilor, pensionarii și alte grupuri vulnerabile care pot solicita avocat, nu procuror.

Procurorul trebuie să se ocupe cu ceea ce trebuie să se ocupe. Pot solicita avocat din contul bugetului de stat ca să-i reprezinte interesele în instanța de judecată, dacă este cazul. Noi avem organele de tutelă și curatelă care, de fapt, protejează și merg în instanță de judecată pentru a proteja drepturile persoanelor vulnerabile.

Nu rămîne nimic fără acoperire. Ba din contra, la moment toate aceste segmente – ombudsmanul, Procuratura, APL-ul, administrația publică locală cu direcția ei de tutelă și curatelă, în mare parte se suprapun și este o cheltuială, în viziunea mea nejustificată, a banului public.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Lipskii,

Mai aveți întrebări?

Vă rog.

Domnul Oleg Lipskii:

Deci tot destul... cred că e simplu să răspundeți la întrebarea aceasta. Cu legea cărei țări, iată, legea despre care vorbim este asemănătoare sau coincide, sau deci despre ce țară putem vorbi unde deja așa lege este și ea funcționează?

Domnul Vladimir Grosu:

Dacă va fi adoptată – în Republica Moldova. O altă țară nu există, că noi nu copiem orbește proiecte de legi din altă țară. Am spus că doi ani de zile, ba chiar mai mult, proiectul de lege a fost în lucru în cadrul acestui grup de lucru. Doi ani

de zile s-a lucrat, nu în grabă, peste noapte, cum unii au încercat să observe s-au ... s-au luat elemente bune care lucrează în prezenta lege acum, la moment, care este în vigoare din 2008.

Au fost luate anumite elemente, cum domnul Procuror General a menționat, anumite elemente cu Consiliul Superior al Procurorilor din Portugalia, dar aceasta foarte, foarte puțin.

Anumite elemente, cum este detașarea ofițerilor de urmărire penală și ofițerilor de investigație din organul de urmărire penală, de exemplu CNA sau alte organe în Procuratură, detașarea.. o instituție care este asemănătoare cu instituția DNA-ului din România, dar nu există un alt proiect de lege despre care v-aș spune că coincide 70, 80 sau 90 la sută cu proiectul care vi-l propun atenției astăzi.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Casian.

Domnul Ion Casian:

Da. Mulțumesc, doamnă Președinte.

Stimați colegi,

Domnule ministru,

Am luat cunoștință de proiectul care îl susțineți aici și constatăm un șir de neclarități, atât de ordin tehnic, cât și de ordin conceptual.

De exemplu, la articolul 48 se propune deci ca rezultatele verificării sesizării privind faptele care pot constitui abateri disciplinare care se... aceste verificări se efectuează de către un inspector care nu este procuror în funcție. Și aici îi dați competență la litera a) de încetare a procedurii disciplinare.

Cred că aici ar putea fi, logic ar fi de refuz în începerea procedurii disciplinare și nu încetarea procedurii disciplinare, această competență fiind la... urmează să fie la Colegiul de disciplină.

Dacă drept înțeleg ori nu.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu am înțeles firul dumneavoastră. În viziunea mea, poate să fie formulat și așa cum este, și poate să fie acceptată și versiunea dumneavoastră, că în fine depinde.... tot este vorba fix de aceeași, cum dacă vorbim de proces penal. Ori el se întentează imediat și pe urmă se încetează, ori se verifică materialele și pe urmă se refuză în pornirea procesului penal.

Așa și aici, noi putem... Eu consider aceasta ca o observație tehnică și în comisie noi putem să discutăm. Reformularea nu duce la schimbări de concept.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Casian.

Domnul Ion Casian:

Așa. Deci și a doua la care vreau să atrag atenția, la articolul 15 unde sînt interdicțiile pentru procurorul care este în exercițiul funcției. Dar nu se vorbește nimic despre procurorul care a demisionat, care s-a dus.

Noi cunoaștem din practică, eu cunosc deci, fiindcă am exercitat pînă acum avocatura, pînă a veni în Parlament, și cunoaștem că o bună parte din procurori vin la noi în avocatură. După 10 ani de stagiu în profesie ei obțin licența fără examene. Din ultimele dosare care le avem noi, dintre avocații care sînt atrași la răspundere penală marea majoritate sînt foști judecători, procurori și colaboratori de poliție.

Deci nu ar fi logic ca să fie în lege instituit ca procurorul care a activat deci după... vasăzică procurorul, după demisie, să nu aibă dreptul de a profesa activitatea de avocat în raza instituției în care a activat, fiindcă aceasta ar preveni, într-o măsură oarecare, deci traficul de influență.

Domnul Vladimir Grosu:

Nu. Nu, domnul Casian. Nu cred, deoarece există instituția recuzării. Și dacă există în proces civil și penal instituția recuzării, înseamnă că în cazul de față judecătorul sau avocatul, fost procuror, își ia autorekurs și nu participă în ședința dată. Dar eu cred că ar fi extra... am merge prea departe dacă noi am interzice acestui actual avocat, fost procuror, ca să participe într-o instanță de judecată.

În viziunea ... totuși. (*Rumoare în sală.*) Eu... Haideti atunci, aceasta este părerea mea, dar dați să discutăm dar în comisii, că sînt argumente și „pro”, și „contra”.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Casian,
Mai aveți vreo concretizare?
Vă rog.

Domnul Ion Casian:

Da. Mulțumesc.

Deci și următoarea, ceea ce ține de concepție. Deci ceea ce se propune, domnule ministru, optimizarea structurii Procuraturii, excluderea, să zicem, a Procuraturii militare, Procuraturii de transport și procuraturilor la nivel al curților de apel, referitor la ierarhia procurorilor și mecanismul de numire a Procurorului General, după părerea mea, deci el nu este în spiritul propunerii reformării acestei instituții, care vine de la Consiliul Europei și sîntem monitorizați pe parcursul al multor ani, practic 20 de ani.

Fiindcă schimbarea sau mecanismul de numire în funcție de la o instituție care și una este, și Președinția, în cazul de față se propune Președintele să fie, și Parlamentul, ambele sînt instituții politice. Și într-un caz, și în altul politicul va fi asupra, va plana asupra acestei instituții.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Casian,
Succint...

Domnul Ion Casian:

Care...

Doamna Liliana Palihovici:

... concretizarea o... Vă rog.

Domnul Ion Casian:

Nu credeți că ar fi cazul că, în primul rînd, ar trebui să fie adoptată o nouă Constituție și după aceea de venit cu aceste propuneri de numire a Procurorului General?

Domnul Vladimir Grosu:

Domnul Casian...

Domnul Ion Casian:

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu am răspuns cred că la întrebarea dată și nu trebuie să repet. Cu privire doar la remarcă, dumneavoastră ați spus că... sau ați sugerat ideea, cel puțin, că nu vine în spiritul observațiilor Consiliului Europei.

Doamna Liliana Palihovici: *(Nu vorbește la microfon)*

Doi mai sînt.

Domnul Vladimir Grosu:

Eu cred că totuși vine. Noi am avizat-o la ...

Doamna Liliana Palihovici: *(Nu vorbește la microfon)*

Mai sînt doi.

Domnul Vladimir Grosu:

...Comisia de la Veneția. Asta este organul de bază al Consiliului Europei, care a avizat-o pozitiv, sugerînd că vom merge înainte dacă vom adopta acest proiect de lege. Nu pot să contrazic la acest capitol Comisia de la Veneția.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,
Mersi.

Mai sînt doi deputați înscriși pe listă și este domnul Lupu, care a solicitat de procedură cuvîntul.

Vă rog, domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Eu am urmărit cu maximă atenție dezbaterile, întrebările și am observat că acum, la o distanță de două ceasuri și ceva de la începutul dezbaterilor, se adresează întrebări la care deja s-a răspuns de două sau de trei ori. Deci se repetă deja.

Eu gândesc că odată ce toate ideile și întrebările, ca și conținut, și esență, s-au epuizat, eu propun aplicarea articolului 108.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, voi supune votului. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Lupu,

Poate dăm voie, că dintre cei doi deputați unul a adresat deja două întrebări.

Domnul Zagorodnîi a adresat. Deja puteți să vă retrageți din lista...

Cel care nu a adresat nici o întrebare este doar domnul Brega. Poate îi permitem lui și încheiem dezbaterile? (*Rumoare în sală.*)

Da. Domnul Brega, juristul Parlamentului,

Vă rog. (*Rîde.*)

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc pentru apreciere, doamnă Președinte.

Dar vreau să vă spun că oleacă mai jos ca dumneavoastră sînt jurist, cu o... de o calificare mai mică.

Domnule ministru,

Deoarece apreciați întrebările „nejuriștilor”, o să vă adresez și eu o întrebare. Iată, eu ascultînd toate discuțiile, dezbaterile, întrebările colegilor deputați, răspunsurile dumneavoastră, se conturează două tendințe. O tendință foarte bună, lăudabilă, unde sînt foarte multe articole care ar duce la reformarea Procuraturii, ceea ce ar permite să raportăm partenerilor externi că, iată, s-a început reforma Procuraturii.

Și a doua tendință, unde s-au introdus două articole: primul – „numirea Procurorului pe 7 ani” și al doilea – „numirea Procurorului de către Președintele Republicii”, care sînt la moment anticonstituționale. Desigur că ele vor intra în vigoare la modificarea... la aprobarea noii Constituții.

Aceste două momente, aceste două articole au fost introduse conștient, deoarece este clar că în situația politică de astăzi, noua Constituție o să fie adoptată, cel puțin, peste 10-12 ani. Cineva are interesul de a păstra situația reală care este astăzi.

Vă întreb: nu vă pare că mimăm reforma Procuraturii, pentru a raporta cuiva ceva? Dar solicităm să menținem situația reală care este astăzi, să nu pierdeți cineva Procuratura din mîinile sale. Nu vi se pare?

Domnul Vladimir Grosu:

Nu, nu mi se pare. Sînt adevărate reforme.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, domnule Brega,
A doua întrebare, dacă o aveți.

Domnul Gheorghe Brega:

Am o mică precizare.
Domnule ministru,
Mi se face impresia că noi construim casa începînd cu acoperișul, neavînd nici temelia, nici pereții.
Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.
A fost epuizată lista deputaților care s-au înregistrat pentru a adresa întrebări.
Domnule ministru,
Vă mulțumesc.
Și o invit pe doamna Apolschii să prezinte raportul comisiei.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimată doamnă Președinte,
Stimați colegi,
Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege nr.202 din 18 mai cu privire la Procuratură, inițiativă legislativă a Guvernului.
În raportul prezentat de către comisie sînt expuse, de fapt, acele reglementări care vin să reformeze Procuratura, așa cum ne-o dorim, sper, toți.
Și, cu permisiunea dumneavoastră, ținînd cont că de 3 ore a stat la tribună domnul ministru și a răspuns în detaliu la toate întrebările, eu am să zic că acest proiect... de către Comisia juridică, numiri și imunități, cu majoritatea voturilor, propune Parlamentului proiectul de Lege cu privire la Procuratură spre examinare și adoptare în prima lectură.
Eu vă mulțumesc. Și vreau să...

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc, doamnă Apolschii.
Aveți întrebări.
Domnul Zagorodnîi.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.
Nu am întrebare către doamna președinte, dar concretizarea anterioară care am vrut să o expun.

Domnule ministru,

Nu vă supărați, dar vreau să vă spun că prima Lege a Procuraturii a fost adoptată în 2008, când a fost, de asemenea, expertizată de Comisia de la Veneția. Și a fost o lege bună, unde în premieră au fost introduse unele aspecte ce țin că... chiar și Consiliul Superior al Procurorilor. A fost o lege foarte bună. De aceea urma doar să fie aplicată și urma să fie executată întocmai.

Cu părere de rău, după 2009 Procuratura și alte organe de drept au fost împărțite pe criterii politice, ceea ce este inadmisibil într-un stat de drept. Și avem ceea ce avem.

De aceea... aceasta am vrut să vă spun că nu este în premieră această lege. Legi au fost bune și sînt bune, important ca noi să le executăm întocmai.

Mersi.

Doamna Raisa Apolschii:

Doamnă Președinte,

Dacă îmi permiteți, vreau să fac o remarcă.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, vă rog.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am un apel către toți colegii deputați.

Sigur că astăzi în perioada în care s-a raportat, s-a prezentat acest proiect de lege s-a manifestat activism, dar vreau să vă rog să nu ne limităm la discuția de astăzi, ca atunci când o să examinăm în lectura a doua, tot ce s-a discutat să fie înaintat, așa cum prevede Regulamentul Parlamentului, în scris, în formă de amendament, ca să putem discuta pe toate subiectele care, cu adevărat, dacă... să nu ne limităm numai că ne-am etalat aici în cunoștință de materie și atât.

Eu vă mulțumesc anticipat.

Doamna Liliana Palihovici:

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Vă mulțumesc, doamnă Președinte.

Doamnă președinte al comisiei,

Spuneți, vă rog, de câte avize ale comisiilor permanente acum dispuneți, la momentul în care a fost dezbătut acest proiect? De câte avize?

Doamna Raisa Apolschii:

Din păcate, chiar m-am uitat peste numărul de avize, avem la o singură comisie. (*Rumoare în sală.*) Exact – Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media. (*Rumoare, rîsete în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

El a fost dezbătut și în Comisia securitate națională, apărare și ordine publică. Nu știu de ce nu aveți rapoartele. Și în alte comisii a fost dezbătut.

Doamna Postoico.

Doamna Maria Postoico:

Da. Acesta este rezultatul, fiindcă nu a fost dezbătut în comisii. Și am menționat și anterior.

A doua întrebare. Spuneți, vă rog, Comisia juridică, numiri și imunități dispune de avizul Comisiei de la Veneția?

Doamna Raisa Apolschii:

Da. Sigur.

Doamna Maria Postoico:

Este, totuși, rugămintea ca și deputații să dispună de acest aviz, fiindcă, oricum, pentru a înainta aceste amendamente am vrea și noi să cunoaștem care a fost avizul, că noi nu dispunem de acesta.

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschii:

Da. Bine. Cred că noi o să... aceasta este rezolvabil. Da.

Doamna Maria Postoico:

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Neaguța.

Domnul Andrei Neaguța:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Ați spus despre propunerile pentru lectura a doua. Două modele pot să fie pentru lectura a doua: noi dăm propuneri, comisia se adună, veniți dumneavoastră cu sinteză, adoptăm legea în lectura a doua, care oricare din noi pleacă la Curtea Constituțională și – eșec, din cauză că contravine Constituției. Sau a doua cale: noi sinteza aceasta o facem, dar nu o examinăm în Parlament pînă cînd nu schimbăm Constituția. Pe care cale vom merge?

Doamna Raisa Apolschii:

Bine, noi, ipotetic, putem mai multe variante să... deci examinăm toate amendamentele în comisie, deputatul are dreptul să insiste asupra amendamentului său în plenul Parlamentului.

De fapt, aceasta nu este decizia mea, dar este decizia plenului Parlamentului. Cum va decide Parlamentul, așa vom parcurge calea adoptării acestui proiect în continuare.

Dar comisia va examina ceea ce ține de atribuțiile comisiei propriu-zise. Comisia va examina toate amendamentele care o să parvină de la deputații Parlamentului Republicii Moldova. Și chiar avem și practica că invităm și autorii amendamentelor acolo unde sînt discuții mai... nu se ia sau este, așa, o decizie 50 la 50.

Așa că vă asigur că toate amendamentele vor fi examinate, numai să parvină, că, de fapt, ne ciocnim de situația că aici discutăm, vorbim la microfoane, ne întrecem în cunoștințe de materie, dar pînă la urmă pentru lectura a doua nu avem nici un amendament în scris.

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Și eu vă mulțumesc.

Alte întrebări nu sînt, doamnă președinte.

Stimați colegi,

Avem 4 deputați care au solicitat să ia cuvîntul pe marginea acestui proiect: deci domnul Deliu, domnul Munteanu, domnul Bolea și domnul Streleț.

Îl invit pe domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Stimați deputați,

În sfîrșit am ajuns și în ziua cînd dezbatem în Parlament proiectul de lege ce vine să realizeze unul din obiectivele din Strategia de reformă a sectorului justiției și anume reforma sistemului organelor Procuraturii.

Nu vreau să vă conving pe nimeni, vreau doar să afirm că astăzi această instituție prea des stă cu ochii închiși, dar și mai des îi deschide pe întuneric. Întelegi cum doriți aceste figuri de stil.

Instituția care are menirea să contribuie la respectarea ordinii de drept, să apere drepturile și interesele legitime ale persoanei, societății și ale statului necesită astăzi o intervenție chirurgicală, chiar cu riscul că pentru unii efectele anesteziei vor dura prea mult.

Ce nou sau cu ce nou vine acest proiect de lege? Părerea mea, că el trebuie să corespundă la două cerințe: prima – depolitizarea Procuraturii și a doua – asigurarea independenței procurorilor. Răspunde acest proiect la aceste două cerințe? Parțial da, parțial nu. Și am să argumentez de ce.

Unul din aspectele depolitizării este schimbarea procedurii de numire a procurorilor, candidatului desemnat de Consiliul Superior al Procurorilor și, respectiv, numirea lui de către Președintele țării.

Vedem că în „Dispoziții finale și tranzitorii” se conține o prevedere unde se stipulează că acest articol va intra în vigoare doar atunci cînd va fi modificată Constituția – întrebări care au prevalat astăzi de la majoritatea din dumneavoastră.

Ce se întâmplă în cazul în care Constituția nu se modifică, expiră mandatul actualului Procuror și noi vom purcede la numirea Procurorului General fix în aceeași procedură care există acum în lege? Nu vă pare oare că e cam ca în zicala aceea că se va întâmpla cam „nici pe drum, nici pe cărare”?

A doua. Asigurarea independenței procurorilor. Aici am să mă refer la Consiliul Superior al Procurorilor care ar trebui să fie un organ independent, format în vederea participării la procesul de constituire, funcționare și asigurare a autoadministrării sistemului Procuraturii, fiind în același timp garantul independenței și imparțialității procurorilor.

Dar dacă ne referim la componența Consiliului Superior al Procurorilor, constituit din 12 membri, constatăm următoarele: din oficiu – Procurorul General, ministrul justiției, președintele Consiliului Superior al Magistraturii; 6 membri aleși de Consiliul Superior al Magistraturii din rândul procurorilor și 3 din societatea civilă: unul numit de Președinte, altul de Parlament, altul de Consiliul Uniunii Avocaților.

O simplă aritmetică. 7 din ei sînt procurori și doar 5 din afara organelor Procuraturii. Nu vă pare că aici cam se termină cu independența? Vorba aceea „Corb la corb nu-și scoate ochii”. De aceea eu cred că aici trebuie să revenim pentru a asigura o independență reală procurorilor.

În fine. Nu putem să nu fim de acord că acest proiect de lege totuși conține prevederi pentru a reforma instituția Procuraturii, dar mă miră faptul că astăzi majoritatea dintre acei care au adresat întrebări au cerut de la ministrul justiției modificarea Constituției.

Stimați colegi,

Stimați deputați,

Mingea se află în Parlament. Dacă, într-adevăr, ne dorim să avem o Procuratură independentă și imparțială, atunci urgent noi, toate fracțiunile prezente în Parlament, trebuie să purcedem la modificarea Constituției. Proiectul de modificare a Constituției este gata. Eu vă chem și vă îndemn chiar astăzi, după această ședință, să-l semnăm cu toții și să-l remitem Curții Constituționale pentru avizare, ca această lege, într-adevăr, să fie funcțională.

În caz contrar, noi, Partidul Liberal Democrat din Moldova, considerăm că acei care astăzi s-au avîntat doar în critici nici pe departe nu doresc reformarea Procuraturii, dacă nu vor susține și modificarea Constituției.

În sfîrșit.

Stimați deputați,

Vă chem să dăm dovadă de maturitate și voință politică, să susținem în primă lectură acest proiect de lege, să venim cu amendamente pentru a doua lectură și chiar mîine, chiar dacă trebuia ieri, să ... proiectul de modificare a Constituției pentru a aduce în concordanță prevederile constituționale cu prevederile din acest proiect.

Sper și cred că toți acei prezenți își doresc reformarea sistemului organelor Procuraturii. Haideți dar s-o facem cu toții împreună.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, următorul vorbitor – domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnilor deputați,

Stimați colegi,

În pledoaria pe care a avut-o domnul ministru Grosu la argumentarea instituirii Procuraturii specializate pe cauze speciale a spus ceva foarte important și adevărat, că încă noi nu am dat un răspuns adecvat societății pentru tortura din 2009. Este adevărat, domnule ministru, și pentru ca să fiți sigur că acest răspuns nu va fi dat niciodată i-ați adus pe comuniștii lui Vladimir Voronin la guvernare, ca să vă asigurați că acest lucru se va realiza foarte și foarte complicat.

Astăzi, spre sfârșitul ședinței plenare, aproape pe ascuns, este propus spre examinare un mult prea important proiect de lege, venit de la Guvern, prin care aparent se va reforma un pilon fundamental al puterii judecătorești – Procuratura. Imperativul reformării instituției Procuraturii este unul incontestabil și a fost susținut și promovat constant de către Partidul Liberal, inclusiv prin propunerea invitării unui Procuror General din Uniunea Europeană, care pe lângă asigurarea atragerii la răspundere a vinovaților de nivel înalt ar fi asigurat și reformarea din interior a organelor Procuraturii.

Anume refuzul intransigent și nonșalant al PLDM și PD de a accepta propunerea Partidului Liberal de a aduce în fruntea Procuraturii Generale un specialist reductabil din Uniunea Europeană a fost motivul central pentru care nu a fost acceptat Partidul Liberal la guvernare, iar în locul nostru, în contrasens cu votul cetățenilor, îl ocupă astăzi Partidul Comuniștilor, care contribuie plenar la ducerea țării de rîpă.

Este mai mult decît evident că ideea aducerii unui procuror din Uniunea Europeană nu a fost și nu este pe placul triumviratului guvernant al celor trei Vladimiri, pentru că în legea despre care discutăm sînt prevăzute condiții insurmontabile pentru ca un candidat la funcția de Procuror General care ar fi din afara Republicii Moldova să nu poată accede.

Concepția de reformă a Procuraturii a fost aprobată în Parlament în iulie 2014, stabilind problemele și identificînd soluțiile proxime. Însă guvernanții de ieri și de astăzi ai Republicii Moldova s-au făcut a uita despre Procuratură, fiind mult prea ocupați, probabil, cu starea de lucruri de la Banca de Economii, dar și de la alte bănci, șoricizate și devalizate.

Acum, însă, subit în plină campanie electorală, la ultima ședință a Parlamentului de pînă la alegeri, decidenții noștri politici și-au amintit despre această lege și au decis să o propună spre adoptare, sperînd, pe semne, să se erijeze din nou în rol de mari apărători ai statului de drept și promotori ai independenței judiciare.

Dar vorba poporului „Ulciorul nu merge de multe ori la apă”. Ori din predispozițiile cetățenilor înțelegem cu certitudine că nu mai cred în promisiunile siropoase, dar fără conținut factic acelor din Coaliția PCRM – PLDM – PD.

Foarte la țanc acest proiect pentru guvernanți, avînd în vedere insistențele partenerilor de dezvoltare externi care au oferit susținere și asistență necondiționată pentru realizarea reformelor, care, însă, de la furtul miliardului încoace nu prea s-au mișcat din loc.

Este de înțeles dorința guvernanților de a profita politic în pragul alegerilor de această lege, mai ales că mai multe sondaje recente arată că cetățenii prind a alege grîul de neghină, dar teama ne este la fel ca și altă dată că sub paravanul bunelor intenții se vor strecura adevărate surprize legislative.

În același timp, sînt absolut sigur că pînă la adoptarea în lectură finală a acestui proiect de lege este drum lung și desfundat, iar elanul și entuziasmul electoral de a adopta această lege al guvernanților noștri roșii, verzi și albaștri se va potoli subit odată cu anunțarea rezultatelor alegerilor locale.

Proiectul propus spre examinare are și anumite reglementări pozitive, inspirate din practica europeană, inclusiv excluderea implicării Procuraturii în cauze civile ori reminiscența regimului sovietic sau redimensionarea locului și rolului procurorilor în sistemul organelor de drept.

Pe de altă parte, proiectul de lege vine și cu inovații foarte și foarte periculoase, antistatale și neconstituționale de genul celor promovate recent de Partidul Comuniștilor, cum ar fi: prevederile de la articolul 25 care stabilește că persoanele candidate la funcția de procuror-șef al Găgăuziei sînt propuse de Adunarea Populară a Găgăuziei.

Această normă se încadrează organic atît în rîndul legilor despre statutul special al unor raioane din sud, cît și în logica inițiativelor recente de independență locală a unor primării din nordul Republicii Moldova, inițiate otrăvite ale Partidului Comuniștilor, dar sînt consumate în liniște și cu împăcare de celelalte două componente ale Coaliției de guvernare, care au devenit, din păcate, pentru cetățeni, ostaticii lui Vladimir Voronin.

Din păcate, autoritățile centrale, în loc să consolideze societatea și să promoveze un vector comun, fac tot posibilul pentru sporirea forțelor centrifuge, astfel ca în viitorul apropiat și alte localități să-și ceară procurori, judecători, prim-miniștri și președinți proprii.

Domnilor deputați,

Este evident pentru toată lumea că elementul central al acestei legi, procedura de numire a Procurorului General nu va putea fi transpusă în practică fără modificarea Constituției. Anume în această direcție trebuie să fie concentrate eforturile noastre legislative, nu la roba sau uniforma procurorilor. Fără modificări substanțiale ale sistemului, acest proiect riscă să devină încă o lege frumos ambalată, dar lipsită de conținut și efect reformator.

În acest sens, este nevoie să fie realizată modificarea nu doar a articolului 124 sau 125 din Constituție ce ține de numirea Procurorului, ci este nevoie de adoptarea unei noi Constituții astfel încît locul și rocul Procuraturii să fie redefinit și încadrat organic în sistemul organelor judecătorești.

Și în încheiere, Frațiunea Partidului Liberal solicită ca discuțiile pe acest proiect foarte important și determinant pentru viitorul Republicii Moldova să fie suspendate pînă după alegerile locale, pînă toată lumea o să se potolească, iar după

aceasta să fie discutat temeinic în vederea adoptării unei legi a Procuraturii, care s-ar ridica la nivelul de reformă.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Trei fracțiuni m-au sesizat pentru dreptul la replică.

Vă rog, Frațiunea PLDM.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, doamnă președinte.

Într-adevăr, în conformitate cu articolul 106 al Regulamentului Parlamentului alineatul (4), aș vrea să fac unele specificări legate de declarațiile care le reia, iarăși și iarăși, ca pe o placă veche, dogită deja și ruginită, acest mare, care se crede mare orator, dar, de fapt, este un mic politician.

Fiindcă această falsă retorică despre Procurorul General străin sau european vine să ascundă câteva lucruri care au caracterizat și caracterizează dintotdeauna această mică echipă.

În primul rând, nedorința de a participa la guvernare, pornind de la o grijă egoistă de a nu-și asuma responsabilități, de a nu-și asuma soluții care trebuie să le avem în această perioadă dificilă pentru țară.

În al doilea rând, incapacitatea de a participa la guvernare, fiindcă dintotdeauna, chiar și atunci când au fost la guvernare, mare brînză n-au prea făcut pe dimensiunile care le-au revenit lor în custodie.

De aceea, repet înc-o dată, în aceste condiții ați face mai bine să taceți, să vă faceți campania în maniera în care puteți s-o faceți și să nu aruncați mizerie în curtea celor care cu greu astăzi, totuși, duc povara guvernării.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnii. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da, mulțumesc, doamnă Președinte al ședinței.

Deja a devenit o tradiție când un pițigoii din Partidul Liberal ne tot face aici nouă așa scenarii de prost gust și ne numesc pe noi toți așa cum îi convine dumnealui.

Dar stimați colegi din Partidul Liberal,

Vreau să vă aduc aminte și să vă aduceți aminte dumneavoastră atunci când în 2009 după tentativa de lovitură de stat, când ați venit la guvernare și ați folosit ca scut copiii și elevii din municipiul Chișinău, și ați împărțit pe criterii politice, vouă vă aparține anume asta că ați împărțit pe criterii politice instituțiile statului și mai ales instituțiile de drept, care este inadmisibil într-un stat de drept și v-a aparținut, ascultă Valera atent, și v-a aparținut, după criteriile care ați avut, conform

acordului secret, încheiat între membrii Alianței I de atunci, funcția de Procuror General v-a revenit vouă.

Iar voi, fiind flămânzi și desculți, și cu pantalonii rupți în fund, ați vândut această funcție, ați luat o sumedenie de bani și acuma voi trîmbițați cel mai tare că, uite, vreți un Procuror General din Europa. (*Aplauze.*)

Voi, la moment, sînteți toți cetățenii unui stat străin, care este membru al Uniunii Europene, a trebuit atunci să folosiți această pîrghie ca să deveniți Procuror General. Și să nu ne învățați pe noi aici ce trebuie să facem și cum trebuie să procedăm. Aceasta-i prima.

Doi. Ceea ce ține de poziția Frațiunii PCRM, doamnă Președinte.

Noi nu vom susține acest proiect de lege pentru faptul că, așa cum am avut mai multe întrebări la acest proiect de lege, contravine din start principiilor constituționale și, în special, articolul 125 și, cu părere de rău, la nivel de concept nu au fost acceptate propunerile noastre ce țin de promovarea Procurorului General în actuala formulă ...

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Zagorodnîi,
Aceasta ... unei luări de cuvînt deja.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

... mai ales ce ține de numirea lui.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră lucrul acesta puteți să-l anunțați într-o luare de cuvînt. Dumneavoastră ați avut timp pentru replică doar. Sîntem la etapa luărilor de cuvînt.

Domnul Bolea,
Vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Stimați colegi,
Despre reforma Procuraturii s-a vorbit, s-a început a se vorbi încă din 2010.

În 2013 s-a format un grup de lucru alcătuit din procurori, angajați ai Ministerului Justiției, juriști din cadrul societății civile, care urmau să elaboreze un proiect de lege cu privire la activitatea sistemului organelor Procuraturii.

Astăzi acest proiect de lege privind Procuratura se dezbate în Parlament, vedeți niște dezbateri aprinse.

Constatănd existența mai multor probleme care afectează activitatea sistemului organelor Procuraturii s-a constatat necesitatea efectuării unor intervenții, orientate spre sporirea independenței procesuale a procurorilor, spre asigurarea specializării procurorilor pe cauze specifice și examinarea oportunității funcționării procuraturilor specializate. S-a constatat necesitatea intervenției în ceea ce ține de statuarea domeniilor exacte de competență a Procuraturii, consolidării și concretizării competențelor Procuraturii în domeniul penal etc.

Proiectul a fost dezbătut în comisie, a fost dezbătut aici, în plenul Parlamentului și, la drept vorbind, a fost dur criticat, criticat pe merite.

Proiectul prevede eliminarea unor competențe ale Procuraturii din afara domeniului penal, prin care se exercită apărarea intereselor generale ale societății, așa cum prevede, de fapt, articolul 124 din Constituție, lipsește cetățeanul de un instrument important al statului, care garantează apărarea drepturilor și intereselor legitime.

Recomandarea Comitetului de miniștri al Consiliului Europei privind rolul procurorilor în afara sistemului procesual penal, adoptată la 19 septembrie 2012, propune și recomandă ca atribuțiile extrajudiciare ale procurorilor enunțate și în articolul 124 din Constituția Republicii Moldova să fie păstrate și în continuare.

Iar noi nu păstrăm aceste competențe prevăzute de Constituție. Considerăm că Procuratura și procurorii trebuie să se ocupe doar de domeniul penal.

Atunci mă întreb, în situația actuală, când avem acele furturi de la bănci, atunci când miliardele trebuie să fie întoarse, cu ce se va ocupa Procuratura?

Procuratura se va ocupa... da, aceasta dumneavoastră doriți, ca Procuratura să se ocupe cu socialiștii. În realitate Procuratura trebuie să se ocupe cu dumneavoastră, acei care ați furat miliardele și trebuie să le întoarceți înapoi statului și oamenilor.

Mergem pe proiect. La articolul 8 din acest proiect se prevede că Procuratura Generală este constituită din subdiviziuni, conduse de procurori-șefi sau de funcționari publici.

A mai rămas să introducem sintagma că subdiviziunile Procuraturii să fie conduse de tractoriști și mulgătoare și atunci reforma Procuraturii va da beneficii scontate. Poftim. (*Rumoare în sală.*)

Constituția la articolul 125 prevede imperativ că funcția de procuror este incompatibilă cu orice altă funcție, cu excepția activității didactice și științifice. În același rînd, articolul 14 din proiect prevede lărgirea acestor activități cu activități didactice, științifice, de creație și sportive.

Și aici iarăși noi ne întrebăm: noi reformăm Procuratura sau facem din procurori Спортивное общество „Трудовые резервы”, stimați deputați? Cu ce ne ocupăm noi?

Prin proiectul propus este desființată Procuratura militară. Aici, iarăși, ne întrebăm: noi nu avem nevoie de Procuratura militară? Ori la noi nu mor ostașii în timpul de pace? Ori nu avem crime comise de ofițeri, de abuzuri în armată, în poliție, în trupele de carabinieri?

Atunci în susținerea acestei idei, guvernarea ar trebui să desființeze Ministerul Apărării, Armata Națională, la ce nouă ne trebuie?

Toate acestea le aveți la București. Așa ați spus-o în data de 7 aprilie. (*Rumoare în sală.*)

În ceea ce ține de procedura numirii în funcție a Procurorului General, noi constatăm că propunerile incluse în proiect contravin Constituției Republicii Moldova. Contravine numirea Procurorului General de către Președintele țării. Contravine majorarea termenului de aflare în funcție a Procurorului General de la 5 la 7 ani, se propune de a majora acest termen.

Violarea Constituției se încearcă de a justifica cu necesitatea excluderii influenței politicului în activitatea Procuraturii.

Noi considerăm că în cazul în care se dorește sincer de a lupta cu influența politicului asupra activității Procuraturii, atunci trebuie de amendat Constituția și acest proiect de lege în așa mod prin care Procurorul General să fie ales de cetățenii țării sau, cum s-a propus aici, în plenul Parlamentului, cel puțin să fie ales de Parlament, dar cu 2/3 sau cu 3/5, se discută.

Considerăm că Procurorul General trebuie să primească un mandat al poporului sau un mandat mai larg al deputaților, pentru a avea posibilitatea să combată infraționalitatea, pentru ca să-i fie dezlegate mâinile în ceea ce ține de combaterea actelor de corupție la nivel înalt.

În final, stimați deputați, noi considerăm că această reformă sau acest proiect de lege propus ca și reformă nu va duce la nimic bun.

Considerăm că această reformă va eșua, cum a eșuat și reforma Ministerului Afacerilor Interne, și în ansamblu reforma justiției. Iar faptul că proiectul este propus acum, în plină campanie electorală, ne duce la gândul că guvernarea nu dorește, în ruptul capului, să reformeze, cu adevărat... să reformeze cu adevărat, organele de ocrotire a normelor de drept.

În această ordine de idei, noi nu vom susține acest proiect de lege în formula prezentată în Parlamentul Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Următorul deputat, invitat la tribuna centrală, este domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Stimați colegi deputați,

Onorată asistență,

Este absolut evident că Procuratura a devenit astăzi punctul nevralgic al sistemului de drept și exercitarea actului justiției în țara noastră.

Firește că de prestația Procuraturii depinde încrederea cetățenilor în statul de drept, în actul justiției, or, această încredere astăzi este puternic erodată.

Aș vrea să constat că indiferent de originea motivelor, dar numeroasele plângeri care le recepționăm zilnic de la cetățeni despre diferite cauze care fie sînt stopate, fie sînt accelerate, fie sînt uitate, denotă faptul că în sistemul Procuraturii se cer schimbări.

La fel, aș vrea să declar că am deplina siguranță că am fi putut evita multe din problemele cu care ne confruntăm la moment, inclusiv megaafrauda din sectorul bancar, dacă chiar și în limitele actualului cadru legal Procuratura ar fi fost, cu adevărat, independentă și și-ar fi făcut cu onestitate meseria ghidîndu-se de principiile legalității, responsabilității și promptitudinii în activitatea sa.

Firește că actualul proiect de lege vine să acopere o serie de lacune grave, care au erodat încrederea cetățenilor în actul justiției și în actul de drept și firește că actualul proiect vine să umple niște așteptări sau vine în întâmpinarea unor așteptări care ne-am dori să nu rămînă așteptări deșarte din motive că conștientizăm

excelent că oricît de perfectă n-ar fi legea, adevăratele schimbări și transformări vin atunci cînd se schimbă mentalitatea, conștiința de sine și gradul de responsabilitate politică, dar și conștiința politică a celor care sînt puși să diriguie soarta oamenilor.

Firește că obiectivul general prin adoptarea actului pe care-l avem în discuție, acestui proiect de lege mult așteptat, avizat, trecut prin diferite expertize, dar și dezbătut astăzi cu multă responsabilitate în plen, este ca să asigurăm o serie de schimbări în sistemul Procuraturii, deoarece nu va fi suficient doar modificarea sau doar adoptarea unei legi a Procuraturii, ci se vor cere și o serie de amendamente la legislația procesual penală care, luate per ansamblu, să asigure, pe de o parte, un înalt grad de profesionalism, eficiență, independență și responsabilitatea procurorilor, totodată și un înalt... un nivel mai sporit de remunerare a muncii procurorilor, de protecție socială a acestora.

Dar două elemente centrale care vor aduce schimbarea și care noi le așteptăm sînt, în mod special, garantarea unei veritabile independențe procesuale a procurorilor, deoarece nu în zadar în dezbaterile de astăzi am întrebat cîți șefi va avea un procuror simplu, cîți din ei au dreptul să preia dosarul și să organizeze un soi de ping-pong cu dosarele deja în condițiile noului proiect.

Și noi ne-am dori ca aceste aspecte să fie stipulate cît mai exact și dacă un procuror își face meseria bine și duce un dosar penal exact în conformitate cu legea, să nu aibă dreptul nimeni să-l preia, fie el și Procuror General, și să-l transmită altui procuror.

La fel de importantă este și mult discutata relație dintre Procuratură cu alte entități care au dreptul de urmărire penală, de inițiere și desfășurare a urmăririi penale; precizarea exactă a limitei dintre conducerea urmăririi penale și exercitarea urmăririi penale. Precizarea exactă a situațiilor cînd Procuratura poate lua în propria-i gestiune anumite dosare, nu la libera sa discreție și nu atunci cînd, mă rog, își dorește acest fapt un oarecare procuror mai mic sau mai mare.

Iată aceste aspecte dacă le vom pune în practică vor asigura o reclădire a încrederii societății noastre, a cetățenilor noștri față de Procuratură, față de legalitate, statul de drept și actul de justiție per ansamblu. Anume aceasta ne dorim prin dezbaterile și adoptarea acestui proiect.

Firește că fracțiunea noastră dorește să susțină și va susține acest proiect de lege în speranța că aceeași abordare o au și alte fracțiuni, înțelegînd că chiar și dacă nu este perfect, îl putem perfecționa pînă la lectura a doua și, oricum, va fi un pas înainte comparativ cu actuala situație.

Dar este absolut veritabil că avem nevoie de schimbări, sînt necesari pași fermi pentru promovarea acestor schimbări și doar prin acești pași ne vom atinge obiectivul ca Republica Moldova să devină, în ultimă instanță, un veritabil stat de drept.

Cred foarte mult că de la Procuratură se vor începe și celelalte schimbări importante, care vizează, firește, sistemul judecătoresc, care cu toate legile adoptate deocamdată încă mai oferă mostre de justiție subordonată, justiție controlată și, pînă nu vom evita aceste fenomene din societatea noastră, nu vom putea pretinde că vom deveni un stat veritabil european.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Stimați colegi,

Acestea au fost luările de cuvânt pe marginea proiectului înregistrat cu nr.202.

La procedura de vot revenim mai târziu.

Acum, următorul proiect care va fi supus dezbaterilor este proiectul nr.228 și îl invit pe ministrul agriculturii și industriei alimentare să prezinte acest proiect.

Domnul Ion Sulă – ministru al agriculturii și industriei alimentare:

Onorat Parlament,

Propun spre examinare și aprobare proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului de finanțare adițională dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă”.

Acordul de finanțare adițională pentru Proiectul „Agricultura Competitivă” completează cele 4 componente ale proiectului, aflate în curs de implementare, cu o componentă nouă – compensații pentru susținerea vânzărilor.

Proiectul propus are drept obiectiv primordial diminuarea efectelor restricțiilor impuse de Federația Rusă în 2013–2014, prin acordarea compensațiilor pentru producătorii de fructe care au fost afectați, în special celor ce au cultivat mere, prune și struguri în toamna anului 2014 și dețin plantații horticole mai mici sau egale cu 15 hectare.

Acordul de finanțare adițională destinat realizării Proiectului „Agricultura Competitivă” presupune acordarea unui împrumut specific investițional în valoare de aproximativ 12 milioane de dolari SUA de către Asociația Internațională pentru Dezvoltare.

Maturitatea împrumutului este de 25 de ani, inclusiv perioada de grație de 5 ani.

Urmare a ratificării acordului dat nu vor fi impuse aspecte politice, etnice, religioase și discriminatorii. Ratificarea Acordului de finanțare adițională nu implică adoptarea unor acte legislative noi sau modificarea legilor în vigoare.

Transferurile de numerar vor fi executate de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură în baza listelor prezentate de către reprezentanțele teritoriale ale acesteia și aprobate de către o comisie ministerială compusă din reprezentanți ai Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și ai societății civile conexe dezvoltării sectorului agroalimentar.

Implementarea Acordului de finanțare adițională se va face în perioada anilor 1 iulie 2015 – 1 iulie 2017.

În contextul celor expuse, consider oportun ratificarea Acordului de finanțare adițională pentru Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare întru realizarea Proiectului „Agricultura Competitivă”.

Rog susținerea proiectului dat.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Întrebări nu sînt.

Domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Mulțumesc, doamnă Președinte.

Domnule ministru,

Așa o întrebare. Spuneți-mi, vă rog, pentru a putea face o claritate între embargou și neembargou, în ultimul un an de zile sau un an și jumătate de zile, cîte, după cantitate și poate și după poziție, produse alimentare de origine animală au fost exportate în Comunitatea Europeană?

Domnul Ion Sulă:

Odată cu implementarea sau punerea în aplicare a Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător, vreau să menționez că 34% din totalul de produse agroalimentare moldovenești sînt exportate pe piața Federației Ruse.

Dacă ne referim în parte pe fiecare poziție, pot să menționez că am exportat 10 mii 500 de tone de struguri de masă... (*Rumoare în sală.*) Poftim?

De origine animală exportăm astăzi în Uniunea Europeană numai două poziții, exportăm mierea de albină și produsele de acvacultură. Celelalte produse, la moment, nu le putem exporta pe piața Uniunii Europene.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Mudreac.

Domnul Ion Sulă:

Motivul este că, la moment, nu îndeplinim cerințele și standardele Uniunii Europene.

Domnul Radu Mudreac:

Așa. Eu ca să fac o claritate.

Vă rog frumos.

În momentul cînd studiam proiectul dat, de mai multe ori se face trimitere la embargoul în Federația Rusă. În cazul Federației Ruse, noi considerăm că este o... și constatăm, după spusele dumneavoastră, un embargou. Exportarea în Comunitatea Europeană nu corespunde calității exportului. Adică ca să facem o claritate.

Domnul Ion Sulă:

Deci în discursul meu, eu am menționat că sînt impuse restricțiile de Federația Rusă. Nu știu de unde dumneavoastră ați văzut că am operat cu noțiunea de „embargou.”

Dar dacă ne referim la termenii sau la noțiunea de „restricții” și „embargou”, nu văd diferență în... odată ce a fost aplicat pentru produsele vinicole, produsele de

origine animală și pentru produsele de origine vegetală pentru a fi exportate pe piața Federației Ruse.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Mudreac,

Dacă aveți o precizare, dar la tema proiectului.

Domnul Radu Mudreac:

O precizare.

Înseamnă că dumneavoastră încă o dată ați reiterat și ați confirmat privitor faptului că nu vedeți motivul embargoului și în Comunitatea Europeană față de produsele alimentare de origine animală.

În pofida acestui fapt, noi cunoaștem situația în domeniul agricol. Frațiunea Partidului Socialiștilor va susține proiectul dat.

Domnul Ion Sulă:

Mulțumim.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Господин министр,

Eu citesc din documentul care are denumirea de „Expunere de motive”. Informații generale, semnătura dumneavoastră. „Proiectul propus are drept obiectiv primordial diminuarea efectelor restricțiilor impuse de Federația Rusă în anii 2013–2014, prin acordarea compensațiilor în susținerea vânzărilor pentru producătorii de fructe care au fost afectați.” Așa?

Domnul Ion Sulă:

Da.

Domnul Oleg Reidman:

Аşa. Открываем само соглашение. Acord de finanțare. И читаем из Приложения 1, Supliment 1. Supliment 1 componența a): „proiectul este compus din proiectul original cu modificările realizate prin prezentul document. Consolidarea managementului siguranței alimentelor, acordarea de bunuri, lucrări și servicii ale consultanților, inclusiv formarea pentru sprijinul instituțional, sprijinul procesului de armonizare a legislației, consolidarea capacității instituționale Вашего министерства, dezvoltarea activității metodologice, sprijinul pentru îmbunătățirea tehnicii oferite ș.a.m.d.”

Unde e compensația la vânzări?

Domnul Ion Sulă:

Deci proiectul inițial când a fost semnat în anul 2012 a avut 4 componente. Acum a apărut a cincea componentă care se numește „compensații pentru susținerea vânzărilor”. Deci este un acord adițional la Acordul de finanțare din anul 2012.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Eu nu văd nici un supliment 5, adițional ori cum? Articolul 5, intrarea în vigoare apoi suplimentul 1, suplimentul 2, ș.a.m.d. Anexa 1 a) suplimentul 2, suplimentul 3, anexa, anexa. Nici un 4. Suplimentul 4. Dar unde îi 5? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

O clipă.

Domnule ministru,

Vă rog.

Domnul Ion Sulă:

O clipă.

Domnul Oleg Reidman:

Остается только поверить вам на слово. (*Rumoare în sală.*) На слово поверить?

Domnul Ion Sulă:

Deci proiectul nominalizat a fost examinat în comisie și... (*Rumoare în sală.*)

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reidman.

Precizare.

Domnul Oleg Reidman:

Precizare.

Господин министр, я ни в коем случае не хотел бы Вас поставить, так сказать, в неловкое положение, но документ, который пришел, не демонстрирует, что эти деньги, эти средства будут потрачены на поддержку фермеров.

Domnul Ion Sulă:

Deci dacă îmi permiteți, domnule deputat.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Poftim.

Domnul Ion Sulă:

Deci noi avem deja din toamna anului trecut cererile de la producătorii agricoli care au avut de suferit urmare a acestor restricții. Și în sumă de 138 de milioane de lei au fost achitate despăgubiri.

Și, conform Hotărîrii Guvernului nr.735 din 10 septembrie 2014, mai avem pentru producătorii de mere de achitat 75 de milioane de lei și pentru producătorii de struguri tehnici în jur de 70 de milioane de lei. Deci, practic, toată informația respectivă se află la moment la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.

Domnul Oleg Reidman:

Din care sursă?

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Reidman.

Domnul Ion Sulă:

Sursa de finanțare va fi din creditul oferit de Banca Mondială. Restul...

Domnul Oleg Reidman:

Это другая sursa, ну.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Balan.

De la locul domnului Filat.

Domnul Ion Balan:

Deci anexa 1 punctul 28 scrie următoarele, domnule Reidman: „Manualul operațional al proiectului sau MOP înseamnă manualul beneficiarului acceptabil pentru asociație, care include, printre altele: responsabilitățile operaționale și administrative procedurile și regulile pentru implementarea proiectului, criteriile de eligibilitate, cerințele și procedurile pentru selectarea fermierilor afectați și acordarea de compensații pentru susținerea vânzărilor în cadrul componentei E a proiectului ș.a.m.d.” (*Rumoare în sală.*)

Domnul Ion Sulă:

Mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule ministru,

Vă rog.

Domnul Ion Sulă:

Se poate, da? Deci avem în punctul 1 avem componenta E, compensații pentru susținerea vânzărilor, și acolo este stipulat acordarea compensațiilor pentru susținerea vânzărilor pentru fermierii afectați. Deci componenta E din suplimentul 1. (*Domnul Oleg Reidman nu vorbește la microfon..*) Vânzărilor. (*Rumoare în sală.*)

Deci, stimată domnule deputat,

Am menționat pentru producătorii de mere și pentru producătorii de struguri tehnici. Deci urmare a evaluării... (*Rumoare în sală.*) Pentru prune avem achitat integral deja. Pentru prune nu avem nici o datorie.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Reidman,

Nu mai aveți întrebări? Ați clarificat, este scris clar, punctul e) pagina 24: „Acordarea compensațiilor pentru susținerea vânzărilor pentru fermierii afectați”.

Domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, cum ați remarcat, au fost din start patru componente ale proiectului, s-a mai adăugat și a cincea. Din toată suma aceasta cât concret vor fi cheltuiți pentru compensații?

Domnul Ion Sulă:

Deci estimativ la moment avem 75 de milioane de lei pentru compensare la mere, 70 de milioane de lei pentru strugurii tehnici, diferența de sumă va fi repartizată pentru componenta nr.2 „Stimularea vânzărilor” sau „Stimularea creării grupurilor de producători” sau „Organizarea fermierilor”. Eu am înțeles.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Din împrumutul respectiv concret pentru componenta a cincea cât vor fi cheltuiți? Mai sînt încă patru componente la care, evident, tot trebuie să dați ... să cheltuiți bani. Pentru a cincea componentă cât concret din proiectul respectiv trebuie să cheltuiți?

Domnul Ion Sulă:

Dau explicație. Pentru componenta nr.5 sînt destinate 12 milioane de dolari. 12 milioane de dolari deci au să valoreze în momentul cînd va fi debursată suma respectivă de lei. Din suma dată orientativ astăzi, estimativ putem să spunem că avem 75 de milioane de lei pentru mere și 75 pentru strugurii tehnici. În dependență de cererile care vor fi, vor parveni către Agenția Națională pentru

Siguranța Alimentelor. Și odată ce vor fi verificate aceste cantități, vom ști suma exactă.

Diferența de sumă dintre 12 milioane de dolari și suma care va fi achitată, va fi distribuită pentru componenta nr.2 a acestui proiect.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnule Bolea,
Mai aveți o precizare?

Domnul Vasile Bolea:

Nu, a doua întrebare.

Doamna Liliana Palihovici:

Dumneavoastră deja patru întrebări ați adresat.

Domnul Vasile Bolea:

Dar nu am adresat eu patru întrebări.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă rog, precizarea și înainte.

Domnul Vasile Bolea:

La expunerea de motive. Informații generale. Proiectul propus are drept obiectiv primordial diminuarea efectelor restricțiilor impuse de Federația Rusă în 2013–2014, prin acordarea compensațiilor în susținerea vânzărilor pentru producătorii de fructe care au fost afectați.

În toamna anului trecut la nordul Moldovei în general producătorii agricoli au suferit din cauza înghețurilor. În mare parte roada de mere a fost compromisă, da, din cauza înghețurilor, acești producători vor fi susținuți prin proiectul dat sau numai cei care dumneavoastră considerați că au fost ... li s-au impus careva restricții de către Federația Rusă? Că sînt două lucruri diferite. Aici vorbiți despre restricții, dar acolo noi am avut o calamitate naturală.

Domnul Ion Sulă:

Cei care au avut de suferit în urma înghețurilor nu vor beneficia de aceste ...

Domnul Vasile Bolea:

Nu vor beneficia?

Domnul Ion Sulă:

Nu, nu vor beneficia.

Domnul Vasile Bolea:

Adică, majoritatea, 80 la sută nu vor beneficia de ... (*Rumoare în sală.*)
Întrebări nu sînt.

Domnul Ion Sulă:

Deci producătorii care au fost afectați în urma înghețurilor au beneficiat de subvenții din Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru anul 2014.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Porcescu.

Domnul Petru Porcescu:

Vă mulțumesc.

Domnule ministru,

Cum povestiți dumneavoastră, ar fi cazul că noi mâine-poimîne să ajungem în rai. Dar am o întrebare la dumneavoastră. Spuneți, vă rog, de aceste resurse vor beneficia numai societățile pe acțiuni, colectivele mai mari sau și gospodăriile țărănești? Ce facem cu acei fermieri care îi avem noi răzlețiți prin toate colțurile Republicii Moldova? Și care o să fie modalitatea?

Domnul Ion Sulă:

Stimate domnule deputat,

Acest suport a fost condiționat ca să fie repartizat în special producătorilor mici și mijlocii care au suprafețe pînă la 15 hectare și anume ca ei să poată să beneficieze de acest suport. Deci, practic, producătorii mici și mijlocii vor avea de beneficiat.

Doamna Liliana Palihovici:

Domnul Porcescu.

Domnul Petru Porcescu:

Spuneți, vă rog, de la cîte hectare o să înceapă a beneficia?

Domnul Ion Sulă:

Deci începînd de la un ar pînă la 15 hectare inclusiv. Cine au livrat și au să poată să demonstreze că produsele respective au fost produse și comercializate prin documente fiscale, vor putea să beneficieze de acest suport.

Domnul Petru Porcescu:

Bine. Vă mulțumesc.

Doamna Liliana Palihovici:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule ministru.

Și invit Comisia politică externă și integritate europeană să prezinte raportul.

Domnule Corman,

Vă rog.

Domnul Igor Corman:

Da. Mulțumesc.

Comisia are o obiecție de ordin redacțional. Pentru a aduce în corespundere textul proiectului de lege cu Legea privind actele legislative, se propune ca în textul legii suma exactă a creditului oferit în drepturi speciale de tragere să fie doar menționată, fără a se face referire la echivalentul aproximativ al acestei sume în dolari. Deci pentru stenogramă în locul sintagmei din articolul 1 „în sumă de 12 milioane de dolari SUA” să fie introdusă expresia „în sumă de 8 milioane 700 de mii drepturi speciale de tragere”. Deci cu această precizare propunem adoptarea proiectului de lege în prima și în a doua lectură.

Doamna Liliana Palihovici:

Vă mulțumesc.

Întrebări către comisie nu sînt.

Stimați colegi,

Supun votului în primă lectură proiectul de Lege, înregistrat cu nr.228 la 28 mai 2015, pentru ratificarea Acordului de finanțare adițională dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă”, semnat la Chișinău la 21 mai 2015, în primă lectură.

Cine este pentru, vă rog votați.

Cu majoritatea voturilor, proiectul a fost votat în primă lectură.

Domnule Bolea,

De procedură, vă rog.

Domnul Vasile Bolea:

De procedură. Să verificăm dacă este cvorumul în sală, doamnă Președinte.

Doamna Liliana Palihovici:

Da, fiecare fracțiune are dreptul să solicite, dacă majoritatea fracțiunii care solicită este prezentă în sală. Așa spune Regulamentul, domnule Bolea. Dacă sînteți 13 în sală, eu voi verifica prezența în sală. Regulamentul spune. Sînteți 14 în sală. Deci, eu voi verifica cvorumul. Procedura regulamentară respectată.

Sectorul nr.1,

Anunțați cîți sînt.

N u m ă r ă t o r i i:

– 16.

Doamna Liliana Palihovici:

– 16.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

– 23.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.3?

Domnul Gheorghe Mocanu:

– 13.

Doamna Liliana Palihovici:

Întrebare către sectorul nr.2, ați numărat și Prezidiumul? Nu. Plus 2 Prezidium. 54 de deputați sînt în sală.

Fracțiunile acceptă votul în lectura a doua? Da.

Deci, stimați colegi,

Supun votului proiectul de Lege nr.228 pentru ratificarea Acordului de finanțare adițională dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Agricultura Competitivă” în lectura a doua.

Cine este pentru, vă rog votați.

Mulțumesc.

Vă rog anunțați rezultatele votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 17.

Doamna Liliana Palihovici:

Sectorul nr.1 – 17.

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.2,

Vă rog, anunțați rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i:

Voce din sală:

– 25.

– 26.

Doamna Liliana Palihovici:

– 26.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 13.

Doamna Liliana Palihovici:

56 voturi „pentru”, proiectul nr.228 a fost votat în lectura a doua.

Stimați colegi,

Am primit propunere din partea cîtorva fracțiuni de a anunța o pauză pînă mîine la ora 14.00. Propunerea trebuie s-o supun votului, dacă se acceptă sau nu. Se acceptă? Nu, avem cîteva proiecte din Comisia protecție socială, sănătate și

familie ale căror rapoarte nu au fost distribuite, vorbim de un proiect complex al cărui anexă este foarte mare și nu a fost încă distribuită.

Comisia ce spune? Deci este nevoie de timp până mâine.

Și eu voi supune votului propunerea de a anunța o pauză până mâine la ora 14.00.

Cine este pentru vă rog votați.

Cu majoritatea voturilor celor prezenți, anunț o pauză în ședință până mâine la ora 14.00. Da, sigur că ordinea de zi va include și Ora Guvernului, și toate celelalte elemente care nu au fost dezbătute astăzi. Mâine, ora 14.00.

P A U Z Ă în ședință până mâine la ora 14.00.

*

* * *

Ședința s-a încheiat la ora 17.39

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*